

ΚΡΙΣΤΙΝ ΛΑΓΚΑΡΝΤ

Εως τον Ιούνιο του 2021 το QE

Την ώρα που δινόταν στη δημοσιότητα η εικόνα της βαθύτατης ύφεσης στην οποία βυθίζονται ακόμη και οι ισχυρότερες οικονομίες, η επικεφαλής της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, τασσόταν υπέρ της συνέχειας στην ίδια πολιτική στήριξης της οικονομίας. Υπογράμμισε πως πρέπει να συνεχισθεί το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων και τίτλων τουλάχιστον έως τον Ιούνιο του 2021. **Σελ. 8**

ΕΛΛΑΔΑ

Εμπλουτίζεται το πακέτο στήριξης

Με τέταρτο γύρο επιστρεπτέας προκαταβολής αλλά και ένα ευρύτατο πρόγραμμα επιδότησης των εποχικών απασχολούμενων, σχεδιάζει να «εμπλουτίσει» η κυβέρνηση της Ελλάδας το φθινοπωρινό πακέτο στήριξης της οικονομίας. Για τους εποχικούς, κρίνεται απαραίτητη η άμεση εισοδηματική ενίσχυση καθώς οι ετήσιες αποδοχές τους κινδυνεύουν με απόλυτη κατάρρευση. **Σελ. 19**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Μετρούν ζημιές λόγω της πανδημίας

Το μέγεθος του αντίκτυπου που έχει επιφέρει η πανδημία στον τραπεζικό κλάδο της Ευρώπης αναδεικνύουν τα αποτελέσματα ορισμένων από τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές τράπεζες. Η κερδοφορία τους συμπιέζεται διαρκώς από τα αρνητικά επιτόκια της Ευρωζώνης αλλά και από τον μεγάλο αριθμό τραπεζών, γηγενούς που περιορίζει τα περιθώρια κέρδους. **Σελ. 9**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Κερδισμένη τουριστικά η Γερμανία

Οι χώρες που εξαρτώνται περισσότερο από τον διεθνή τουρισμό αναμένεται να πληγούν πιο βαθιά από το σοκ που βιώνει ο κλάδος λόγω της πανδημίας. Αντίθετα, η Γερμανία ενδέχεται να αποδειχθεί ο μεγάλος κερδισμένος αυτής της «βουτιάς» του τουρισμού, καθώς έχει συγκριτικά μικρό αριθμό ξένων τουριστών, ενώ αναμένεται να δεχθεί ώθηση και από την επιλογή των Γερμανών για «διακοπές στο σπίτι». **Σελ. 18**

ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΣΠΟΡ

Ζητούν στήριξη γιατί πνίγονται στα χρέη

Κύματα σπκνώνονται στον τομέα των ιδιοκτητών των θαλάσσιων σπορ, οι οποίοι, όπως υποστηρίζουν, δεν έτυχαν στήριξης από το κράτος και αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης. Τα έσοδά τους μειώθηκαν κατά 90-95% σε σύγκριση με πέρυσι. Υπέβαλαν τα αιτήματά τους χωρίς να βρουν ανταπόκριση. Προχωρούν σε κινητοποιήσεις από την επόμενη Δευτέρα. **Σελ. 4**

Η πανδημία διευρύνει οικονομικές ανισότητες

Ομόφωνα οι διεθνείς οργανισμοί ΔΝΤ, ΟΟΣΑ και Παγκόσμια Τράπεζα προειδοποιούν για τη διαφαινόμενη διευρύνση της ανισότητας και την αύξηση της φτώχειας εξαιτίας της πανδημίας. Την ίδια στιγμή, όμως, πολλές κυβερνήσεις αφήνουν έξω από τα προγράμματα στήριξης ολόκληρες κατηγορίες εργαζομένων που αναμένεται να πληγούν περισσότερο. **Σελ. 10**

Σκέψεις για επιδότηση 1+1 διανυκτερεύσεων

Τρία σενάρια βρίσκονται στο τραπέζι του υφυπουργείου για περαιτέρω προώθηση του εσωτερικού τουρισμού

Σκέψεις για προώθηση του εσωτερικού τουρισμού κάνει το αρμόδιο υφυπουργείο. Στο τραπέζι βρίσκονται και συζητούνται διάφορα σενάρια. Ένα από αυτά είναι η επιδότηση της μίας εκ των ημερών που

θα κλείσει σε ξενοδοχείο ένας πολίτης που διαμένει νόμιμα στη Δημοκρατία. Ένα τέτοιο μέτρο θα βοηθούσε τους ξενόδοξους με πλήρωση των κενών καταλυμάτων τους, αλλά θα βοηθούσε και τους πο-

λίτες που έχουν υποστεί μείωση στους μισθούς τους ή πιέζονται οικονομικά. Το θέμα συζητήθηκε σε υψηλό επίπεδο την προηγούμενη εβδομάδα, ενώ ως σκέψη τριγυρίζει στους φορείς του τουρισμού

από τις αρχές Ιουλίου όταν αποδείχθηκε πως ο τουρισμός για φέτος δεν θα φέρει τα αναμενόμενα. Το δεύτερο σενάριο είναι στις τρεις ημέρες που θα κλείνει ο πελάτης να επισκεπτείται η μία και το τρίτο

είναι να υιοθετηθεί μέτρο όπως αυτό που εφαρμόζεται στην Ελλάδα, δηλαδή για κράτηση η οποία είναι το λιγότερο τέσσερις ημέρες, να δίδεται συγκεκριμένο ποσό στον πελάτη. **Σελ. 4**

Φοβούνται νέο κύμα πτωχεύσεων εταιρειών

Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις έχουν αποφύγει τις πτωχεύσεις, καθώς η γενναία στήριξη που τους προσέφεραν οι κεντρικές τράπεζες και οι κυβερνήσεις περιορίσαν τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας. Η πολιτική αυτή, όμως, ίσως ενισχύει την πιθανότητα να υποστούν ένα ισχυρότατο σοκ όταν θα εκλείψει η στήριξη και τελικά να οδηγηθούν σε μαζικές πτωχεύσεις. Ο αριθμός των εταιρειών που ζητείται προστασία από τους πιστωτές στις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές οικονομίες κυρίως σε Βρετανία, Γερμανία και Γαλλία μειώθηκε από τη στιγμή που η πανδημία έπληξε την περιοχή και μολονότι οι οικονομίες των χωρών αυτών βυθίζονταν στην ύφεση. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της χώρας, στη Βρετανία το διάστημα από τον Απρίλιο μέχρι τον Ιούνιο οι πτωχεύσεις σημείωσαν πτώση κατά 30% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Για το ίδιο διάστημα, άλλωστε, οι ισπανικές αρχές αναφέρουν ότι στην Ισπανία οι πτωχεύσεις ήταν κατά 60% λιγότερες σε σύγκριση πάντα με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Κάτι ανάλογο ισχύει και για τη Γερμανία όπου οι αιτήσεις πτωχεύσεων μειώθηκαν κατά 13% μόνον τον Απρίλιο και στη Γαλλία όπου ήταν 19% λιγότερες. **Σελ. 12**

Δεκάδες νεκροί από έκρηξη στο λιμάνι Βηρυτού

Δεκάδες άνθρωποι σκοτώθηκαν και περισσότεροι από 2.500 τραυματίστηκαν από πολύ ισχυρή έκρηξη που σημειώθηκε στο λιμάνι της Βηρυτού, λίγο μετά τις 5 το απόγευμα χθες. Το ωστικό κύμα της έκρηξης έγινε αισθητό ακόμη και σε περιοχές της Κύπρου. **Σελ. 13**

Βυθίζονται οι οικονομίες σε Γαλλία, Ιταλία και Ισπανία

Μία ημέρα μετά την είδηση ότι η οικονομία της Γερμανίας συρρικνώθηκε κατά 10,1% το β' τρίμηνο, δόθηκαν στη δημοσιότητα στοιχεία που φέρουν τις άλλες τρεις μεγάλες οικονομίες της Ευρωζώνης σε βαθιά ύφεση, με την Ισπανία να συντρίβεται στις Συμπληγάδες της πανδημίας. Η στατιστική

υπηρεσία της Γαλλίας, η Insee, ανακοίνωσε πως η δεύτερη σε μέγεθος οικονομία της Ευρωζώνης συρρικνώθηκε κατά 13,8%. Στην Ιταλία, σύμφωνα με στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας Istat, η οικονομία της χώρας συρρικνώθηκε κατά 12,4% μετά τη μείωση κατά 5,4% που είχε ήδη καταγράψει

το πρώτο τρίμηνο του έτους. Η ευρωπαϊκή οικονομία, που ουσιαστικά όμως έχει γονατίσει εξαιτίας της πανδημίας, είναι η Ισπανία. Από τα στοιχεία που έδωσε το Εθνικό Στατιστικό Ινστιτούτο, προκύπτει πως η ισπανική οικονομία συρρικνώθηκε το δεύτερο τρίμηνο κατά 18,5%. **Σελ. 8**

Τα είπαν για κατηγορία Β' Αναστασιάδης -Μητσοτάκης

Προοπτικές επανόδου στην Α'

Μπορεί η Ελλάδα να μετακινήθηκε στην κατηγορία Β', αλλά οι προοπτικές επανόδου στην Α' είναι μεγάλες. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης είχε το βράδυ της Δευτέρας τηλεφωνική επικοινωνία με τον Πρωθυπουργό Μητσοτάκη, τον οποίο ενημέρωσε για την απόφαση που λήφθηκε στη βάση των επιδημιολογικών δεδομένων. Η δυσарεία της Αθήνας έγκειται στο ότι δεν έτυχε ενημέρωσης πριν από την ανακοίνωση της απόφασης. **Σελ. 5**

Ψάχνουν φόρμουλα για την CETA

Εξελίξεις τον Σεπτέμβριο

Η κυβέρνηση αναζητεί τη φόρμουλα με την οποία θα καμφθούν οι αντιδράσεις των κομμάτων και να προχωρήσει η εμπορική συμφωνία ΕΕ-Καναδά, μετά την απόφαση της Βουλής να απορρίψει το σχετικό νομοσχέδιο. Λόγω των θερινών διακοπών οι όποιες εξελίξεις για το θέμα τοποθετούνται από τον Σεπτέμβριο και μετά. **Σελ. 3**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 6

• **Με πολιτικές** προεκτάσεις η ρωσική απόφαση.

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ο δρόμος προς την κανονικότητα

Μακρύν θα είναι ο δρόμος προς την κανονικότητα, δήλωσε εκπρόσωπος του παγκόσμιου οργανισμού υγείας (ΠΟΥ) σχολιάζοντας την αναζωπύρωση των κρουσμάτων μόλυνσης από τον COVID-19. Δεν παρέλειψε, επίσης, να τονίσει ότι η μάσκα θα πρέπει να αποτελέσει σύμβολο παγκόσμιας αλληλεγγύης για τους πολίτες, αφού οι ελπίδες για πλήρη εξάλειψη του ιού στο προσεχές μέλλον, ακόμα και αν ανακαλυφθεί το εμβόλιο, είναι λιγοστές. Οι κυβερνήσεις, σύμφωνα με τον ΠΟΥ, θα πρέπει να κάνουν ό,τι χρειαστεί προκειμένου να περιορίσουν την εξάπλωση στον πληθυσμό. Στην Ευρώπη, η ταχύτητα με την οποία η άρση των περιοριστικών μέτρων εκτίναξε τον αριθμό των κρουσμάτων μόλυνσης από τον COVID-19 έχει αρχίσει να προ-

καλεί ανησυχία στις τάξεις των ειδικών. Πέραν της χαλάρωσης των μέτρων και του ανοίγματος των αεροδρομίων στους τουρίστες, μεγάλο μέρος της ευθύνης για την κατάσταση που δημιουργήθηκε αποδίδεται στον εφησυχασμό των πολιτών. Στη Γερμανία γίνεται λόγος για κατάρρευση των συστημάτων άμυνας που είχε «κτίσει» η χώρα κατά την κορύφωση της πανδημίας. Στο ίδιο μήκος κύματος βρίσκεται και η προειδοποίηση του βρετανού πρωθυπουργού για ένα δεύτερο κύμα εξάρσης, αν και οι ενστάσιμονες επιμένουν ότι αυτό που παρακολουθούμε αυτήν την περίοδο είναι μια αναζωπύρωση του φαινομένου και όχι ένα δεύτερο κύμα κορωνοϊού. Όλοι πλέον αντιλαμβάνονται ότι η άρση των περιορισμών έγινε με μεγάλη ταχύτητα

και χωρίς προγραμματισμό, με αποτέλεσμα οι πολίτες να βιώσουν ένα ψευδές αίσθημα ασφάλειας και αρκετοί να εγκαταλείψουν τα μέτρα προστασίας όπως είναι, η χρήση μάσκας, η διατήρηση των κοινωνικών αποστάσεων και η εφαρμογή αυστηρών κανόνων προσωπικής υγιεινής. Προς αυτήν την κατεύθυνση, αρκετές κυβερνήσεις έχουν επιβάλει την υποχρεωτική χρήση μάσκας σε χώρους μεγάλου συγκέντρωσης ενώ έχουν επαναφέρει τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού για τα ενδεδειγμένα μέτρα αυτοπροστασίας.

Το άνοιγμα των συνόρων θεωρείται σημαντική αιτία για την αναζωπύρωση που παρατηρείται. Ήδη, αρκετές χώρες έχουν ξεκινήσει την επιβολή περιορισμών στους ταξιδιώτες που μπορούν

να τις επισκέπτονται. Ως αποτέλεσμα, έχουν δημιουργηθεί κατάλογοι που κατατάσσουν τις χώρες με βάση την επιδημιολογική τους εικόνα και με αυτό το κριτήριο επιβάλουν περιορισμούς κατά περίπτωση. Στην Αγγλία, για παράδειγμα, όσοι επισκέπτονται τη χώρα και προέρχονται από την Ισπανία ή το Λουξεμβούργο πρέπει να μπαίνουν σε υποχρεωτική καραντίνα διάρκειας 14 ημερών μετά την άφιξη τους. Στις χώρες της Ευρώπης, αν και καλούνται αυτήν τη φορά να εφαρμόσουν ομοιομορφους κανόνες και διαδικασίες προκειμένου να αποφευχθεί το χάος του Μαρτίου, σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρείται μια κατάσταση που σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί προϊόν συνεννόησης. Το οικονομικό κόστος της περιόδου

του εγκλεισμού είναι τώρα λίγο έως πολύ, γνωστό. Μεγάλοι χαμένοι υπήρξαν οι εργαζόμενοι σε χαμηλόμισθες, ανειδίκευτες και ανασφάλιστες θέσεις εργασίας. Αυτές οι θέσεις υπήρξαν οι πρώτες που καταργήθηκαν ως πρώτη αντίδραση στην κρίση. Σε επίπεδο μακροοικονομικό οι κυβερνήσεις, προκειμένου να στηρίξουν την αγορά εργασίας, προχώρησαν σε μεγάλους δανεισμούς που θα οδηγήσουν σε μειωμένες δημόσιες δαπάνες στο μέλλον, των οποίων τις συνέπειες θα βιώσουν οι επόμενες γενιές.

Σήμερα, η προσπάθεια για περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων της κρίσης αλλά και του χρόνου επιστροφής στην κανονικότητα, μόνο ως πράξη προσωπικής κοινωνικής ευθύνης θα πρέπει να ιδωθεί για να είναι επιτυχής.

Προειδοποίηση: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας.
Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας.
Προειδοποίηση: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Στηρίζουμε την αγορά και ανέγερση πρώτης κατοικίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Συμμετέχουμε στο Σχέδιο Επιδότησης Επιτοκίων για νέα στεγαστικά δάνεια

Επιδότηση μέρους του επιτοκίου για 4 χρόνια από την Κυβέρνηση

Αποταθείτε σε οποιοδήποτε κατάστημα ή στον λειτουργό πελατειαίς σας
Περισσότερες πληροφορίες και στο
www.hellenicbank.com/stegastiko

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Οι κτηματικές συναλλαγές του Ιουλίου

Αν είναι κάτι που αποδείχθηκε μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων, δηλαδή μετά τα μέσα Μαΐου μέχρι και το τέλος Ιουλίου, είναι πως η κτηματαγορά είναι η κύρια κινητήρια δύναμη της οικονομίας που έχουμε κάτω από αυτές τις συνθήκες.

Μιλήσαμε για τις θετικές πρώτες ενδείξεις του Μάη, ακολούθως αναλύσαμε την θετικότητα εικόνα του Ιούνη και σήμερα είμαστε στην ευχάριστη θέση να δούμε την εικόνα των συναλλαγών του Ιουλίου. Για να κάνουμε την σύγκριση θα γίνει μια αντιπαράβολή με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Πριν όμως γίνει αυτό, σημειώνω πως η αγορά διατήρησε το μομέντουμ που άρχισε να κτίζει τον Ιούνιο, γεγονός που μας κάνει να αισιοδοξούμε και για τον Αύγουστο – τηρουμένων πάντα των αναλογιών του μήνα αυτού δεδομένου ότι ιστορικά είναι μήνας διακοπών και άρα μήνας περιορισμένης δραστηριότητας. Θα δούμε φυσικά πως θα επενεργήσει στην ψυχολογία των επενδυτών το γεγονός ότι οι διακοπές φέτος θα έχουν ένα πολύ διαφορετικό χαρακτήρα από ό,τι ξέραμε επί σειρά ετών.

Συνολικά λοιπόν ο Ιούλιος κατέγραψε 1.241 πωλήσεις με συνολική αξία ακινήτων της τάξης των €390 εκ. Υπενθυμίζω πως ο Ιούνιος κατέγραψε 1.296 πωλήσεις με συνολική αξία ακινήτων περίξ των €253 εκ. Τον Ιούλιο του 2019 σημειώθηκαν 1.425 συναλλαγές συνολικής αξίας περίξ των €304 εκ. Ο συσχετισμός συναλλαγών και αξίας στις τρεις χρονικές στιγμές, διαμορφώνει μια πολύ θετική εικόνα για τον φετινό Ιούλιο.

Ωστόσο, υπενθυμίζω πως η συνολική αξία που επικαλούμαι είναι ένας απλός μέσος όρος μεταξύ του δηλωμένου ποσού των συμβαλλόμενων μερών κατά την μεταβίβαση και της εκτίμησης του Κτηματολογίου για σκοπούς είσπραξης μεταβιβατικών τελών. Αυτό είναι αρκούντως ικανοποιητικό γι' αυτή την ανάλυση.

Αν δούμε την κάθε επαρχία από μόνη της η εικόνα είχε ως ακολούθως:

Κατά τον Ιούλιο η Λευκωσία κατέγραψε 384 πωλήσεις με συνολική αξία ακινήτων της τάξης των €147 εκ. Ο Ιούνιος κατέγραψε 471 πωλήσεις με συνολική αξία ακινήτων περίξ των €78 εκ. Τον Ιούλιο του 2019 κατέγραψαν 385 συναλλαγές συνολικής αξίας €66 εκ. Δηλαδή, με τον ίδιο αριθμό συναλλαγών τον περσινού Ιούλη, φέτος αντάλλαξαν χέρια ακίνητα συνολικής αξίας μεγαλύτερης κατά 120%.

Η Λεμεσός κατέγραψε 312 πωλήσεις με συνολική αξία ακινήτων της τάξης των €138 εκ. Ο Ιούνιος κατέγραψε 335 πωλήσεις με συνολική

αξία ακινήτων περίξ των €79 εκ. Τον Ιούλιο του 2019 καταγράφηκαν 380 συναλλαγές συνολικής αξίας €109 εκ. Δηλαδή, με αισθητά μειωμένο αριθμό συναλλαγών σε σχέση με τον περσινό Ιούλη, φέτος αντάλλαξαν χέρια ακίνητα συνολικής αξίας μεγαλύτερης κατά 27%.

Η Λάρνακα κατέγραψε 266 πωλήσεις με συνολική αξία ακινήτων της τάξης των €45 εκ. Ο Ιούνιος κατέγραψε 189 πωλήσεις με συνολική αξία ακινήτων περίξ των €26 εκ. Τον Ιούλιο του 2019 καταγράφηκαν 290 συναλλαγές συνολικής αξίας €47 εκ. Δηλαδή, με μειωμένο αριθμό συναλλαγών σε σχέση με τον περσινό Ιούλη, φέτος αντάλλαξαν χέρια ακίνητα σχεδόν ίσως συνολικής αξίας.

Η Αμμόχωστος κατέγραψε 106 πωλήσεις με συνολική αξία ακινήτων της τάξης των €29 εκ. Ο Ιούνιος κατέγραψε 73 πωλήσεις με συνολική αξία ακινήτων πέραν των €13 εκ. Τον Ιούλιο του 2019 καταγράφηκαν 80 συναλλαγές συνολικής αξίας €16 εκ. Δηλαδή, σε σχέση με τον περσινό Ιούλιο παρουσίασε αύξηση στις συναλλαγές 33% και αύξηση στη συνολική αξία πέραν του 80%.

Η Πάφος κατέγραψε 173 πωλήσεις με συνολική αξία ακινήτων της τάξης των €32 εκ. Ο Ιούνιος κατέγραψε 228 πωλήσεις με συνολική αξία ακινήτων περίξ των €57 εκ. Τον Ιούλιο του 2019 καταγράφηκαν 290 συναλλαγές συνολικής αξίας €67 εκ. Η Πάφος είναι η μόνη επαρχία που παρουσιάζει αρνητική εξέλιξη εντός του ευρύτερου θετικού για την κτηματαγορά κλίματος που παρατηρείται.

Η θετική εικόνα του φετινού Ιουλίου σε σύγκριση με τον περσινό Ιούλιο είναι ιδιαίτερα σημαντική αν αναλογιστεί κάποιος πως ο περσινός Ιούλιος υποστηριζόταν και από την ξένη αγορά που φέτος είναι αισθητά μειωμένη.

Όποια στατιστική μεθοδολογία και να ακολουθήσει κάποιος, όπως την ομαλοποίηση (smoothing) σε μια προσπάθεια να αντιμετωπίσει το ενδεχόμενο του αντίκτυπου του lockdown, δεν αλλάζει την ουσιασώς θετική εικόνα.

Το σημαντικό είναι να δούμε τη δυναμική να συνεχίζεται και μετά τον Αύγουστο, έτσι ώστε να μπορούμε δυναμικά στο τελευταίο τρίμηνο της χρονιάς. Εκεί είναι το στοιχείο ελπίδας η αγορά ακινήτων είναι πλέον ο κύριος πνεύμονας της οικονομίας μέχρι... νεωτέρας. Είναι συγκρατημένα αισιοδοξός πως το επενδυτικό κοινό θα ενισχύσει αυτή την προσπάθεια.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Στα 8,8 δισ. οι άνθρωποι το 2100

Δύο δισ. λιγότεροι από ό,τι εκτιμούσαν προηγούμενες προβλέψεις του ΟΗΕ

Του RICK GLADSTONE, THE NEW YORK TIMES

Στο απόγειό του αναμένεται να φθάσει ο πληθυσμός της Γης το 2064, με 9,7 δισ. κατοίκους, σχεδόν τέσσερις δεκαετίες νωρίτερα από ό,τι εκτιμούσε μέχρι σήμερα η επιστημονική κοινότητα –παλαιότερα γινόνταν λόγος για 10,9 δισ. κατοίκους το 2100– σύμφωνα με νέα μελέτη που δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση The Lancet. Η εκτίμηση της επιστημονικής ομάδας του ΟΗΕ οφείλεται στη συνεχή μείωση της γεννητικότητας, ενώ κάτι τέτοιο θα έχει δεινές οικονομικές και πολιτικές συνέπειες για όλον τον κόσμο: ο ΟΗΕ εκτιμά ότι ο παγκόσμιος πληθυσμός θα έχει υποχωρήσει στα 8,8 δισ. το 2100. Η μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι ηλικιωμένοι θα αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό των κατοίκων της Γης, ενώ ο πληθυσμός 23 χωρών της υψηλίου, συμπεριλαμβανομένων της

Η συρρίκνωση του παγκόσμιου πληθυσμού οφείλεται στην υπογεννητικότητα και θα έχει δεινές οικονομικές συνέπειες.

Ιαπωνίας, της Ταϊλάνδης, της Ιταλίας και της Ισπανίας, θα συρρικνωθεί κατά 50%. Σημαντική μείωση θα καταγράψει και ο αριθμός ατόμων παραγωγικής ηλικίας στις πολυπληθέστερες χώρες του κόσμου, Κίνα και Ινδία, απειλώντας άμεσα τη θέση τους στο παγκόσμιο οικονομικό στερέωμα.

Οι προβλέψεις της έρευνας έχουν, επίσης, σημαντικές επιπτώσεις για τις ΗΠΑ, με την οικονομία της χώρας να αναμένεται να βρεθεί σε δεύτερη θέση, πίσω από εκείνη της Κίνας, μέχρι το 2035. Καθώς ο εργασιακά ενεργός πληθυσμός της Κίνας θα συρρικνώνεται στο δεύτερο μισό του 21ου αιώνα, οι ΗΠΑ θα καταφέρουν να διεκδικήσουν

Κορίτσι με στεφάνι από λουλούδια στο κεφάλι, σε παγανιστική γιορτή γονιμότητας, στο Βουκουρέστι.

εκ νέου την οικονομική πρωτοκαθεδρία γύρω στο 2098, εφόσον η μετανάστευση εξακολουθήσει να αναπληρώνει το εγχώριο εργατικό δυναμικό.

«Η συνεχιζόμενη πληθυσμιακή αύξηση δεν αποτελεί πλέον την πιθανότερη εκδοχή για αυτόν τον αιώνα», σημειώνει ο δρ Κρίστοφερ Μέρει, επικεφαλής της μελέτης στην ιατρική σχολή του Πανεπιστημίου της Ουάσιγκτον. Ο δρ Μέρει λέει ότι η μελέτη «προσφέρει στις κυβερνήσεις του κόσμου την ευκαιρία να αναθεωρήσουν τις πολιτικές τους απέναντι στη μετανάστευση, το εργατικό δυναμικό και την οικονομική ανάπτυξη, έτσι ώστε να αντιμε-

τωπίζουν αποτελεσματικά τις προκλήσεις της δημογραφικής αλλαγής». Η πρόβλεψη ολόενα περισσότερων ανθρώπων σε αποτελεσματικές μεθόδους αντιύλληψης και η εκπαίδευση αγοριών και κοριτσιών επιτάχυνε τον περιορισμό της γεννητικότητας και την πληθυσμιακή συρρίκνωση. Ενώ η προηγούμενη πληθυσμιακή πρόβλεψη από τον ΟΗΕ, τον Ιούνιο του 2019, είχε επισημάνει μείωση των γεννήσεων, η νέα μελέτη εκτιμά ότι οι επιπτώσεις του φαινομένου θα γίνουν αισθητές πολύ ταχύτερα και θα είναι εντονότερες.

Μία από τις υποθέσεις στην οποία προβαίνουν οι συντάκτες της μελέτης αφορά

το γεγονός ότι χώρες με χαμηλούς δείκτες γεννητικότητας δεν θα αναλάβουν καμία πρωτοβουλία με στόχο την αναστροφή αυτής της τάσης. Ο ΟΗΕ παρακολουθεί τις πληθυσμιακές τάσεις εδώ και 70 χρόνια, ενώ οι προβλέψεις του αντιπροσωπεύουν τον «κοινό παρονομαστή» των εκτιμήσεων των ειδικών. Η υπογεννητικότητα, υποστηρίζει η μελέτη, μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη μετανάστευση: οι χώρες που ευνοούν την εισροή μεταναστών έχουν περισσότερες πιθανότητες να διατηρήσουν σταθερό το επίπεδο του πληθυσμού τους και να διασφαλίσουν τις αναπτυξιακές προοπτικές της οικονομίας τους.

Πιο ποιοτικός ύπνος στο ίδιο κρεβάτι

ΒΕΡΟΛΙΝΟ. Ο ύπνος των ζευγαριών στο ίδιο κρεβάτι είναι πιο ποιοτικός από τον ύπνο σε διαφορετικά δωμάτια, σύμφωνα με έρευνα Γερμανών επιστημόνων που δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση Frontiers in Psychiatry. Οι ερευνητές ζήτησαν από ζευγάρια να κοιμηθούν «καλωδιωμένα» με αισθητήρες που κατέγραφαν τα εγκεφαλικά κύματα, την ποσότητα οξυγόνου στο αίμα τους και την κίνησή τους στη διάρκεια του ύπνου. Διαπίστωσαν ότι η φάση ύπνου REM (Ταχεία Οφθαλμική Κίνηση, η φάση κατά την οποία βλέπουμε όνειρα και βάζουμε τις αναμνήσεις και τις σκέψεις μας σε μια τάξη) παρατείνεται κατά 10% όταν ένα ζευ-

«Η φάση REM παρενοχλείται και περικόπτεται λόγω ψυχοκοινωνικού στρες. Ενα ήρεμο και ασφαλές περιβάλλον, αντιθέτως, την επιμηκύνει».

γάρι κοιμάται στο ίδιο κρεβάτι. Οι ερευνητές έδωσαν δύο πιθανές εξηγήσεις για το εύρημα αυτό, μία βιολογική και μία ψυχοσωματική. Η πρώτη είναι ότι κατά τη διάρκεια της φάσης REM

ο «θερμοστάτης» του ανθρώπινου σώματος δεν λειτουργεί πολύ καλά, προξενώντας στιγμιαία αφύπνιση λόγω ζέσσης ή κρύου. Η παρουσία ενός άλλου σώματος δίπλα μας βοηθάει να διατηρείται η θερμοκρασία σταθερή. Η δεύτερη εξήγηση έχει να κάνει με την αίσθηση πρεμίας και ασφάλειας που συχνά προκύπτει από τον ύπνο μαζί με κάποιο αγαπημένο πρόσωπο. «Η φάση REM παρενοχλείται και περικόπτεται λόγω ψυχοκοινωνικού στρες», σημειώνει ο Χένινγκ Γιοχάνες Ντρου, από το κέντρο ψυχιατρικών ερευνών ZIP του Κιέλου. «Ενα ήρεμο και ασφαλές περιβάλλον, αντιθέτως, την επιμηκύνει».

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Οι «Arcadian Child» ετοιμάζουν νέο δίσκο και παρουσιάζουν το single ««Bitter Tea»

Με νέο δίσκο επιστρέφουν οι «Arcadian Child», τον «Protopsycho», ο οποίος θα κυκλοφορήσει τον Οκτώβριο του 2020. Την μπάντα «Arcadian Child» αποτελούν οι τέσσερις μουσικοί Παναγιώτης Ι. Γεωργίου (φωνητικά, κιθάρες), Στάθης Χατζηκαρλάμπους (κιθάρες), Ανδρέας Κέρβερος (μπάσο και φωνητικά) και Κωνσταντίνo Παυλίδη (τύμπανα). Ξεκίνησαν στη Λεμεσό ως «Atoutaleme» και το καλοκαίρι του 2016 έγιναν οι «Arcadian Child», και από τότε, με μικρές μόνο αλλαγές στη σύνθεση της μπάντας έως σήμερα, έχουν δώσει δύο δίσκους, τον «Afterglow» (2017) και τον «Superfonica» (2018), οι οποίοι ομολογουμένως σημείωσαν επιτυχία, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Οι «Arcadian Child» μού είχαν πει το 2017 ότι ήθελαν να φτιάξουν μια μπάντα τετράφωνη, ήθελα να δημιουργήσουν μία καινούργια ομάδα που θα αντιδρά στην ορμή της καθημερινότητας μας. Νομίζω, παρακολουθώντας τους έκτοτε ότι το καταφέρνουν μια χαρά. Στον πρώτο τους δίσκο, τον «Afterglow», που κυκλοφόρησε τον Οκτώβριο του 2017, μιλώντας στην «Κ», προσκαλούσαν τον κόσμο να ενταχθεί στο ηχητικό τους σύμπαν και να νιώσει κι αυτός την ηδονή που χαρίζει απλόχερα η μουσική, το καλοκαίρι του 2018 μού είχαν πει ότι φλερτάρουν με τα όριά τους και εξελίσσονται, τότε πχογραφούσαν τον δεύτερο δίσκο τους, τον «Superfonica», που κυκλοφόρησε τον Νοέμβριο του 2018.

Αυτό το φλερτ μάλλον ευδοκίμησε γιατί τώρα μιλάμε για έναν νέο δίσκο που θα κυκλοφορήσει τον Οκτώβριο του 2020, με τίτλο «Protopsycho» και μάλλον ώθησαν τα όριά τους λίγο παραπέρα, αφού είναι βέβαιο ότι θα κεραιστεί να τα υπερβούν

Ξεκίνησαν στη Λεμεσό ως «Atoutaleme» και το καλοκαίρι του 2016 έγιναν οι «Arcadian Child», και από τότε, με μικρές μόνο αλλαγές στη σύνθεση της μπάντας έως σήμερα, έχουν δώσει δύο δίσκους, τον «Afterglow» (2017) και τον «Superfonica» (2018) και τον Οκτώβριο αναμένεται ο τρίτος τους, ο «Protopsycho».

εκ νέου... άλλωστε και οι ίδιοι το έχουν δηλώσει «προφανώς υπάρχουν κάποια references που σαν δημιουργοί κρατάμε και πορευόμαστε, αλλά η όλη διαδικασία της δημιουργίας τελικά ξεπερνά τις αρχικές μας σκέψεις». Καταλαβαίνω ότι ποτέ δεν ήταν στις σκέψεις τους ένας μονοδίστατος και μονολιθικός ήχος ή γενικά μια στάσιμη μουσική κατάσταση. Αυτό φαίνεται, αν και παρακινδυνευμένο να το υποστηρίξω σθεναρά, από το κομμάτι «Bitter Tea», το πρώτο single που έδωσαν στη δημοσιότητα. Πάντως, όπως αναφέρουν και οι ίδιοι «το κομμάτι καταδεικνύει όλα τα δομικά στοιχεία

της καινούργιας ηχητικής κατεύθυνσης της μπάντας, σηματοδοτώντας τη στροφή τους σε σκοτεινότερες πλευρές της προσωπικότητάς τους», δεν έχω λόγο να τους αμφισβητήσω, τουναντίον, ακούγοντας το κομμάτι και αντιπαράβλλοντάς το με κομμάτια της προηγούμενης δουλειάς τους, νομίζω πως κατ' αρχήν συμφωνώ, αλλά ως περιμένουμε, Κυριακή κοντή γιορτή.

Ο «Protopsycho»

Στον τρίτο τους δίσκο, όπως γράφουν στο δελτίο Τύπου, λένε ότι βγαίνουν από τη ζώνη άνεσής

τους και μεταπλάθουν στοιχεία progressive και post rock χωρίς να παραβιάζουν τις ανατολίτικες νόρμες. Το θεωρούν το πιο φιλόδοξο άλμπουμ τους, μα μου το είχαν πει και παλιότερα, για τον «Superfonica»: «Είμαστε όμως σίγουροι γι' αυτό που πάμε να κάνουμε και πιστεύουμε ότι ο νέος δίσκος θα είναι η καλύτερή μας δουλειά. Μέχρι την επόμενη δηλαδή». Όχι, καμία διάθεση υπερφίαλης τοποθέτησης από μέρους τους, γνωρίζοντας τα μέλη της μπάντας, είναι μια εσωτερική δέσμευση, μια υπόσχεση που δίνουν στον εαυτό τους για να δώσουν ό,τι καλύτερο υπάρχει στο πεντάγραμμό

τους στο κοινό που τους ακολουθεί και σε όσους θέλουν να τους ανακαλύψουν. Πάντως, οι επιρροές τους, που ξεκινούν από την ψυχεδέλεια των 70s και τους εμβληματικούς «Beatles» και «Love» μέχρι τις grunge ριπές των «Alice in Chains» από τη δεκαετία του 1990, όσες φορές όμως και αν έχω ρωτήσει για το πού κατατάσσονται μουσικά μού απαντάνε λακωνικά: «Stoner/Psych/Pop, με ό,τι κι αν σημαίνει αυτό για τον καθένα». Έχω γράψει και στο παρελθόν ότι η παρέα των «Arcadian Child» είναι από εκείνες τις περιπτώσεις που ξεχωρίζουν για το μεράκι τους, την αγάπη τους γι' αυτό που κάνουν, αλλά κυρίως γιατί προσπαθούν να μην είναι κάτι ξεχωριστό από την κοινωνία που ζουν.

Σημασία και στο εξώφυλλο

Πολλές φορές δεν λέμε μην κρίνεις ένα βιβλίο από το εξώφυλλο; Ε, στους δίσκους των «Arcadian Child» δεν ισχύει, και δεν είναι μια ευγενική παρατήρηση, το πιστεύω πραγματικά ότι όταν κάνουν μουσική, ταυτόχρονα σκέφτονται και πως θα την απεικονίσουν. Γνωρίζουν πολύ καλά τη σημασία της οπτικής ταυτότητας ενός προϊόντος, -sorry, παιδιά, το ξέρω ότι σκαίνεστε τη λέξη... και φροντίζουν η εικόνα να αντιπροσωπεύει τη μουσική τους. Οι «Arcadian Child» δίνουν, λοιπόν, πάντοτε μεγάλη σημασία στο artwork και αυτό είναι σημαντικό να τονιστεί, αφού θέλουν οποιαδήποτε οπτική απεικόνιση της δουλειάς τους βγαίνει προς τα έξω να συνάδει με την αισθητική του δίσκου. Το artwork του «Afterglow» είναι του Μαρίνου Σάββα, το artwork του «Superfonica» του Ιάμ Νothe και του επερχόμενου δίσκου τους «Protopsycho» του Nun Other.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Υπεύθυνος Υλικ: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτελίδ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Τον Σεπτέμβριο θα ανοίξει ξανά ο φάκελος CETA

Δεν αλλάζει το περιεχόμενο της εμπορικής συμφωνίας Ε.Ε. - Καναδά λόγω Κύπρου - Αναζητείται φόρμουλα για κάμψη των αντιδράσεων

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Το **plan B** αναζητά η Κυβέρνηση για να καταφέρει να προχωρήσει η εμπορική συμφωνία Ευρωπαϊκής Ένωσης- Καναδά, μετά την πρόσφατη απόφαση της ολομέλειας της Βουλής να απορρίψει το σχετικό νομοσχέδιο. Το ερώτημα που βρίσκεται ενώπιον του Υπουργείου Εμπορίου είναι το κατά πόσο το νομοσχέδιο θα τεθεί εκ νέου στην Βουλή με την επανέναρξη των εργασιών της τον Σεπτέμβριο, σενάριο το οποίο προϋποθέτει να έχει προηγηθεί κύκλος επαφών και διαβουλεύσεων με τα κόμματα. Πιο συγκεκριμένα με ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Οικολόγους και Αλληλέγγυη, οι οποίοι τάχθηκαν εναντίον της συμφωνίας στην τελευταία Ολομέλεια της Βουλής την Παρασκευή. Αυτό που αναζητείται από το Υπουργείο Εμπορίου είναι η φόρμουλα με την οποία θα καμ-

Η Βουλή νιώθει ότι έπρεπε να γίνει καλύτερη διαπραγμάτευση για τα αγροτικά προϊόντα και το χαλούμι. Το χαλούμι θα ενταχθεί στην συμφωνία εφόσον κατοχυρωθεί ο φάκελος του ως προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης προϊόν, δηλώνει η Υπουργός Εμπορίου.

φθούν τελικά οι αντιδράσεις των κομμάτων. Πηγές ξεκαθαρίζουν στην «Κ» ότι η λύση στο θέμα θα αναζητηθεί εσωτερικά. Ο στόχος είναι το νομοσχέδιο να τεθεί εκ νέου στην Βουλή από τον Σεπτέμβριο. Στο μεταξύ θα προηγηθεί συντονισμός μεταξύ των Υπουργείων Εμπορίου, Εξωτερικών και Οικονομικών ώστε να εξετάσουν πώς το θέμα θα τύχει χειρισμού. Πρέπει να υποβληθεί κάτι το οποίο θα περάσει. Δεν υπάρχει εναλλακτική λύση.

Αυτό σημαίνει ότι είναι εξαιρετικά απομακρυσμένο σενάριο να γίνουν αλλαγές στην συμφωνία σε επίπεδο ΕΕ. Σε πρώτο στάδιο θα πρέπει να ενημερωθεί και να συζητηθεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Λόγω των θερινών διακοπών οι οποίες εξελίξεις για το θέμα τοποθετούνται χρονικά από τον Σεπτέμβριο και μετά. Τονίζεται ότι σε πρώτο στάδιο πρέπει να γίνει κατανοητό τι ζητούν τα κόμματα να διαφοροποιηθεί σε σχέση με την συμφωνία

Η εμπορική συμφωνία ΕΕ- Καναδά, υπογράφηκε τον Οκτώβρη του 2016. Την περασμένη Παρασκευή (31/7) το σχετικό νομοσχέδιο καταψηφίστηκε από την κυπριακή Βουλή προκαλώντας έντονες αντιδράσεις στο κυβερνητικό στρατόπεδο.

και να υποβληθούν πρακτικές εισηγήσεις για το τι θέλουν να γίνει. Σημειώνεται ότι πριν την κατάθεση του νομοσχεδίου, δεν είχε προηγηθεί κοινωνικός διάλογος με τους άμεσα εμπλεκόμενους φορείς, αλλά ούτε και ενημέρωσή τους.

Οι αντιδράσεις

Η καταψήφιση του νομοσχεδίου από την Βουλή, δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία για την κυβέρνηση. Οι αντιδράσεις για την συμφωνία κυρίως από το ΑΚΕΛ και το Κίνημα Οικολόγων ήταν γνωστές, αν και για διαφορετικούς λόγους για το κάθε κόμμα.

Συγκεκριμένα θέση του ΑΚΕΛ είναι ότι η συμφωνία είναι προς όφελος των μεγάλων πολυεθνικών εταιρειών και προβάλλει τα συμφέροντα των αγροτικών οργανώσεων. Αμφισβητεί επίσης την προστασία κυπριακών προϊόντων στην αγορά του Καναδά, εφόσον δεν έχει περιληφθεί στη συμφωνία άλλο προστα-

τευόμενο προϊόν πέρα από το λουκούμι της Γεροσκήπου. Από την άλλη, οι Οικολόγοι συντάσσονται με την στάση των Πρασίνων στην ΕΕ, και αναφέρουν ότι δεν υπάρχουν αρκετές περιβαλλοντικές

πρόνοιες και ότι δεν προστατεύεται επαρκώς το περιβάλλον, και η υγεία λόγω χρήσης συγκεκριμένων φυτοφαρμάκων τα οποία είναι απαγορευμένα στην ΕΕ. Θέτουν παράλληλα σθεναρά το θέμα του

Σχέσεις Κύπρου- Καναδά

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΕ, 40 κυπριακές επιχειρήσεις πραγματοποιούν εξαγωγές στον Καναδά, εκ των οποίων το 73% είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Συνολικά, 150 είναι οι θέσεις εργασίας στην Κύπρο τις οποίες στήριζουν οι εξαγωγές της ΕΕ στον Καναδά. Στις 865 χιλιάδες ανέρχεται ο αριθμός των θέσεων εργασίας στην ΕΕ τις οποίες στήριζουν οι εξαγωγές της ΕΕ στον Καναδά. Η Κύπρος εξάγει κρασί, αμέουρα και χημικά προϊόντα

στον Καναδά. Ο Καναδάς είναι ο 4ος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Κύπρου εκτός ΕΕ στον τομέα των υπηρεσιών. Το εμπορικό πλεόνασμα της Κύπρου στις εμπορικές συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών με τον Καναδά είναι 28 εκατ. ευρώ, στα 41 εκατ. ευρώ είναι η αξία των κυπριακών εξαγωγών στον Καναδά, ενώ στα 12 εκατομμύρια ευρώ ανέρχεται η αξία των κυπριακών εισαγωγών από τον Καναδά.

Τα οφέλη σε αγορά και εμπόριο

Όπως επισημαίνεται στην εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου, μέσω της συμφωνίας επιτυγχάνεται η εξέλιξη υψηλών δασμών, η άρση τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο και η ελευθέρωση της αγοράς υπηρεσιών. Επιπλέον μέσω της CETA εξασφαλίζονται ισότιμες συνθήκες για τόνωση του εμπορίου και των επενδύσεων. Σημειώνεται ότι όλες οι εισαγωγές από τον Καναδά θα πρέπει να πληρούν τους κανόνες και κανονισμούς της ΕΕ (π.χ. τους τεχνικούς κανόνες και τα πρότυπα προϊόντων, τους υγειονομικούς κανόνες, τους κανονισμούς σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων, τα πρότυπα υγείας και ασφάλειας, τους κανόνες για τους Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς, την προστασία του περιβάλλοντος, την προστασία των καταναλωτών κλπ.). Η συμφωνία περιλαμβάνει επίσης κεφάλαια για το Εμπόριο και την Αειφόρο Ανάπτυξη, το Εμπόριο και την Εργασία και το Εμπόριο και το Περιβάλλον. Εκτιμάται ότι η προτεινόμενη νομοθεσία θα φέρει οφέλη στις επιχειρήσεις όπως εξοκονόμηση χρόνου και εργατικού δυναμικού, απλούστευση των διαδικασιών και αύξηση της ανταγωνιστικότητας.

χαλουμιού. Ανάλογες ενστάσεις διατυπώθηκαν και από τα υπόλοιπα κόμματα, πλην του ΔΗΣΥ, ο οποίος τάχθηκε υπέρ της συμφωνίας.

Το χαλούμι

Κυβερνητικές πηγές αναφέρουν ότι πολλά από τα επιχειρήματα που έθεσαν οι βουλευτές, δεν έχουν ουσιαστικό έρεισμα, όπως για παράδειγμα το θέμα του χαλουμιού, το οποίο κυριαρχεί στα επιχειρήματα της Βουλής.

Όπως διευκρινίζει η κα. Πηλείδου, το προϊόν δεν μπορεί να περιληφθεί στην συμφωνία αν δεν κατοχυρωθεί σαν προϊόν Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης. Εφόσον κατοχυρωθεί, θα συμπεριληφθεί στη συνέχεια, επισημαίνει. Με αυτά τα δεδομένα τα χέρια της Κυβέρνησης είναι στην ουσία δεμένα, μέχρι την κατοχύρωση του προϊόντος. Διευκρινίζεται ότι το λουκούμι Γεροσκήπου έχει ενταχθεί στην συμφωνία είτε διότι

είναι ήδη εγκεκριμένο ως προϊόν Γεωγραφικής Ένδειξης. Φυσικά υπάρχουν και άλλα προϊόντα Γεωγραφικής Ένδειξης τα οποία μπορούν να προστεθούν μέσω απλής ειδοποίησης. Είναι πιο εύκολο να κατοχυρωθεί η συμφωνία και εκ των υστέρων να γίνουν προσθήκες σε καινούργια προϊόντα. Όσον αφορά το εμπορικό σήμα πρόκειται για διακρατικές συμφωνίες και ήδη καλύπτεται από την διακρατική συμφωνία μεταξύ Κύπρου και Καναδά.

Ανυποχία για τις εξελίξεις

Η απόρριψη της εμπορικής συμφωνίας μεταξύ ΕΕ και Καναδά μεταφράζεται σε χαμένες ευκαιρίες για τις κυπριακές εξαγωγές και τις κυπριακές εταιρείες επισημαίνει η Υπουργός Εμπορίου Νατάσα Πηλείδου. Αυτό που τονίζεται από κυβερνητικές πηγές είναι ότι αν δεν περάσει οριστικά η συμφωνία, θα πρόκειται για εξαιρετικά άσχημη εξέλιξη για την Κύπρο και δεν θα βοηθήσει στην εικόνα της χώρας, αλλά ούτε και στις σχέσεις με την ΕΕ. Υπενθυμίζεται και η έντονη τοποθέτηση του Υπουργού Οικονομικών Κωνσταντίνου Πετρίδη, ο οποίος αμέσως μετά την καταψήφιση της συμφωνίας κούνησε το δακτύλο στην Βουλή, διαμνύοντας ότι η καταψήφιση της CETA, εκθέτει ανεπανόρθωτα την Κύπρο, τόσο σε επίπεδο ΕΕ, όσο και στον Καναδά. «Οφείλουμε ως χώρα να επανεξετάσουμε την στάση μας τάχιστα», κατέληξε σε ανάρτηση του στον προσωπικό του λογαριασμό στο Twitter. Σημειώνεται ότι αντιδράσεις έχουν καταγραφεί και σε άλλα κράτη μέλη όπως για παράδειγμα το Βέλγιο, την Γαλλία και την Ολλανδία. Μέχρι στιγμής 14 κράτη μέλη έχουν ταχθεί υπέρ της συμφωνίας. Εναντίον της, έχει ταχθεί η Κύπρος μετά την απόφαση της Βουλής, ενώ εκκρεμεί η απόφαση των υπόλοιπων δώδεκα.

Από το 2009

Της υπογραφής της συμφωνίας της CETA μεταξύ ΕΕ- Καναδά προηγήθηκαν πολυετείς διαπραγματεύσεις οι οποίες άρχισαν από το 2009 και ολοκληρώθηκαν το 2014. Τον Οκτώβριο του 2016 υπογράφηκε τελικά η συμφωνία και τέθηκε σε προκαταρκτική ισχύ την 21η Σεπτεμβρίου 2017. Η συμφωνία θα εφαρμοστεί πλήρως μόλις τα κοινοβούλια όλων των κρατών μελών κυρώσουν την συμφωνία με εθνικές συνταγματικές διαδικασίες. Στην Κύπρο, το σχετικό νομοσχέδιο πέρασε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 17 Ιανουαρίου 2019 και κατατέθηκε από τον τότε Υπουργό Εμπορίου Γιώργο Λακκοτρίπη ενώπιον της Βουλής στις 12 Φεβρουαρίου 2020.

Η κρίση του 2013 άφησε 22% ΜΕΔ στην Τράπεζα Κύπρου

Θα παραμείνει με περίπου 2,5 δισ. ευρώ «βαθιών κόκκινων» δανείων για τα οποία δεν μπορεί να κάνει τομές και πρέπει να διαχειριστεί

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Μόλις την Δευτέρα ξεκαθάρισε το αποτύπωμα της τραπεζικής κρίσης επάνω στην Τράπεζα Κύπρου. Και είναι 22% μη εξυπηρετούμενα δάνεια έναντι των συνολικών δανείων που έχει παραχωρήσει, ποσοστό που παρέμεινε μετά την συναλλαγή της Τράπεζας με την Pimco για την αγορά του Helix 2. Αν λάβουμε υπόψη τα δάνεια που έχει δώσει η Τράπεζα στο τέλος Μαρτίου που ανέρχονται στα 12,7 δισεκατομμύρια ευρώ, τα μη εξυπηρετούμενα της ανέρχονται στα 2,8 δισεκατομμύρια ευρώ. Και είναι ποσοστό για το οποίο δεν μπορεί να κάνει τομές πλέον τύπου Helix και Velocity. Ούτε το Σχέδιο ΕΣΤΙΑ δεν θα μπορέσει ουσιαστικά να τη βοηθήσει για να τα εξαλείψει εντελώς. Θυμίζουμε πως δυνητικά τα δάνεια τα οποία θα μπορούσαν να ενταχθούν στο ΕΣΤΙΑ από την Τράπεζα Κύπρου ήταν στα 0,9 δισ. ευρώ, ενώ θα είναι «τυχερά» εάν μπουκ στο πρόγραμμα 200 – 400 εκατ. ευρώ προβληματικών δανείων. Άρα, η Τράπεζα Κύπρου θα έχει 2,5 δισ. περίπου «βαθιών κόκκινων» δανείων τα οποία θα κληθεί στο επόμενο διάστημα να διαχειριστεί αναλόγως, όπως για παράδειγμα να τα διαγράψει εντελώς και να απορροφήσει τη ζημία που θα προκύψει λίγο – λίγο στα κεφάλαιά της. Την ίδια ώρα όμως θα πρέπει να πιστώσουμε δύο πράγματα στην Τράπεζα Κύπρου. Πρώτον ότι εν καιρώ κορωνοϊού όχι απλώς δεν σταμάτησε τη διαδικασία της εξυγίανσης του ισολογισμού της με πωλήσεις και δεύτερον ότι είναι ένα βήμα πιο προετοιμασμένη –όχι σε σχέση με άλλες τράπεζες, αλλά με την προτέρα της κατάσταση- για να υποδεχθεί μια ενδεχόμενη αύξηση μη εξυπηρετούμενων δανείων που θα προκύψουν μετά το μορατόριουμ των δόσεων. Όσον αφορά την πρώτη πιτχά δε, είδαμε πως, όπως είχε καταγράψει η «Κ», η Pimco μπήκε σφύρα και δεν επέτρεψε στην Cerberus να είναι η μόνη επιλογή της τράπεζας. Η Pimco φάνηκε αποφασισμένη να αγοράσει μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην Κύπρο. Αφού «έληξε άδοξα» η α-

Η Pimco φάνηκε αποφασισμένη να αγοράσει ΜΕΔ στην Κύπρο. Αφού «έληξε άδοξα» η απευθείας ανάθεση των ΜΕΔ της Ελληνικής νωρίς, τότε το άλλο μεγάλο χαρτοφυλάκιο ΜΕΔ στην Κύπρο το είχε η Τράπεζα Κύπρου και ήταν «μονόδρομος».

πευθείας ανάθεση των μη εξυπηρετούμενων της Ελληνικής Τράπεζας νωρίς, τότε το άλλο μεγάλο χαρτοφυλάκιο ΜΕΔ στην Κύπρο το είχε η Τράπεζα Κύπρου και ήταν «μονόδρομος» για την Pimco η αγορά του.

Για τη δεύτερη πιτχά, είδαμε ανακίνωση του Οίκου Αξιολόγησης Standard and Poor's ο οποίος μετά το deal μεταξύ Pimco και Τράπεζας για αγορά ΜΕΔ 1,46 δισ. ευρώ ανέφερε ότι η διαδικασία θα ενισχύσει την ικανότητα της BOC να διατηρήσει την παρούσα πιστωτική της ποιότητα έναντι ενός οικονομικού σοκ. Σύμφωνα με τον S&P, η συμφωνία αναβαθμίζει

Σύμφωνα με τον S&P, η συμφωνία αναβαθμίζει τις προσπάθειες της Τράπεζας να επιλύσει προβληματικές εκθέσεις, δεδομένων των παρούσων συνθηκών στην αγορά.

τις προσπάθειες της Τράπεζας Κύπρου να επιλύσει προβληματικές εκθέσεις, δεδομένων των υφιστάμενων συνθηκών στην αγορά που καθιστούν πιο δύσκολη την αντιμετώπιση των ΜΕΔ.

Οι λεπτομέρειες

Η Τράπεζα Κύπρου κατέληξε σε συμφωνία με επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC (Pimco) για την πώληση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων με μεικτά λογιστικά αξία ύψους 916 εκατ. (γνωστό ως «Project Helix 2»). Το Χαρτοφυλάκιο έχει συμβατικό υπόλοιπο

ύψους 1,46 δισ. ευρώ και αποτελείται από 22.224 δάνεια, κυρίως ιδιωτών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τα οποία είναι εξασφαλισμένα με πάνω από 5.616 ακίνητα. Η καθαρή λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που πωλούνται ανέρχεται σε 440 εκατ. ευρώ. Το τίμημα πώλησης ανέρχεται σε 46% επί της μεικτής λογιστικής αξίας ή 29% επί του συμβατικού υπόλοιπου και είναι πληρωτέο σε μετρητά, με το 35% να είναι πληρωτέο κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής και το υπόλοιπο 65% να είναι αναβαλλόμενο χωρίς οποιουσδήποτε όρους. Το αναβαλλόμενο τίμημα είναι πληρωτέο σε τρεις περίπου ίσες δόσεις, σε περίοδο 48 μηνών από την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Το τίμημα δύναται να αυξηθεί περαιτέρω μέσω ενός μηχανισμού μεταβλητού τιμήματος (e apout), ο οποίος εξαρτάται από την απόδοση του Χαρτοφυλακίου.

Η συναλλαγή επιτακίνει τη στρατηγική της Τράπεζας για μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό, καθώς μειώνει τα ΜΕΔ κατά 24% και τον δείκτη ΜΕΔ κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες. Κατά την ολοκλήρωση, η συναλλαγή αναμένεται να έχει επίδραση ύψους -34 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 του Συγκροτήματος. Με την πλήρη αποπληρωμή του αναβαλλόμενου τιμήματος και χωρίς να ληφθεί υπόψη οποιαδήποτε θετική επίδραση από το μεταβλητό τίμημα (e apout), η συναλλαγή αναμένεται να έχει επίδραση ύψους +9 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 του Συγκροτήματος. Η λογιστική ζημία της συναλλαγής που περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα του β' τρίμηνου 2020 εκτιμάται σε περίπου €68 εκατ. Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2021 και τελεί υπό αριθμό αιρέσεων, περιλαμβανομένων συνθήων εποπτικών και άλλων εγκρίσεων. Το Χαρτοφυλάκιο θα μεταφερθεί από την Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεντ (η «Τράπεζα») σε μια εγκεκριμένη Κυπριακή Εταιρεία Εξαγοράς Πιστώσεων (η «ΚΕΕΠ»). Στη συνέχεια, οι μετοχές της ΚΕΕΠ θα αγορασθούν από συγκεκριμένα

επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την PIMCO, τον αγοραστή του Χαρτοφυλακίου. Μετά από μεταβατική περίοδο κατά την οποία η διαχείριση των δανείων θα παραμείνει στην Τράπεζα, πρόθεση είναι όπως η διαχείριση του Χαρτοφυλακίου πληρωσ μόλις τα κοινοβούλια όλων των κρατών μελών κυρώσουν την συμφωνία με εθνικές συνταγματικές διαδικασίες. Στην Κύπρο, το σχετικό νομοσχέδιο πέρασε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 17 Ιανουαρίου 2019 και κατατέθηκε από τον τότε Υπουργό Εμπορίου Γιώργο Λακκοτρίπη ενώπιον της Βουλής στις 12 Φεβρουαρίου 2020.

Συμπεριλαμβανομένου του Project Helix 2, κατά τους πρώτους έξι μήνες του 2020, το Συγκρότημα μείωσε τα ΜΕΔ κατά €1,3 δισ., μειώνοντας τον δείκτη ΜΕΔ σε 22%. Αυτή η μείωση περιλαμβάνει οργανική μείωση ύψους €278 εκατ. και την ολοκλήρωση της πώλησης ΜΕΔ ύψους €133 εκατ που αφορά κυρίως μη εξασφαλισμένα δάνεια ιδιωτών (Velocity 2). Η Τράπεζα παραμένει επικεντρωμένη στην περαιτέρω μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, η Τράπεζα εκτιμά ότι θα αναγνωρίσει επιπρόσθετες πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους περίπου €21 εκατ. στα οικονομικά αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το β' τρίμηνο 2020, ως αποτέλεσμα δυνητικών πωλήσεων ΜΕΔ στο μέλλον. Κατά το δ' τρίμηνο 2019, η Τράπεζα αναγνώρισε πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €75 εκατ., ως αποτέλεσμα της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό που ανέμενε εκείνη την περίοδο. Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 του Συγκροτήματος στις 30 Ιουνίου 2020, αναμένεται να παραμείνει σε παρόμοιο επίπεδο με το δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 του Συγκροτήματος στις 31 Μαρτίου 2020 ύψους 14,3%, λαμβάνοντας υπόψη τη θετική επίδραση από τις τροποποιήσεις των κεφαλαίων κανονισμών που εισήχθησαν τον Ιούνιο του 2020.

Προς επιδότηση διακοπών για εσωτερικό τουρισμό

Πιθανώς να εισαχθούν vouchers που η μία ημέρα διακοπών θα χρηματοδοτείται μέχρι το τέλος του 2020 - Οφελος για ξενοδόχους και πελάτες

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Μετά την αποτυχία της χώρας να προσελκύσει επαρκές τουριστικό ρεύμα ώστε να καλύψει έστω το 30% της τουριστικής κίνησης και εσόδων που υπήρχαν το 2019, γίνονται σκέψεις για να προωθηθεί, με όλα τα διαθέσιμα όπλα, ο εσωτερικός τουρισμός. Ένα από τα όπλα τα οποία γίνονται ασκήσεις να εφαρμοστεί είναι η επιδότηση της μίας εκ των ημερών που θα κλείσει ένας πολίτης που διαμένει νόμιμα στη Δημοκρατία. Αν και ακόμα είναι ένα μέτρο για το οποίο γίνονται σκέψεις και δεν υπάρχει καμία τελική απόφαση, φαίνεται να λειτουργεί καταλυτικά και για τους Κύπριους τουρίστες, αλλά και για τις επιχειρήσεις της Κύπρου που σχετίζονται με τον τουρισμό. Ένα τέτοιο μέτρο αναμένεται να έχει διττή λειτουργία, δηλαδή και θα βοηθά τους ξενοδόχους με πλήρωση των κενών καταλυμάτων τους, αλλά θα βοηθά και τους πολίτες που έχουν υποστεί μείωση στους μισθούς τους ή πιέζονται οικονομικά.

Τα σενάρια για το πώς θα λειτουργεί

Κάποια στιγμή πρέπει να ανοίξει η συζήτηση που αφορά στην αποτυχία προώθησης της Κύπρου ως ασφαλούς και ελκυστικού τουριστικού προορισμού με τα 11 και πλέον εκατ. τα οποία θα δαπανούνταν γι' αυτό το σκοπό.

είναι πολλά, όμως οι ασκήσεις για το μέτρο που θα εφαρμοστεί δίνουν και παίρνουν. Συζητήθηκε σε υψηλό επίπεδο την προηγούμενη εβδομάδα, ενώ ως σκέψη τριγυρίζει στους φορείς του τουρισμού από την αρχή του Ιουλίου όταν αποδείχθηκε πως ο τουρισμός για φέτος δεν θα φέρει τα αναμενόμενα. Το επικρατέστερο σενάριο λοιπόν εκ των τριών είναι για κράτηση η οποία θα γίνεται μέχρι και το τέλος του 2020 να επιδοτείται η μία ημέρα εκ των δύο που θα έχει κλείσει ο πελάτης. Το δεύτερο σενάριο είναι στις τρεις ημέρες που θα κλείνει ο πελάτης να επιδοτείται η μία.

Το τρίτο σενάριο είναι να υιοθετηθεί μέτρο όπως αυτό που εφαρμόζεται στην

Στην Ελλάδα για παράδειγμα, εάν ο πολίτης συμμετάσχει σε τέτοιο πρόγραμμα εσωτερικού τουρισμού, λαμβάνει 120 ευρώ (εφόσον φυσικά κλείσει τέσσερις ημέρες διακοπές).

Ελλάδα, δηλαδή για κράτηση η οποία είναι το λιγότερο τέσσερις ημέρες, να δεται συγκεκριμένο ποσό στον πελάτη. Στην Ελλάδα για παράδειγμα, εάν ο πολίτης συμμετάσχει σε τέτοιο πρόγραμμα εσωτερικού τουρισμού, λαμβάνει 120 ευρώ (εφόσον φυσικά κλείσει τέσσερις ημέρες διακοπές). Αν και το πρόγραμμα αυτό της επιδότησης που μάλλον θα εγκριθεί το μία σύν μία ημέρες (1+1) θα είναι κάτω από την ομπρέλα του Υφυπουργείου Τουρισμού, δεν αποκλείεται να χρειάζεται να εγκριθεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός και να δώσει την έγκρισή του το Υπουργείο Οικονομικών. Μετά και την ομολογουμένως χειροτέρευση της επιδημιολογικής εικόνας δη-

μοφιλών προορισμών για Κύπριους όπως η Ελλάδα, διαφαίνεται πως θα είναι ένα μέτρο το οποίο θα πετύχει εάν και εφόσον εφαρμοστεί. Από τη μία, οι ακυρώσεις για διακοπές στην Ελλάδα είναι γεγονός, από την άλλη μία «ενδυνάμωση» του λόγου για τον οποίο ένας Κύπριος θα επιλέξει την Κύπρο για τις διακοπές του, εκτιμάται ότι θα φέρει πολύ καλά αποτελέσματα. Τα οφέλη τα οποία θα προκύψουν από τον εσωτερικό τουρισμό στις «γύρω από το ξενοδοχείο» επιχειρήσεις θα είναι σεβαστά. Το ότι ο εσωτερικός τουρισμός δεν θα μπορέσει να αναπληρώσει όσα έχει χάσει η Κύπρος από τον ξένο τουρισμό πρέπει να είναι δεδομένο. Ωστόσο, αν υποθέσουμε ότι κάθε καλοκαίρι πω-

λούνται περίπου μισό εκατομμύριο πακέτα για τουρισμό στο εξωτερικό, τότε αρκετοί από αυτή τη μερίδα των πολιτών θα κάνουν διακοπές αυτό το χρόνο εντός της χώρας.

Στόχος η επιβίωση

Αν αφήσουμε στην άκρη τη συζήτηση που πρέπει να ανοίξει κάποια στιγμή και αφορά στην αποτυχία προώθησης της Κύπρου ως ασφαλούς και ελκυστικού τουριστικού προορισμού με τα 11 και πλέον εκατομμύρια τα οποία θα δαπανούσαν γι' αυτό το σκοπό, η προστασία της απασχόλησης είναι το κύριο μέλημα για την μετά τον Οκτώβριο περίοδο που σταματούν τα προγράμματα επιδότησης

της εργασίας. Κάνοντας όμως μια παρένθεση, δεν γίνεται να αφήσουμε εκτός τα συνεχή ρεπορτάζ διεθνών πρακτορείων ειδήσεων για την Ελλάδα για παράδειγμα, για το πόσο ασφαλής είναι και πόσο όμορφα μέρη έχει. Για την Κύπρο, αντίστοιχα ρεπορτάζ είναι με το σταγονόμετρο.

Συνεχίζοντας όμως για τα της απασχόλησης, τρέχουν ήδη σχέδια της τρίτης φάσης που στόχος είναι να ελαχιστοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότερο γίνεται οι οικονομικές επιπτώσεις στον τομέα. Το πρώτο σχέδιο αφορά ξενοδοχειακές μονάδες και τουριστικά καταλύματα και καλύπτει τέσσερις περιόδους μέχρι τις 12 Οκτωβρίου του 2020. Δύναται να

ενταχθεί οποιαδήποτε ξενοδοχειακή μονάδα ή τουριστικό κατάλυμα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα με μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 35% και πέραν του 40%, ανάλογα με την περίοδο, με ποσοστό μισθολογικής επιδότησης στο 60%.

Το δεύτερο σχέδιο αφορά οικονομικές δραστηριότητες συνδεδεμένες με την τουριστική βιομηχανία ή οικονομικές δραστηριότητες οι οποίες επηρεάζονται άμεσα από τον τουρισμό ή οικονομικές δραστηριότητες που συνδέονται με επιχειρήσεις που τελούν υπό υποχρεωτική πλήρη αναστολή. Καλύπτει τέσσερις περιόδους από 13 Ιουνίου μέχρι 31 Αυγούστου του 2020 και περιλαμβάνει ποσοστό μείωσης κύκλου εργασιών πέραν του 40% και πέραν του 55%, ανάλογα με την περίοδο με ποσοστό μισθολογικής επιδότησης στο 60%.

Ο τομέας των ξενοδοχείων και εστιατορίων συνεισφέρουν στα κρατικά έσοδα το 4,7%, στην απασχόληση 11,6% και στην Προστιθέμενη Αξία 7,1%. Ο τομέας υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης, συνεισφέρει το 7,1% της συνολικής Προστιθέμενης Αξίας. Ο τομέας απασχολεί γύρω στα 47.134 άτομα, δηλαδή είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος σε αριθμό εργαζομένων και αριθμό επιχειρήσεων.

Τα ξενοδοχεία συνεισφέρουν το 4% της συνολικής Προστιθέμενης Αξίας και απασχολούν 21.659 άτομα. Η εστίαση, η οποία περιλαμβάνει εστιατόρια, μπαρ και συναφείς υπηρεσίες συνεισφέρουν το 3,1% της συνολικής Προστιθέμενης Αξίας, και απασχολεί 25.475 άτομα. Το 71,2% της Προστιθέμενης Αξία της εστίασης αφορά εστιατόρια και το 24,6% αφορά μπαρ.

Οκ για χαμπλοουνταξιούχους

Υπενθυμίζεται πως το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εγκρίνει ήδη από τον Ιούλιο σχέδιο επιχορήγησης διακοπών σε συνταξιούχους με χαμηλά εισοδήματα σε ξενοδοχεία που βρίσκονται σε ορεινές περιοχές και στον Πύργο Τηλλυρίας. Είναι ο τρίτος χρόνος εφαρμογής του σχεδίου και αφορά την περίοδο από 14 Σεπτεμβρίου μέχρι 15 Νοεμβρίου 2020 και αναμένεται να καλύψει περίπου 3.200 πολίτες, με το κόστος του να ανέρχεται στις 500 χιλιάδες ευρώ. Στόχος, είναι να ενισχυθούν οι συνταξιούχοι με χαμηλά εισοδήματα και να καλυφθούν οι ανάγκες που υπάρχουν στις ξενοδοχειακές μονάδες στα ορεινά θέρετρα.

Θέτουν και θέματα ασφαλείας από το συνωστισμό στους διαύλους και ζητούν τη δημιουργία ενός ενιαίου σχεδίου χρήσης των παραλιών.

Μεγάλες φουρτούνες στα θαλάσσια αθλήματα

Σε κινητοποιήσεις κατέρχονται οι ιδιοκτήτες σε ένδειξη διαμαρτυρίας – Ζητούν κρατική στήριξη για να αποφύγουν τις χρεοκοπίες

Της ΑΝΤΡΗΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ

Αδυνατούν να καταβάλουν το τέλος για την άδεια χρήσης της παραλίας που ανέρχεται σε μερικές χιλιάδες οι ιδιοκτήτες Μέσων Θαλάσσιων Αθλημάτων. Όπως σημειώνει στην «Κ», ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Θαλάσσιων Αθλημάτων, Δημήτρης Χ΄ Δημητρίου, οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν τεράστιο πρόβλημα λόγω και της κρίσης του κορωνοϊού, ενώ οι περισσότερες παραμένουν κλειστές εν μέσω καλοκαιρινής περιόδου καθώς η μείωση του τουρισμού επιδρά αρνητικά στις εργασίες τους. Στην Κύπρο λειτουργούν γύρω στις 57 επιχειρήσεις θαλάσσιων αθλημάτων που σύμφωνα με τον κ. Χ΄ Δημητρίου βρίσκονται σε δεινή οικονομική θέση. Όπως τονίζει, ορισμένες επιχειρήσεις λειτουργούν από πέρυσι με 90-95% μείωση των εσόδων τους. Όπως υποστηρίζει ο Συνδέσμος Θαλάσσιων Αθλημάτων, τοπική αρχή ζήτησε το 100% του τέλους για την άδεια χρήσης της παραλίας εν μέσω μίας δύσκολης περιόδου. Οι άδειες που λήγουν το 2019 έχουν παραταθεί μέχρι το τέλος του 2020 ενώ, σύμφωνα με τον Χ΄ Δημητρίου, οι τοπικές αρχές δεν έχουν ακόμη προχωρήσει σε

προκήρυξη προσφορών λόγω καθυστέρησης των διαδικασιών από την κρίση του κορωνοϊού.

Μάλιστα, οι ιδιοκτήτες μέσω θαλάσσιων αθλημάτων αποφάσισαν να κατέλθουν σε κινητοποιήσεις με αρχή την ερχόμενη Δευτέρα έξω από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών καθώς, όπως υποστηρίζουν, δεν έχουν καμία εναλλακτική σχετικά με τα αιτήματά τους αλλά και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Όπως ανέφερε στην «Κ» ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Θαλάσσιων Αθλημάτων, ο κλάδος τσαντίζεται από ετισθελικές συμπεριφορές των τοπικών αρχών και από μη εφαρμογή βασικών προνοιών του περί προστασίας παραλιών νόμου όπως η μη έγκαιρη χορήγηση προσφορών όπως προβλέπει η νομοθεσία, η τροποποίηση και η μετακίνηση σημείων παροχής διευκολύνσεων σε επικίνδυνες περιοχές και ακατάλληλες για τον σκοπό αυτό, ενώ από πλευράς της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών παρουσιάζεται παντελής απουσία και άρνηση επιτήρησης και επίβλεψης της ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας από τους Δήμους και κοινότητες.

«Σημειώνουμε την από πλευράς Υ-

Συνολικά, 57 επιχειρήσεις θαλάσσιων αθλημάτων βρίσκονται σε δεινή οικονομική θέση.

πουργείου Εσωτερικών μη ανάληψη εποπτικού και καθοδηγητικού ρόλου ως οφείλει καθώς και την μη εξέταση πάγιων αιτημάτων, από πλευράς Υπουργείου Οικονομικών, που αφορούν μείωση του ΦΠΑ σε επίπεδα όπου βρίσκονται άλλες τουριστικές επιχειρήσεις, επιστροφή του φόρου κατανάλωσης καυσίμων που χρη-

σιμοποιούνται για τις εργασίες μας που είναι ευρωπαϊκή οδηγία. Άλλοι συναφείς κλάδοι όπως π.χ. οι καταδύσεις, οι ενοικιάσεις σκαφών αναψυχής τυχάνουν επιστροφής φόρου κατανάλωσης. Σε τι διαφέρουμε εμείς», διερωτάται ο κ. Χ΄ Δημητρίου. «Ζητήσαμε τη στήριξη του κλάδου μας που εξαρτάται απόλυτα από τον τουρισμό με μείωση του ΦΠΑ και επιστροφή του φόρου κατανάλωσης καυσίμων: Απάντηση καμία.

Ζητήσαμε την παρέμβαση της Πολιτείας για να σταματήσουν οι αυθαιρεσίες κάποιων τοπικών αρχών που λειτουργούν ως πραγματικά «φέουδα»: Ανταπόκριση καμία. Ζητήσαμε από τις τοπικές αρχές τη στήριξη τους και τη μείωση των ετήσιων τελών της άδειας μας στην παραλία: Ουδμία απάντηση», αναφέρει ο Συνδέσμος που ζητεί, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία ενός ενιαίου σχεδίου χρήσης των παραλιών για την ασφάλεια και την υγεία τόσο των παρόχων όσο και των χρηστών των υπηρεσιών.

3 επιχειρήσεις στον ίδιο δίαυλο

Επιπλέον, όπως υποστηρίζει ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Θαλάσσιων Αθλημάτων, στο Παραλίμνη, τίθεται

ζήτημα επικινδυνότητας για τρεις ή και τέσσερις επιχειρήσεις θαλάσσιων αθλημάτων στο ίδιο σημείο της παραλίας Βρύση και κατ' επέκταση στον ίδιο δίαυλο. Πρόκειται για απόφαση της τοπικής αρχής στην οποία οι ιδιοκτήτες θαλάσσιων αθλημάτων αντιδρούν έντονα, σημειώνοντας ότι «με την ανοχή και ανυπαρξία της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών μετακινούνται και στοιβάζονται πόστα θαλάσσιων αθλημάτων, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ασφάλεια και η υγεία των επιχειρηματιών».

«Με αυτών την απόφαση, οποιοσδήποτε θέλει να κάνει θαλάσσιο άθλημα, κινδυνεύει», αναφέρει ο κ. Χ΄ Δημητρίου. Σύμφωνα με τον ίδιο, στο σημείο «ΒΡΥΣΗ Α» στον Πρωταρά ο μεγάλος αριθμός σκαφών, η στενότητα του χώρου, η ύπαρξη βράχων και υφάλων σε μικρό βάθος και οι συνθήκες ανταγωνισμού που συνεπάγονται δημιουργούν μια πολύ επικίνδυνη κατάσταση.

Παρόμοια πρόταση γίνεται και σε ό,τι αφορά στην παραλία «ΑΡΣΙΝΟΗ» στην Πόλη Χρυσοκούς με την οποία διαφωνούν οι ιδιοκτήτες θαλάσσιων αθλημάτων, ο δίαυλος ξεκινά στην ακτή με πλάτος 70 μέτρα αλλά λόγω των κυματοθραυστών

το πλάτος περιορίζεται στα 40 μέτρα μόνο. Στον χώρο προτείνεται η τοποθέτηση τριών επιχειρήσεων για παροχή διευκολύνσεων θαλάσσιων αθλημάτων.

«Η πέραν της μίας επιχείρησης τοποθέτηση στον ίδιο δίαυλο εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους και υψηλή επικινδυνότητα λόγω μεγάλου αριθμού σκαφών και συνθηκών ανταγωνισμού», εξηγούν οι ιδιοκτήτες θαλάσσιων αθλημάτων, τονίζοντας ότι θα έπρεπε να τηρούνταν οι αποστάσεις κατά μήκος της παραλίας.

Ο Συνδέσμος έχει καταθέσει για το συγκεκριμένο θέμα στο Υπουργείο Εσωτερικών σχετική μελέτη επικινδυνότητας, το οποίο απέρριψε την ένσταση καθώς «κατατέθηκε εκπρόθεσμα».

Επιπλέον, όπως υποστηρίζουν, η τοπική αρχή δεν κατέθεσε μελέτη καταλληλότητας και επικινδυνότητας για τα σημεία που προτείνονται ενώ δεν έχει διεξαχθεί οποιαδήποτε σχετική έρευνα.

Καταλήγοντας, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Θαλάσσιων Αθλημάτων υπογραμμίζει ότι τα τελευταία χρόνια υπάρχει αυστηρή τάση στα θαλάσσια αθλήματα, αφηρόντας αιχμές για τον τρόπο με τον οποίο διενεργούνται σήμερα οι έλεγχοι από την Λιμενική Αστυνομία.

Στην κατηγορία Β η Ελλάδα με προοπτική επανόδου στην Α

Επικοινωνία Αναστασιάδη με Μπτσotάκη εν μέσω κλίματος δυσaréσκειας στην Αθήνα

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Προτού τεθεί σε εφαρμογή η τελευταία επιδημιολογική αξιολόγηση, με βάση την οποία η Ελλάδα από την κατηγορία Α΄ (χαμηλού επιδημιολογικού κινδύνου) μετακινείται στην κατηγορία Β΄ (μεσαίου επιδημιολογικού κινδύνου), η απόφαση προσλαμβάνει διαστάσεις πέραν των καθαρά επιστημονικών. Η δυσaréσκεια που εκφράσθηκε στην Αθήνα, την προηγούμενη Δευτέρα, από τον Υπουργό Τουρισμού ο οποίος δημόσια αμφισβήτησε τα κριτήρια λήψης της απόφασης φαίνεται να μην ήταν η μοναδική αντίδραση, αυτή τη φορά στο ανώτατο επίπεδο. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ», Νίκος Αναστασιάδης και Κυριάκος Μπτσotάκης επικοινωνήσαν το βράδυ της Δευτέρας με θέμα τη μετακίνηση της Ελλάδας στην κατηγορία Β΄. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ενημέρωσε τον Έλληνα πρωθυπουργό για την απόφαση που λήφθηκε στη βάση των επιστημονικών δεδομένων της ομάδας που αξιολογεί την επιδημιολογική κατάσταση άλλων χωρών, χωρίς ωστόσο να γίνουν γνωστές περισσότερες πληροφορίες για το τι μετέφερε στο Νίκο Αναστασιάδη ο Κυριάκος Μπτσotάκης. Ένα ζήτημα που φαίνεται

σιοποιήθηκε φαίνεται ξεκάθαρα πως από το σύνολο των ελέγχων που έγιναν, αυτό που προκάλεσε ανησυχία ήταν τα αποτελέσματα των ελέγχων, κυρίως από προορισμούς της Ελλάδας. Από τα 6 κρούσματα που εντοπίσθηκαν την περίοδο εκείνη τα 5 ήταν σε πτήσεις από την Ελλάδα. Αναλυτικά: -3 κρούσματα σε πτήση από Θεσσαλονίκη στις 31 Ιουλίου, εκ των οποίων το ένα έφτασε από Γερμανία μέσω Θεσσαλονίκης. -1 κρούσμα σε πτήση από Αθήνα την 1η Αυγούστου. -1 κρούσμα σε πτήση από Μύκονο την 1η Αυγούστου. -1 κρούσμα σε πτήση από Zurίχη στις 2 Αυγούστου.

Η επικοινωνία των δυο ηγετών, σύμφωνα με πληροφορίες που υπάρχουν, έγινε με πρωτοβουλία του πρωθυπουργού της Ελλάδας. Όπως έχει γίνει γνωστό, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης φαίνεται να ενημέρωσε τον Κυριάκο Μπτσotάκη για την απόφαση που λήφθηκε.

Ενα ζήτημα που προκύπτει και φαίνεται να έχει προκαλέσει μур-μούρες στην ελληνική πρωτεύουσα είναι πως η ελληνική κυβέρνηση δεν έτυχε επίσημης ενημέρωσης προτού ανακοινωθεί η απόφαση στη Λευκωσία.

να εγείρεται από ελληνικής πλευράς έχει να κάνει με την απουσία ενημέρωσης της Αθήνας, πριν την ανακοίνωση της απόφασης. Εδώ οι πληροφορίες που υπάρχουν υποστηρίζουν πως η ελληνική κυβέρνηση είχε άγνοια για την απόφαση μετακίνησης της Ελλάδας στην κατηγορία Β΄, την οποία πληροφορήθηκε από τον τύπο, το βράδυ της Κυριακής.

Στοιχεία ελέγχων

Υπό την πίεση που προκαλούνται ήδη σε πολλαπλά επίπεδα, το Υπουργείο Υγείας έδωσε στην δημοσιότητα αναλυτικά στοιχεία για τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν το τελευταίο διάστημα στα δυο αεροδρόμια, καθώς και τα αποτελέσματα αυτών σε μια προσπάθεια να ενισχύσει το αιτιολογικό αξιολόγησης και κατάταξης των χωρών. Με βάση τα επίσημα στοιχεία από τις 9 Ιουνίου, μερομηνία επαναλειτουργίας των αεροδρομίων, μέχρι και τις 2 Αυγούστου, συνολικά 27.334 επιβάτες υποβλήθηκαν σε εργαστηριακά εξέταση στο πλαίσιο του δειγματοληπτικού ελέγχου που πραγματοποιείται σε επιβάτες από χώρες της Κατηγορίας Α΄ και Β΄. Ειδικότερα, οι 11.860 δειγματοληπτικοί έλεγχοι διενεργήθηκαν την περίοδο από τις 20 Ιουλίου μέχρι και τις 2 Αυγούστου, ενώ μόνο την τελευταία εβδομάδα, 27 Ιουλίου – 2 Αυγούστου, ελέγχθηκαν 4.057 επιβάτες από χώρες των κατηγοριών Α΄ και Β΄.

Τα κρούσματα

Το διάστημα 27 Ιουλίου – 2 Αυγούστου, πραγματοποιήθηκαν δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε 34 πτήσεις από διάφορες χώρες που κατατάσσονται στις κατηγορίες Α΄ και Β΄. Στον πίνακα που δημο-

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου

Apple Pay

Αναλυτικά την ίδια περίοδο οι περισσότεροι δειγματοληπτικοί έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν σε πτήσεις από τέσσερα αεροδρόμια της Ελλάδας, με την Αθήνα να βρίσκεται στην κορυφή της σχετικής λίστας. Αναλυτικά οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν.

Πόλη / Χώρα	Αρ. Πτήσεων	Κατ.
Αθήνα-Ελλάδα	7 x πτήσεις	A
Θεσσαλονίκη-Ελλάδα	3 x πτήσεις	A
Κρήτη-Ελλάδα	2 x πτήσεις	A
Μύκονος-Ελλάδα	3 x πτήσεις	A
Πολωνία	2 x πτήσεις	A
Φινλανδία	1 x πτήση	A
Ουγγαρία	2 x πτήσεις	A
Δανία	1 x πτήση	A
Ελβετία	2 x πτήσεις	A
Βερολίνο-Γερμανία	1 x πτήση	A
Dusseldorf-Γερμανία	1 x πτήση	A
Φρανκφούρτη-Γερμανία	1 x πτήση	A
Μόναχο-Γερμανία	2 x πτήσεις	A
Αυστρία	2 x πτήσεις	A
Λονδίνο-Η.Β	2 x πτήσεις	B (από 1/8)
Λίβερπουλ-Η.Β	1 x πτήση	B (από 1/8)

Από την 1η Αυγούστου οι ημερήσιοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε επιβάτες αυξήθηκαν, από 100 σε 1.000 ενώ ιδιαίτερη προσοχή γίνεται σε επιβάτες από την Αγγλία και Ελλάδα.

Επιβατική κίνηση

Η μετατόπιση της Ελλάδας στην κατηγορία Β΄, αναμένεται ότι θα αφήσει το αποτύπωμά της και στην επιβατική κίνηση στα δυο αεροδρόμια, η οποία λόγω κορωνοϊού εμφανίζεται να έχει υποστεί πτώση. Ενδεικτικά των επιπτώσεων της πανδημίας είναι τα στοιχεία των αφίξεων του μηνός Ιουλίου. Συνολικά και στα δυο αεροδρόμια, η επιβατική κίνηση ανήλθε στις 300 χιλιάδες (αφίξεις και αναχωρήσεις), 168 χιλιάδες στο αεροδρόμιο Λάρνακας και 32 χιλιάδες στο αεροδρόμιο Πάφου. Από τις τρεις κατηγορίες κατάταξης των χωρών, οι 175 χιλιάδες προέρχονται από την Α΄ και Β΄ με το δεικτί πληρότητας των πτήσεων να κινείται στο 58%, ποσοστό που υπό τις περιστάσεις κρίνεται ικανοποιητικό. Η επιβατική κίνηση από αεροδρόμια της Ελλάδας αντιπροσωπεύει το 1/3 του συνόλου της επιβατικής κίνησης του Ιουλίου. Συγκεκριμένα, με βάση στοιχεία της «Κ», από την 1η έως 31 Ιουλίου, οι αφίξεις και αναχωρήσεις από Ελλάδα ανήλθαν στις 71 χιλιάδες. Ακολουθεί η Γερμανία με 19 χιλιάδες, για την ίδια περίοδο. Ικανοποιητικές είναι οι τάσεις της Μεγάλης Βρετανίας όπου από την 1η Αυγούστου, που άνοιξε η Βρετανία για ταξίδια, στην Κύπρο έχουν αφιχθεί 3 χιλιάδες επιβάτες ή τουρίστες. Στη λίστα της επιβατικής κίνησης συμπεριλαμβάνονται και προορισμοί όπως η Δανία, η Μπρατισλάβα, η Βουδαπέστη, και οι Βρυξέλλες.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ

Ενα δύσκολο στοίχημα

Μπορεί η απόφαση που έλαβαν οι Ευρωπαίοι ηγέτες να είναι καλύτερη των προσδοκιών που καλλιεργήσε η αρχική γαλλογερμανική πρόταση. Μπορεί το τμήμα των επικορηγύσεων να μειώθηκε κατά 22% και των δανειών να αυξήθηκε κατά 44% σε σχέση με τις αρχικές συζητήσεις.

Μπορεί να αφήνει μια πικρία η διαπίστωση ότι το μεγάλο ευρωπαϊκό όραμα συχνά στριμώχνεται στα μέτρα μικροπολιτικών εθνικών σκοπιμοτήτων (άλλος θα ήταν πιθανόν ο Ρούτε αν η Ολλανδία δεν είχε εκλογές τον Μάρτιο). Ωστόσο, με την απόφαση της Συνόδου, η Ευρώπη κάνει ένα σημαντικό βήμα προς την ολοκλήρωσή της. Για πρώτη φορά η Κομισιόν θα δανειστεί για λογαριασμό όλων της Ευρωπαϊκής Ενωσης και το 52% αυτού του δανεισμού θα το διαθέσει με τη μορφή επικορηγύσεων στα κράτη-μέλη.

Από το Ταμείο Ανάκαμψης, η Ελλάδα μπορεί να χρηματοδοτηθεί με 32 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 19,5 δισεκατομμύρια θα είναι επιδοτήσεις και 12,5 δισεκατομμύρια δάνεια. Επίσης, από το νέο ΕΣΠΑ θα έχει στη διάθεσή της κονδύλια που μαζί με την εθνική και την ιδιωτική συμμετοχή θα

Σε επτά χρόνια πρέπει να απορροφήσουμε σχεδόν δύο ΕΣΠΑ, όταν η αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων δεν είναι το φόρτε μας.

προσεγγίσουν τα 40 δισ. Σύνολο 70 δισ. κατομμύρια ευρώ.

Αυτό δεν σημαίνει πως πήραμε 70 δισ. ή πως τα επόμενα επτά-οκτώ χρόνια θα βρέχει λεφτά. Σημαίνει πως από το 2021 έως το 2027 θα πρέπει να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν έργα 70 δισ. ευρώ. Η αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων δεν είναι το φόρτε μας. Η εμπειρία τεσσάρων ΕΣΠΑ έχει αποδείξει πως δεν διαθέτουμε πολιτικό προσωπικό να διαμορφώσει στρατηγική, δημόσια διοίκηση να προσδιορίσει τα έργα που απαιτούνται για την εφαρμογή της, να τα περιγράψει ακριβώς, να τα αναθέσει και να παρακολουθεί την υλοποίησή τους. Συχνά δεν έχουμε ούτε τον ι-διωτικό τομέα που θα τα υλοποιήσει. Τα

τέσσερα ΕΣΠΑ που προηγήθηκαν ήταν ένας αγώνας δρόμου απορρόφησης των κοινοτικών πόρων όπως όπως, συχνά με την ανοχή της Κομισιόν (αυτό εξηγεί γιατί η Ολλανδία και άλλοι δεν ήθελαν να αφήσουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον έλεγχο της διάθεσης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης). Τώρα πρέπει να απορροφήσουμε στο ίδιο σχεδόν διάστημα δύο ΕΣΠΑ. Μάλιστα έως το τέλος του 2022 πρέπει να έχουμε δεσμευθεί –δηλαδή να έχουμε υποβάλει ολοκληρωμένες προτάσεις για έργα– για 22,5 δισ. και για άλλα 10 δισ. έως το τέλος του 2023. Για την Ελλάδα η απόφαση είναι μια ευκαιρία, μια πρόκληση, ένα στοίχημα δύσκολο. Και με βάση την εμπειρία του παρελθόντος έχουμε περισσότερες πιθανότητες να το χάσουμε απ’ ό,τι να το κερδίσουμε. Κι όσο πιο γρήγορα συνειδητοποιήσουμε την παντελή ανετοιμότητά μας, όσο πιο γρήγορα τα επινικια δώσουν τη θέση τους στην αγωνία, όσο πιο γρήγορα η ανακούφιση ότι δεν έχουμε νέο μνημόνιο αντικατασταθεί από το βάρος της ευθύνης, τόσο μεγαλύτερες πιθανότητες υπάρχουν να είναι πράγματι η χθεσινή, μια ιστορική ημέρα.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Η ζωή αρχίζει στα πενήντα

Εχω άσχημα νέα για τους νέους. Ένας φίλος μου όταν ήταν 35 συνήθιζε να λέει ότι «στην Ελλάδα αν δεν γίνεις 50 δεν έχεις μέλλον». Εννοούσε απλώς ότι είχε βαλτώσει στη δουλειά του, αλλά τελικά είχε δίκιο.

Μόλις έκλεισε τα 50 έγινε διευθύνων σύμβουλος σε μεγάλη ελληνική επιχείρηση – μια προαγωγή που σε μια πιο δυναμική χώρα θα είχε πάρει στα 35. Όπως καταλάβατε, αν είστε 20, έχετε μπροστά σας τρεις ολόκληρες δεκαετίες μέσα στις οποίες δεν έχετε απολύτως κανένα μέλλον. Ακόμα κι αν υπάρχει οικογενειακή βιοτεχνία που περιμένει να την αναλάβετε, θα πρέπει να περάσετε τα 50 μέχρι να ξεφορτωθείτε την προηγούμενη γενιά. Και μη βιαστείτε να φύγετε στο εξωτερικό για να γλιτώσετε, γιατί πλέον το ίδιο ισχύει και στην άλλοτε «δυναμική Ευρώπη».

Οι 50άρηδες επιτίθενται. Και μαζί τους οι 60άρηδες και οι 70άρηδες. Είμαστε η πιο ευνοημένη γενιά της Ιστορίας. Επωφελούμαστε από την πρόοδο στις επιστήμες υγείας και ευζωίας, αλλά κυρίως από τη συλλογική μεταβολή των

Σήμερα είμαστε όλοι νέοι ακόμα και στα 80. Και αυτό είναι θαυμάσιο. Είναι ωραία μια κοινωνία γεμάτη ανθρώπους χωρίς ηλικία. Μόνο που εμείς οι αειθαλείς, σιγανά και ταπεινά, κλαδεύουμε συχνά ό,τι νέο πάει να ανθίσει γιατί φοβόμαστε ότι θα μας παραμερίσει.

αντιλήψεων για τη νεότητα. Σήμερα είμαστε όλοι νέοι ακόμα και στα 80. Και αυτό είναι θαυμάσιο. Είναι ωραία μια κοινωνία γεμάτη ανθρώπους χωρίς ηλικία. Μόνο που εμείς οι αειθαλείς, σιγανά και ταπεινά, κλαδεύουμε συχνά ό,τι νέο πάει να ανθίσει γιατί φοβόμαστε ότι θα μας παραμερίσει.

Τι να κάνει ο 30άρης πολιτικός μηχανικός όταν ο 60άρης συνάδελφος ξέρει τους πάντες και τα πάντα στην αγορά, στην πολεοδομία και στο υπουργείο και σκοπεύει να δουλέψει για τουλάχιστον άλλα μιά δεκαετία;

Τελευταία επικρατεί η αντίληψη ότι μεγαλώνοντας γίνεσαι επιτέλους αυτός που πάντα ήθελες να είσαι (το είχε πει και ο Ντέιβιντ Μπάουλι). Τις προάλλες κάποιος μου έλεγε ότι ο Μπετόβεν, ο Μπακ και ο Μικελάντζελο δημιούργησαν αριστουργήματα μετά τα 50. Του απάντησα ότι εμείς δεν είμαστε Μπετόβεν. Ο Μπετόβεν κλεινόταν στο σπίτι του, έγραφε κοντσέρτα και φρόντισε να πεθάνει στα 57. Εάν οι δυτικές οικονομίες γεμίσουν από «αθάνατα νιάτα», τότε οι πραγματικοί νέοι θα καταδικαστούν να παραμείνουν παιδιά μέχρι να πεννηταρίσουν.

Καλό είναι να διατηρούμαστε νέοι, αλλά πρέπει να προσφέρουμε ζωτικό χώρο στους νεότερους. Μια κοινωνία στην οποία οι νέοι δεν μπορούν να αναπνεύσουν δεν είναι υγιής. Η ζωή δεν μπορεί να είναι κλειστό επάγγελμα.

Με πολιτικές προεκτάσεις η ρωσική απόφαση

Η ακύρωση της σύμβασης αποφυγής διπλής φορολογίας επαναφέρει στο προσκήνιο τις σχέσεις Λευκωσίας-Μόσχας

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Όταν στο Προεδρικό και στο υπουργείο Οικονομικών διάβαζαν την ανακοίνωση του ρωσικού υπουργείου Οικονομικών ότι ξεκινά τη διαδικασία για την ακύρωση της σύμβασης αποφυγής της διπλής φορολογίας, στην Κύπρο βρέθηκαν πρό εκπλήξεως. Όχι γιατί δεν ήταν γνωστές οι επιδιώξεις της Μόσχας, αλλά για το ύψος της ανακοίνωσης που υπογράμιζε ότι τις δύο πλευρές τις χωρίζει χάος και συνεπώς προανήγγειλε ναυάγιο παρά το γεγονός ότι οι διαβουλεύσεις- σύμφωνα με την Λευκωσία- δεν είχαν ολοκληρωθεί. Ανακοίνωση που έστειλε τον βραδύως το μήνυμα ότι ίσως πίσω από αυτή, να υπάρχουν και πολιτικές προεκτάσεις. Μετά και την χωρίς αποτέλεσμα συνομιλία Αναστασιάδη- Πούτιν

Η συμφωνία συνέφερε αποκλειστικά την Κύπρο, ωστόσο η Ρωσία εξακολουθούσε να διατηρεί τη σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας για να ενισχύει, όπως λέγεται, τη ρωσική επιρροή στη χώρα.

επί του θέματος, ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης σπεύδει στη Μόσχα για διαπραγματεύσεις στις 10 και 11 Αυγούστου, με στόχο να πετύχει τουλάχιστον εξαιρέσεις. Αν και στο Προεδρικό εκφράζεται αισιοδοξία για κατάληξη επί του ζητήματος, είναι γενικός αντιληπτό πως η εν λόγω κίνηση θα στικοίσει σημαντικά, πρώτα οικονομικά στην Κύπρο αλλά και διπλωματικά στις σχέσεις των δύο χωρών.

Η πανδημία και ο κατάλογος
Το οικονομικό πλήγμα που δέχτηκε η ρωσική οικονομία λόγω της πανδημίας, φέρεται να επίσπευσε την απόφαση της ρωσικής κυβέρνησης να επαναπαύσει τα ρωσικά κεφάλαια και να αυξήσει τα φορολογικά της έσοδα. Τον περασμένο Μάρτι μάλιστα, η ανακοίνωση του ρωσικού υπουργείου Οικονομικών, έκανε αναφορά αποκλειστικά στην Κύπρο για αναθεώρηση φορολογικών συμφωνιών, αφήνοντας εκτός –τις δύο ανταγωνιστικές χώρες για την Κύπρο-Μάλτα και Λουξεμβούργο. Στη συνέχεια βεβαίως είχαν αποσταλεί σχετικές επιστολές στα υπουργεία των δύο χωρών. Οι διαβουλεύσεις με την Μάλτα φαίνεται να προχωρούν, όχι όμως για το Λουξεμβούργο το οποίο ζητouse μία σχετικά αναβολή λόγω Brexit. Η Κύπρος ήθελε να διασφαλίσει ότι η απόφαση αυτή θα ισχυε

Μεταβαίνει στη Μόσχα ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης, προκειμένου να ζητήσει ευνοϊκότερους όρους και εξαιρέσεις.

την ίδια χρονική περίοδο και για τους κύριους ανταγωνιστές της, Μάλτα και Λουξεμβούργο. Στόχος της Λευκωσίας πλέον είναι να διασφαλίσει τουλάχιστον πως στον εν λόγω κατάλογο θα συμπεριληφθεί και η Ολλανδία που μπορεί να προσελκύσει τις ρωσικές επενδύσεις από την Κύπρο.

Τηλεφώνημα στον Πούτιν
Ήδη ο Πρόεδρος Αναστασιάδης επιχείρησε να μεταπείσει τον Ρώσο ομολόγο του Βλαδimir Πούτιν σε τηλεφωνική συνομιλία προ ημερών, κάτι που δεν κατέστη εφικτό, με τον Ρώσο Πρόεδρο να υπογραμμίζει πως είναι μία πολιτική απόφαση για βελτίωση των οικονομικών της Ρωσίας, ιδιαίτερα μετά την πανδημία. Σημειώνεται πως στη Λευκωσία επιβεβαιώνουν ότι επικυρώθηκε συνάντηση μεταξύ των δύο υπουργών στις 5 και 6 Αυγούστου με τον κυπριακό υπουργείο Οικονομικών να ζητά να πάρει παράταση η συνάντηση για τις 23-25 Αυγούστου. Αναβολή που δεν αντιμετωπίστηκε προφανώς θετικά από το υπουργείο Οικονομικών της Ρωσίας, το οποίο στην ανακοίνωση που εξέδωσε την Δευτέρα έκανε λόγο για θέσεις της Λευκωσίας που «αποδυναμώνουν και καθιστούν ανέφικτο το αναμενόμενο αποτέλεσμα της ρωσικής πλευράς από τη λήψη μέτρω για τη στήριξη της ε-

Ανυσυχεί η αντιπολίτευση
Τις προεκτάσεις δεν άφησε ασχολίασες ο γ.γ. του ΑΚΕΛ Άντρος Κυπριανού, ο οποίος είχε και στο παρελθόν προειδοποιήσει για το γεγονός ότι οι σχέσεις Ρωσίας-Κύπρου δεν διάγουν την καλύτερη φάση μετά τον νόμο Ρούμπιο-Μενέντεζ. «Η κυβέρνηση φαίνεται να μην κατανοεί ότι η μονοδιάστατη εξωτερική πολιτική που ακολουθεί θα δημιουργήσει και παρενέργειες στην οικονομία του τόπου. Η Ρωσία υπήρξε για χρόνια στυλοβάτης της κυπριακής οικονομίας, των εξαγωγών και του τουρισμού. Η συμφωνία για αποφυγή διπλής φορολογίας αποτελεί πρόσθετο μοχλό ανάπτυξης των οικονομικών σχέσεων Κύπρου- Ρωσίας που αυτή τη στιγμή εν μέσω πανδημίας επιβάλλεται να διατηρήσουμε και αναβαθμίσουμε. Η κυβέρνηση οφεί-

θνικών οικονομίας και των κοινωνικών προγραμμάτων και θα προωθήσουν την αφορολόγητη απόσυρση τεράστιων χρηματοοικονομικών πόρων ρωσικής προέλευσης από το έδαφος της Ρωσίας μέσω της δικαιοδοσίας της Κύπρου». Κύκλοι του Προεδρικού εξηγούν πάντως πως η στάση του ρωσικού υπουργείου Εξω-

τερικών ήταν προϊόν παρερμηνείας της οδηγίας του Ρώσου Προέδρου –μετά το τηλεφώνημα που είχε με τον Νίκο Αναστασιάδη- να επιληφθούν του ζητήματος που αφορά την Κύπρο. Πώς μπορεί βεβαίως να τύχει παρερμηνείας, κάτι τέτοιο είναι ένα ζήτημα ανοικτό. Ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης

πάντως θα επισκεφθεί τη Μόσχα 10 και 11 Αυγούστου προκειμένου να διευθετηθεί νέα συμφωνία, καθώς στη Λευκωσία αντιλαμβάνονται το τεράστιο πλήγμα που ενδεχομένως να επιφέρει κάτι τέτοιο.

Προδιαγεγραμμένο...
Βεβαίως αυτή η κίνηση δεν αποτελούσε κεραυνό εν αιθρία για την Κύπρο. Είναι σύμφωνα με διπλωματικούς κύκλους κάτι που πολύ συχνά επανέρχεται στο τραπέζι των διαβουλεύσεων μεταξύ Λευκωσίας- Μόσχας, καθώς βάσει οικονομικών εκτιμήσεων η εν λόγω συμφωνία συνέφερε αποκλειστικά την Κύπρο και όχι τη Ρωσία. Η διαφορά ήταν ότι στο παρελθόν υπήρχε προφανώς το γόνιμο έδαφος ώστε η κυπριακή κυβέρνηση να πείσει τη Μόσχα να μην αναθεωρήσει την απόφασή της. Η Ρωσία είχε κυρίως ως στόχο να αυξήσει την επιρροή της στην Κύπρο αλλά και σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο αναδιπλώνόταν τελικώς, διατηρώντας την ίδια πολιτική. Αν και δεν πρέπει να αγνοείται το οικονομικό πλήγμα που δέχεται η Ρωσία αυτή τη στιγμή λόγω πανδημίας που παίζει τον κύριο ρόλο στην αλλαγή πλεύσης, υπάρχει αναπόφευκτα πολιτική ουρά στην όλη διαδικασία.

Στο άρμα της Δύσης
Σύμφωνα με πολιτικούς κύκλους που έχουν επαφή με τη Μόσχα, η ρωσική κυβέρνηση αντιμετώπισε με δυσφορία την εφαρμογή του νόμου Ρούμπιο-Μενέντεζ. Μία κίνηση που όπως σημειώνεται έστειλε το μήνυμα στη Ρωσία πως η Κύπρος έχει κάνει την επιλογή της και έχει προσδεθεί στο άρμα της Δύσης. Βάσει του νόμου άλλωστε, η Κυπριακή Δημοκρατία ενημερώνει τις ΗΠΑ για τα ρωσικά πλοία που μπαίνουν στο λιμάνι της Κύπρου, ενώ δεν πέρασε απαρατήρητη η διευκόλυνση της Κύπρου στις ΗΠΑ για την αποχώρηση αμερικανικών στρατευμάτων από τη Μέση Ανατολή. Όμως περαιτέρω ένταση προκάλεσαν οι πιέσεις ευρωπαϊκών και αμερικανικών αρχών να ξεσκονίσουν τους λογαριασμούς των Ρώσων επιχειρηματιών, με αποτέλεσμα όλοι οι Ρώσοι επιχειρηματίες, ασχέτως αν συγκαταλέγονταν σε προβληματικές ή καλές περιπτώσεις, να δυσκολεύονται να κάνουν ακόμα και τις πιο απλές πράξεις. Καθόλου τυχαία και η δήλωση του Ρώσου Πρέσβη στην Κύπρο ότι «η εκστρατεία της Κεντρικής Τραπεζάς της Κύπρου για να εντοπίσει και να κλείσει τις λεγόμενες εταιρείες- κελύφους, οδήγησαν στο κλείσιμο δεκάδων χιλιάδων τραπεζικών λογαριασμών Ρώσων πελατών στις κυπριακές τράπεζες, ενώ κάποιες μεγάλες ρωσικές εταιρείες έχουν ήδη αποχωρήσει από το νησί ή σκέφτονται να το πράξουν».

Παρέμβαση του Ερντογάν στις εκλογές των Τουρκοκυπρίων

Καλεί στην Αγκυρα τους ηγέτες της τ/κ δεξιάς και τους ζητά να καταλήξουν σε κοινό υποψήφιο ώστε να μην επανανεκλεγεί ο Ακιντζί

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Λίγο πριν από την έναρξη της Εορτής της Θυσίας, στα κατεχόμενα, οι πολιτικοί και οι δημοσιογραφικοί κύκλοι εστίαζαν σε δυο σημαντικές εξελίξεις. Πρώτον, από την Άγκυρα έφτανε στο νησί η πληροφορία ότι η τουρκική κυβέρνηση ζητά από την τ/κ Δεξιά να κατέβει στις «προεδρικές εκλογές» του Οκτωβρίου με κοινό υποψήφιο. Η Άγκυρα, η οποία θεωρεί ως «επικίνδυνο ενδεχόμενο» την επανεκλογή του Μουσταφά Ακιντζί, ζητά την ένωση όλων των δυνάμεων της τ/κ Δεξιάς για την εξασφάλιση στην δεύτερη Κυριακή των «προεδρικών» ένα αποτέλεσμα που θα εξυπηρετεί τα συμφέροντά της.

Δεύτερον, στη σκιά της εξέλιξης αυτής, τρεις πολιτικοί αρχηγοί της τ/κ Δεξιάς είχαν τις πρώτες συνομιλίες για δημι-

σμο ανακοινωθέν, αφορούν την πορεία της πανδημίας και την οικονομική συνεργασία Τουρκίας-κατεχομένων. Το κρίσιμ της Τρίτης, ο τουρκοκυπριακός τύπος αποκάλυψε ότι ο κ. Τατάρ μεταβαίνει στην Άγκυρα συνοδευόμενος από τους αρχηγούς του ΔΚ και του ΚΑ, τους Φικρί Ατάογλου και Ερχάν Αρίκλι. Τουρκοκύπριοι αναλυτές εκτιμούν ότι η τ/κ κοινότητα, εν όψει των «προεδρικών» βρίσκεται αντιμέτωπη με σαρωτικές πολιτικές εξελίξεις.

Το παρασκήνιο της συνάντησης
Σύμφωνα με πηγές της «Κ», η τουρκική πλευρά αρχικά επιχείρησε να υποβαθμίσει την σημασία της συνάντησης των τριών Τ/κ πολιτικών αρχηγών με τον Αντιπρόεδρο της Τουρκίας, Φουάτ Οκτάι και τους υπηλόβαθμους Τούρκους αξιωματούχους στο τουρκικό Προεδρικό. Η συνάντηση, η οποία σύμφωνα με ορισμένες πηγές «έκλεισε» στην πρόσφατη τηλεφωνική επικοινωνία του κ. Τατάρ με τον Πρόεδρο της Τουρκίας, με αφορμή την ανταλλαγή ευχών και μηνυμάτων για την Εορτή της Θυσίας, κρατήθηκε αρχικά μυστική από την «πρεσβεία» και τους κύκλους της. Ο ίδιος ο αρχηγός των εποίκων, ο κ. Αρίκλι, παράλληλα με την διαδρομή των πρώτων πληροφοριών στον τ/κ τύπο, επιχείρησε αρχικά να διασκεδάσει τις εντυπώσεις, ανακοινώνοντας ότι μεταβαίνει στην Τουρκία για να παρευρεθεί σε έναν γάμο. Ο δε κ. Ατάογλου επέλεξε τη σιωπή. Ωστόσο, την Τρίτη, τα σχετικά δημοσιεύματα του τ/κ τύπου υποχρέωσαν τους δυο ηγέτες να ανοίξουν τα χαρτιά τους και να επιβεβαιώσουν την παρουσία τους στην πτήση που μετέφερε τον κ. Τατάρ στην Άγκυρα. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο κ. Ατάογλου παρέλαβε πρόσφατα την ηγεσία του ΔΚ από τον Σερντάτ Ντενκτάς, ο οποίος την προηγούμενη εβδομάδα ανακοίνωσε την

Το νέο σχέδιο της Αγκυρας δεν βρίσκει σύμφωνο τον Κουντρέτ Όζερσαί, έναν φιλόδοξο Τ/κ πολιτικό αρχηγό και διπλωμάτη, ο οποίος παραδοσιακά διατηρεί στενές σχέσεις και συνεργασία με την τουρκική διπλωματία.

ανεξάρτητη υποψηφιότητα του στις «προεδρικές». Κύκλοι του ΔΚ επισημαίνουν ότι ο κ. Ατάογλου δεν συμφωνεί με την υποψηφιότητα του κ. Ντενκτάς και υποστηρίζει το σχέδιο της Άγκυρας για κοινό υποψήφιο στις «προεδρικές». Στο δε «κυβερνώ» Κόμμα Εθνικής Ενότητας (ΚΕΕ), το μεσημέρι της Τρίτης επικρατούσε η άποψη ότι η Άγκυρα κάλεσε σε συνάντηση τον «Πρωθυπουργό», τον κ. Ατάογλου και τον αρχηγό των εποίκων για

την συσπείρωση των πολιτικών δυνάμεων της τ/κ Δεξιάς στο στρατόπεδο της υποψηφιότητας του κ. Τατάρ.

Η «ανταρσία» του Όζερσαί
Το νέο σχέδιο της Αγκυρας δεν βρίσκει σύμφωνο έναν φιλόδοξο Τ/κ πολιτικό αρχηγό και διπλωμάτη, ο οποίος παραδοσιακά διατηρεί στενές σχέσεις και συνεργασία με την τουρκική διπλωματία. Ο Κουντρέτ Όζερσαί, ο Αντιπρόεδρος της «κυβέρ-

νς», διαφωνώντας με το κάλεσμα που έλαβαν οι πολιτικοί αρχηγοί της τ/κ Δεξιάς από την Άγκυρα, επέλεξε να απέχει από την κρίσιμη συνάντηση στο τουρκικό Προεδρικό. Ο ίδιος, σύμφωνα με τις πρώτες πληροφορίες, προβληματίζεται για το γεγονός ότι η συνάντηση ενδέχεται να εκληφθεί ως ωμή παρέμβαση της Τουρκίας στις «προεδρικές» και στα εσωτερικά δρώμενα των Τ/κ.

Σύμφωνα με καλά ενημερωμένες πηγές, υπάρχει και ένας άλλος, βασικός λόγος για τον οποίο ο «Υπουργός Εξωτερικών» προχωρά σε «ανταρσία» στους κόλπους της τ/κ Δεξιάς. Η Άγκυρα, καταγράφοντας την σταθερή πτώση των ποσοστών και της αποδοχής του κ. Όζερσαί και του κόμματός του από την τ/κ κοινωνία, αναζητεί νέους συνεργάτες στα κατεχόμενα. Αυτή η αναζήτηση δυσαρεστεί τον κ. Όζερσαί. Κύκλοι που παρακολουθούν το Κόμμα του Λαού (ΚΛ), από την ηγεσία του οποίου αποχώρησε πρόσφατα ο κ. Όζερσαί για να θέσει ανεξάρτητη υποψηφιότητα, επιστημαίνουν ότι το ΚΛ πριν από λίγο καιρό έδωσε την συγκατάθεσή του για τον σχηματισμό της «κυβέρνησης» συνεργασίας ΚΕΕ-ΚΛ με την υπόθεση του μεγάλιτερου κόμματος της τ/κ Δεξιάς και της Άγκυρας ότι στις «προεδρικές εκλογές» η τ/κ Δεξιά θα υποστήριζε την υποψηφιότητα του κ. Όζερσαί. Ωστόσο, τελικά, το ΚΕΕ αθέτησε αυτήν την υπόσχεση και η Άγκυρα δεν στάθηκε στο πλευρό του κ. Όζερσαί.

Ο παράγοντας Ντενκτάς
Στην παρούσα φάση, ο κ. Όζερσαί δεν αποτελεί το μοναδικό εμπόδιο για την υλοποίηση των νέων σχεδίων της Άγκυρας (κοινός υποψήφιος τ/κ Δεξιάς στις «προεδρικές» και νέο «κυβερνητικό» σχήμα). Η υποψηφιότητα του κ. Ντενκτάς προκαλεί εξέλιση μεγάλη αναστάτωση στον χώρο της τ/κ Δεξιάς. Και αυτό διότι Όζερσαί, ο Αντιπρόεδρος της «κυβέρ-

ΑΡΘΡΟ
Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**
Χρήσιμοι του συστήματος

Αυτό που συμβαίνει τις τελευταίες μέρες, πρώτη φορά το ζω. Πραγματικά με θλίβε αφάνταστα το γεγονός ότι η αμφισβήτηση των άριστων σχέσεων Ελλάδας και Κύπρου σε πολιτικό, στρατιωτικό αλλά και εθνικό επίπεδο έρχεται εκ των έσω. Ξαν να έψαχναν ευκαιρία κάποιοι να δημιουργήσουν πρόβλημα ανάμεσα στον Πρωθυπουργό της Ελλάδας και τον Κύπριο Πρόεδρο.

Κατάλαβαν τα «κέντρα» που εξυπηρετούν αυτό το σκοπό ότι ο Μπισσοτάκνης δεν αστείενεται και προσάπαθσαν να επέμβουν όπως και στην περίπτωση του Έβρου. Αυτοί οι «χρήσιμοι» που προφανώς έχουν κάποια ιδιαίτερη σχέση με «κύκλους» που δεν βλέπουν με καλό μάτι την παράλληλη πορεία και αλληλοβοήθεια των δυο πολιτικών ανδρών, βρίσκονται ανάμεσά μας!

Νόμισαν ότι βρήκαν μια χαράμπα να καθούν κι αυτοί μπας και αποκομίσουν πολιτικό όφελος, αφού καταλαβαίνουν ότι Ελλάδα και Κύπρος δεν θα δεχτούν οποιαδήποτε λύση στην Νοτιοανατολική Μεσόγειο που είναι κοινή και ραμμένη στα μέτρα του σουλτάνου. Αυτοί οι ίδιοι είναι που φωνάζαν ότι η Κύπρος είναι ανεξάρτητο κράτος και τώρα ζητάνε στρατιωτική επέμβαση από την Ελλάδα. Ε, λοιπόν, η Ελλάδα δεν είναι κατακτητής.

Η Κύπρος είναι ένα ανεξάρτητο κράτος στην Ευρωπαϊκή Ένωση που έχει άρρηκτους δεσμούς με την Ελλάδα και όταν ζητηθεί όποια βοήθεια, η Ελλάδα θα την προσφέρει. Σε οποιοδήποτε επίπεδο.
Το έχει αποδείξει άλλωστε πολλές φορές στο παρελθόν. Μια βόλτα στον Τύμβο Μακεδονίτισσας φτάνει για να μην ξαναμιλήσουν όσοι αμφισβητούν αυτή τη σχέση. Ελλάδα και Κύπρος μαζί σχεδιάζουν την εξωτερική πολιτική έναντι στην Τουρκία, η οποία πολιτική βασίζεται στις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο διεθνές δίκαιο. Καλό θα ήταν λοιπόν αυτές τις δύσκολες ώρες να είμαστε ενωμένοι ως Έλληνισμός και να μην προσπαθούμε να σπείρουμε τη διχόνοια.
Όποτε έγινε στο παρελθόν, ο Ελληνισμός έχασε! Καιρός να περιοριοποιήσουμε αυτούς τους «χρήσιμους του συστήματος» που μόνο ζημιά κάνουν. Αυτό που θέλει η Τουρκία είναι να μπουν όλα στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων χωρίς όρους, ώστε να κερδίσει όσα παραπάνω μπορεί.

Πρέπει να γίνει απόλυτα κατανοητό και απ' όλους, ότι η μόνη διαφορά με την Ελλάδα είναι η υφαλοκρηίδα και με την Κύπρο η διαφορά είναι η επίλυση του Κυπριακού προβλήματος ώστε οι Κύπριοι (Έλληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι) επιτέλους να ζήσουν ελεύθεροι χωρίς κατακτητή (Τουρκία). Μόνο ενωμένοι θα τα καταφέρουμε.

του ΔΚ. Επίσης, σε περίπτωση κατά την οποία στην πρώτη Κυριακή των «προεδρικών», το τελικό αποτέλεσμα κριθεί από μικρή διαφορά ποσοστών, ο κ. Ντενκτάς μπορεί να «προκαλέσει» μεγάλη ζημιά στην τ/κ Δεξιά, στερώντας από τον κ. Τατάρ πολύτιμα ποσοστά.
Ο κ. Ντενκτάς, ανακοινώνοντας την υποψηφιότητά του την προηγούμενη εβδομάδα, εισηγήθηκε την αναβολή των «προεδρικών» για τον Απρίλιο του 2021. Ο ίδιος επικαλέστηκε την συνεχιζόμενη πανδημία για την προβολή αυτής της πρότασης. Καλά ενημερωμένες πηγές προβάλλουν την άποψη ότι ο κορωνοϊός δεν είναι ο μοναδικός παράγοντας που κρύβεται πίσω από αυτήν την πρόταση. Σύμφωνα με την άποψή τους, ο Ντενκτάς επιχειρεί να κερδίσει πολύτιμο πολιτικό χρόνο για να επιβάλει στην Άγκυρα και στην τ/κ Δεξιά το δικό του βιογραφικό σημείωμα ως κοινή υποψηφιότητα στις «προεδρικές».

Κρίσιμη η συνάντηση Άγκυρας
Υπό το πρίσμα όλων των προαναφερόμενων εξελίξεων και παραγόντων, η συνάντηση στο τουρκικό Προεδρικό προοιμιάει κρίσιμο χαρακτήρα. Από το αποτέλεσμα των επαφών της τουρκικής προεδρίας με τους Τ/κ πολιτικούς αρχηγούς θα κριθεί σε μεγάλο βαθμό η τροπή των εξελίξεων στο τ/κ πολιτικό σκηνικό εν όψει των «προεδρικών» του Οκτωβρίου.
Σε κάθε περίπτωση, από την σκοπιά της Άγκυρας, ξεχωρίζουν δυο εξελίξεις. Πρώτον, το χάσμα στις σχέσεις τουρκοκυπριακού Προεδρικού-Μουσταφά Ακιντζί παραμένει αεθώροστο. Δεύτερον, η Άγκυρα αναζητεί νέους συνεργάτες και νέα τ/κ ηγεσία, με την οποία το επόμενο διάστημα θα δρομολογήσει σημαντικά σχέδια στο Κυπριακό, όπως λ.χ. η άνομη για τον Βαρωσίου και του κεφαλαίου των περιφημων εναλλακτικών σχεδίων λύσης.

Ο τουρισμός βυθίζεται την ανάκαμψη στις επιχειρήσεις

Η αγορά έχει πολύ δρόμο ακόμα για να έρθει σε ισορροπία, δηλώνει ο marketing manager της KEAN Μάρλο Ευριπίδου

Συνέντευξη στη **MARIA ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Τα δεδομένα για τον επιχειρηματικό κόσμο, όπως διαμορφώνονται ένεκα πανδημίας, δεν είναι και τα πλέον αισιόδοξα. Ειδικά για το κομμάτι του λιανικού εμπορίου και του food service, εκτιμάται ότι θα μπορέσουμε να μιλήσουμε για ανάκαμψη περί τα μέσα του 2021. Αυτό δηλώνει σε συνέντευξή του στην «Κ», ο marketing manager του ομίλου KEAN, Μάρλο Ευριπίδου. Εξηγεί πώς η βουτιά στον τουρισμό έχει επηρεάσει τον κύκλο εργασιών των εταιρειών του ομίλου, και δίνει την δική του εκτίμηση για τα νέα δεδομένα της αγοράς. Από το πώς θα κινηθεί η αγορά τους επόμενους μήνες θα εξαρτηθούν τα πλάνα του ομίλου για νέες συνεργασίες, εισαγωγές και παραγωγή νέων προϊόντων, όπως αναφέρει.

Κατά 75% μειώθηκε ο κύκλος εργασιών της εταιρείας KFL Logistics, η οποία δραστηριοποιείται στο κομμάτι του HORECA.

Πώς επηρέασε η πανδημία τις δραστηριότητες και τον κύκλο εργασιών της εταιρείας σας;

- Αναπόφευκτα η κρίση που έχει προκαλέσει η πανδημία του Covid-19 έχει επηρεάσει σημαντικά τις περισσότερες εταιρείες της Κύπρου. Ως όμιλος KEAN, πολλά από τα σχέδια και δραστηριότητές μας τέθηκαν σε αναστολή, και έχουν μεταφερθεί για το 2ο εξάμηνο του έτους. Ως αποτέλεσμα αυτού, ενώ ο κύκλος εργασιών μας ως Όμιλος στο λιανικό εμπόριο είχε θετικό πρόσημο για τους πρώτους έξι μήνες, το κομμάτι του food service και του HORECA επηρεάστηκε αρνητικά και καταγράφηκε σημαντική μείωση του κύκλου εργασιών μας. Μάλιστα η μείωση του κύκλου εργασιών της εταιρείας μας, KFL logistics, ανήλθε στο 75%. Αναμφίβολα το 2020 θα κλείσει με απώλειες για τους περισσότερους τομείς της οικονομίας, ωστόσο, εκτιμώ ότι η μείωση, ειδικά για το κομμάτι του food service και του HORECA θα συνεχιστεί μέχρι τα μέσα του 2021. Θεωρητικά η αγορά θα ανοίξει

γύρω στον Απρίλιο του 2021. Αυτό αναπόφευκτα θα έχει τεράστια επίπτωση στις εταιρείες που ασχολούνται με αυτό το κομμάτι και τροφοδοτούν τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Έχει αλλάξει η πανδημία την εικόνα του επιχειρείν;

- Σαφώς. Η αγορά έχει πολύ δρόμο ακόμα για να έρθει σε ισορροπία και κανείς δεν μπορεί να προβλέψει πότε θα τελειώσει η περιπέτειά μας, ή πώς θα είναι η κατάσταση το φθινόπωρο, λόγω της πανδημίας. Σίγουρα ο συνδυασμός απώλειας μέρους του εισοδήματος που έχει επηρεάσει ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού μας, μαζί με την κρίση εμπιστοσύνης για το μέλλον που δημιουργήθηκε από την πανδημία, θα μειώσει και την καταναλωτική ζήτηση, αλλά και την αγοραστική δύναμη του καταναλωτή. Αυτό κατά συνέπεια, θα έχει επιπτώσεις στο κομμάτι του λιανικού εμπορίου και του HORECA. Πιο ξεκάθαρη εικόνα θα υπάρχει όμως μετά το καλοκαίρι.

Αρα θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις και στο κομμάτι του λιανικού πέραν του HORECA;

- Πιστεύω πως ναι. Και είναι αναπόφευκτο από τη στιγμή που ο τουρισμός φέτος σημειώνει τόσο μεγάλη μείωση, ενώ, παράλληλα, καταγράφεται απώλεια εισοδήματος για μεγάλη μερίδα των καταναλωτών. Αυτό σημαίνει ότι η συμπεριφορά και η αγοραστική δύναμη του καταναλωτή θα μειωθεί. Τα δεδομένα θα κριθούν μετά τον Οκτώβριο και τη λήξη των προγραμμάτων του Υπ. Εργασίας, κυρίως σε σχέση με την ανεργία. Ελπίζω ότι δεν θα αυξηθεί δραματικά.

Υπάρχουν συνθήκες ανάπτυξης των εταιρειών δεδομένης της κατάστασης;

- Εμείς ως όμιλος KEAN, συνεχίσαμε και μέσα στην πανδημία την ανάπτυξη και λανσάραμε νέα προϊόντα, όπως το KEAN chilled juice, που κυκλοφόρησε στην αγορά την τελευταία εβδομάδα Μαΐου. Ταυτόχρονα εισάγαμε νέα προϊόντα από το εξωτερικό. Μην ξεχνάμε ότι ο ανταγωνισμός μας από τοπικά και διεθνή brands είναι διαρκής, οπότε πρέπει να είμαστε και εμείς σε εγρήγορση. Συνεχίζουμε ως εταιρεία να επενδύουμε στην έρευνα, να αναπτύσσουμε την τεχνολογία και να αξιοποιούμε νέες τεχνολογίες και ταυτόχρονα παρακολουθούμε στενά τις τάσεις της αγοράς, ώστε να μπορούμε να αναπτύσουμε καινοτόμα

Κάποια από τα πλάνα μας παρέμειναν στο συρτάρι για μελλοντική ενεργοποίηση, αλλά η εταιρεία συνεχίζει να επενδύει στην έρευνα και τις νέες τεχνολογίες ακόμα και εν μέσω πανδημίας τονίζει ο κ. Ευριπίδου.

Νέα προϊόντα και ανοίγματα

- Είδαμε τελευταία νέες προσθήκες στην γκάμα προϊόντων σας, όπως είναι ο κυμός KEANITA με στένια. **Ετοιμάζετε νέα προϊόντα ή νέες προσθήκες; Πού επικεντρώνεστε;**
- Για φέτος το καλοκαίρι, το μεγάλο μας project ήταν το KEAN Chilled που βγήκε τέλος του Μάη στην αγορά, το KEAN 5 Κόκκινα φρούτα και το Vimto zero. Στους μελλοντικούς σχεδιασμούς μας σίγουρα περιλαμβάνονται και άλλα νέα προϊόντα, τα οποία έχουμε μεταφέρει χρονικά το 2021. Επίσης έχουμε και προγράμματα τα οποία είναι σε εξέλιξη για να ενισχύσουμε την παρουσία μας σε αγορές στις οποίες ήδη δραστηριοποιούμαστε ως Όμιλος. Αυτό δεν θα σταματήσει. Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις συνεργασιών τις οποίες θα εξετάσουμε για εισαγωγές προϊόντων ή παραγωγή νέων προϊόντων, κάτι που θα εξαρτηθεί από το πώς θα κινηθεί η αγορά.
Μπορεί να σας δούμε σε νέες κατηγορίες προϊόντων;
- Είναι ένα ενδεχόμενο που βρίσκεται στο τραπέζι των συζητήσεων. Όχι κατ' ανάγκη για την KEAN, αλλά μέσω κάποιας από τις άλλες δύο εταιρείες του Ομίλου.
Ευνοούν οι συνθήκες το άνοιγμα της εταιρείας σε νέες αγορές;
- Αυτή την περίοδο οι εκθέσεις food and beverage στο εξωτερικό είναι στον πάγο και αυτό σημαίνει στασιμότητα. Εμείς συμμετέχουμε σε τέσσερις μεγάλες εκθέσεις στο εξωτερικό, ως KEAN, αλλά φέτος λόγω της κατάστασης, δεν θα πάμε. Με αυτά τα δεδομένα, το άνοιγμα σε νέες αγορές δεν είναι επιλογή σίγουρα μέχρι το τέλος του χρόνου. Αυτή τη στιγμή, η KEAN δραστηριοποιείται σε 50 χώρες, με πιο δυνατή την αγορά της Κίνας.

προϊόντα και να ενισχύουμε το χαρτοφυλάκιό μας. Σίγουρα όμως λόγω της κατάστασης κάποια από τα πλάνα μας παρέμειναν στο συρτάρι για μελλοντική ενεργοποίηση.

Έχουν προκύψει νέες ανάγκες των καταναλωτών λόγω της πανδημίας;

- Οι νέες ανάγκες που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του Covid-19 ήταν ότι ο κόσμος ξεκίνησε να ψωνίζει διαδικτυακά. Είναι μια αλλαγή που ήρθε για να μείνει και εκτιμώ ότι θα αυξηθεί, ειδικά στις τάξεις των νεαρών καταναλωτών. Φυσικά πρέπει να υπάρχουν και οι κατάλληλες υποδομές για να λειτουργήσει σωστά. Πέραν τούτου και όσον αφορά την εταιρεία μας, σίγουρα, μέσα από όλα αυτά, ήταν ευκαιρία και για εμάς να αναθεωρήσουμε και να γίνουμε ακόμα πιο δημιουργικοί για να μπορούμε να κρατήσουμε το brand της KEAN μοντέρνο και ανταγωνιστικό, τόσο με καινούργιες και διαδραστικές ενέργειες στο μάρκετινγκ, offline και online.

Τα δύο ζητούμενα

Πώς διαμορφώνονται πλέον τα πλάνα σας μετά την υγειονομική κρίση, και υπό την σκιά ενός δευτέρου κύματος;

- Θα είμαστε σίγουρα πιο προετοιμασμένοι για να αντιμετωπίσουμε οποιοδήποτε αρνητικό σενάριο προκύψει. Όσον αφορά στην KEAN, μια καθαρά κυπριακή εταιρεία, παραμένει πιστή στην ιστορία και την παράδοσή της και με αισιοδοξία προσαρμόζομαστε στις δύσκολες συνθήκες που βιώνουμε σήμερα. Διατηρούμε σταθερή τη φιλοσοφία μας, με έμφαση στην προσφορά ποιοτικών προϊόντων και στηρίζουμε τη σταθερότητα στην αγορά, κτιζοντας εμπιστοσύνη με τους συνεργάτες και πελάτες μας. Τα μέσα που διαθέτουμε και που είχαμε πάντα στη διάθεσή μας, καταλήγουν σε δύο βασικά ζητούμενα- την προστασία των εργαζομένων και την ρευστότητα. Τα δύο αυτά ζητούμενα είναι αλληλένδετα και εξίσου σημαντικά και από αυτά εξαρτάται η επιβίωση της επιχείρησής μας. Οι οποιοδήποτε αποφάσεις θα είναι ζυγισμένες και όχι βεβιασμένες και να βρούμε τρόπους να προχωρήσουμε ακόμα και εν μέσω ενός δεύτερου κύματος.

Θα αυξήσετε τιμές σε προϊόντα;

- Όχι. Δεν είναι σωστό να προχωρήσουμε σε τέτοια κίνηση και αυτό δεν θα γίνει σε καμία περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΗΛΙΑ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ***

50+ ωριμότερος, σοφότερος, ορμητικότερος

Η συμπλήρωση 50 χρόνων ζωής είναι μια σημαντική στιγμή στην προσωπική πορεία ενός επαγγελματία. Είναι μια συσσωρευμένη γνώση δεκαετιών που πλέον αποκρυσταλλώνεται σε μια επαγγελματική ωριμότητα και ευελιξία. Βρίσκεται πια στο σημείο που μπορεί να αξιολογεί, αφομοιώνει, διεισδύει με πολύ μεγαλύτερη ευκολία και διορατικότητα στα οποία δεδομένα βρεθούν μπροστά του.

Ιδιαίτερα στον συνεχώς μεταβαλλόμενο κλάδο της επικοινωνίας, ο επαγγελματίας του χώρου έρχεται συχνά αντιμέτωπος με διάφορες προκλήσεις που προσθέτουν καθημερινά κάτι καινούργιο στις γνώσεις του, στην ικανότητα προσαρμογής και θετικές αφομοιώσεις αλλά και αντιμετώπισής τους. Η τεχνολογική εξέλιξη αλλάζει καθημερινά τις

ψηλά και σφαιρικά. Όχι τυχαία, ο πολυδιαβασμένος παγκοσμίως Ισραηλινός στοχαστής Γιουβάλ Νόα Χάράρι, έχοντας αποδώσει με κάθε λεπτομέρεια στα έργα του την εξέλιξη του ανθρώπινου είδους ανά τους αιώνες, έχει δηλώσει πως κανείς δεν ξέρει πώς θα είναι ο κόσμος και η αγορά εργασίας το 2050, όμως το πιο σημαντικό στοιχείο το οποίο πρέπει να διδάσκουμε στα παιδιά μας είναι να κτίζουν την προσωπικότητά τους με τέτοιο τρόπο ώστε να υποδέχονται παρά να αντιστέκονται στις μελλοντικές αλλαγές.

Ένας επαγγελματίας της επικοινωνίας, παραμένει αφοσιωμένος και δημιουργικά αποτελεσματικός στον χώρο του και μετά τα 50, γιατί έχει μάθει να βγαίνει έξω από το comfort zone της πρώιμης γνώσης του και υπάρχει επαγγελματική, ξεφύγοντας από το συνθημιμένο προσαρμοζόντας συνεχώς τη βάση σκέψης του σε νέα περιβάλλοντα, σπάζοντας κάθε φορά τα καλούπια. Σε έναν κόσμο που αλλάζει, ένας επαγγελματίας με μακρά εμπειρία είναι περισσότερο χρήσιμος από ποτέ, καθώς έχει αποδεδειγμένα την ικανότητα να προσφέρει με την ωριμότητά του μια πιο διευρυμένη ματιά, αντιμετώπιζοντας μια πρόκληση βλέποντας την από το πρίσμα της μεγάλης εικόνας. Μπορεί να αναγνώσει την ευρύτερη οπτική των πραγμάτων, να χρησιμοποιήσει εμποδομημικότερα τις ηλικιακές διαφορές των συνδελφών του συνδυάζοντας την ορμή και τη φρεσκάδα των νεότερων με τη γνώση που ο ίδιος έχει αποκτήσει στον χώρο μέσα από τις δεκαετίες που βρίσκεται σε αυτόν και να παράξει, υλοποιήσει ουσιαστικότερη δουλειά.

Κι αν η βιολογική φθορά του σώματός μας φέρνει έναν αναπόφευκτο σκεπτικισμό, ως πιστώσουμε στους εαυτούς μας οι πενήνταρδες πως για την εμπειρία, την ευελιξία και την προσαρμοστικότητα, τις ηγετικές δεξιότητες, την έμπνευση στους νεότερους και τόσο άλλα, στο τέλος της ημέρας, age does matter! Παραμένοντας παραγωγικοί σε μια τόσο γρήγορη και απρόβλεπτη εποχή, θα πρέπει να νιώθουμε περήφανοι όχι μόνο για όσα έχουμε καταφέρει, αλλά πρωτίστως για το γεγονός ότι συνεχίζουμε να δημιουργούμε και να νιώθουμε σύγχρονοι, αγκαλιάζοντας τις εξελίξεις. Γιατί μπορεί οι περισσότεροι να επιλέγουν ρούχα και αξεσουάρ που να αντανακλούν τις τρέχουσες τάσεις της μόδας ή και τις προσαρμοσμένες αντιλήψεις του πώς πρέπει να φαίνονται, αλλά υπάρχουν και εκείνοι που γνωρίζουν πλέον πώς να κόβουν και να ράβουν τις τάσεις της κάθε εποχής στα μέτρα τους.

*Γενικός Διευθυντής, ORB Communications

ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ

Από το 1963

Έκθεση και Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις Έξι μήνες μέχρι 30 Ιουνίου 2020

Έκθεση για τους Έξι Μήνες Μέχρι 30 Ιουνίου 2020

Στις 30 Ιουλίου 2020, το Διοικητικό Συμβούλιο της «Τσιμεντοποιία Βασιλικού Δημοσία Εταιρεία Λτδ» ενέκρινε τα οικονομικά αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το πρώτο εξάμηνο του έτους που έληξε στις 30 Ιουνίου 2020.

Οικονομικά αποτελέσματα

Τα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν από τις αρχές λόγω της πανδημίας του COVID-19 είχαν σημαντική επίδραση στις δραστηριότητες της Εταιρείας καθώς και στα οικονομικά αποτελέσματα του πρώτου εξαμήνου του έτους. Ως αποτέλεσμα, τα εισοδήματα κατά το εξάμηνο αυτό μειώθηκαν σε €44.512.000 από €53.996.000 για την αντίστοιχη περίοδο του 2019, τα οποία ακολουθώντας επηρέασαν την συνολική κερδοφορία. Το κέρδος για τους πρώτους έξι μήνες του 2020 ήταν €4.858.000 έναντι €10.411.000 για το πρώτο εξάμηνο του 2019.

Η διεύθυνση της Εταιρείας έχει εφαρμόσει σχέδιο διαχείρισης κρίσεων και λαμβάνει πρόσθετα μέτρα για να βελτιώσει την κοστολογική δομή και ρευστότητα εις αναμονή της αβεβαιότητας της αγοράς λόγω της πανδημίας του COVID-19.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

Οι συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα για το πρώτο εξάμηνο του 2020 παρουσιάζονται στη σημείωση 4 των ενοποιημένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα παρουσιάζονται στη σημείωση 5 των ενοποιημένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων.

Προοπτικές για το έτος

Ο κατασκευαστικός κλάδος επενεκκίνησε τις δραστηριότητες του το Μάιο, μετά από περίοδο αποστασιοποίησης 40 ημερών. Κάποιοι σημαντικοί κλάδοι της οικονομίας συνεχίζουν να επιβαρύνονται από τις συνέπειες των περιοριστικών μέτρων και υπάρχει αβεβαιότητα ως προς τον αρνητικό αντίκτυπο που μπορεί να έχουν στην επιτόπια και παγκόσμια οικονομία καθώς και στον κατασκευαστικό κλάδο για τους επόμενους μήνες.

Αντίγραφο ολόκληρου του κειμένου των Ενοποιημένων Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων για την πρώτη εξαμηνία του 2020 είναι διαθέσιμο προς τους μετόχους και το επενδυτικό κοινό εν γένει, στα Γραφεία της Εταιρείας, 1Α Λεωφόρος Κυριάκου Μάτση, Μέγαρο Κουατί, 1082 Λευκωσία και στην ιστοσελίδα www.vassiliko.com.

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Λοιπών Συνολικών Εσόδων

Έξι μήνες μέχρι 30 Ιουνίου 2020

	Έξι μήνες που έληξαν 30 Ιουνίου	
	2020 €000	2019 €000
Εισοδήματα	44.512	53.996
Κόστος πωλήσεων	(34.460)	(38.742)
Μικτά κέρδη	10.052	15.254
Άλλα λειτουργικά έσοδα	827	596
Έξοδα διανομής	(2.122)	(2.324)
Έξοδα διοίκησης	(2.053)	(1.860)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(1.220)	(751)
Κέρδος από εργασίες πριν τα έξοδα χρηματοδότησης	5.484	10.915
Έσοδα χρηματοδότησης	9	21
Κόστος χρηματοδότησης	(108)	(152)
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης	(99)	(131)
Κέρδος από επενδυτικές δραστηριότητες	5	-
Κέρδος από πώληση συνδεδεμένων εταιρειών	-	787
Μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες	283	285
Κέρδος πριν τη φορολογία	5.673	11.856
Φορολογία	(815)	(1.445)
Κέρδος περιόδου	4.858	10.411

Λοιπά συνολικά (έξοδα)/έσοδα

(Ζημία) / Κέρδος από μεταβολή εύλογης αξίας σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε δίκαιη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων

	(53)	9
--	------	---

Λοιπά συνολικά (έξοδα)/έσοδα για την περίοδο

	(53)	9
--	------	---

Συνολικά έσοδα για την περίοδο

	4.805	10.420
--	-------	--------

Κέρδη που αναλογούν σε:

Μετόχους Εταιρείας	4.858	10.411
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-
	4.858	10.411

Συνολικά έσοδα που αναλογούν σε:

Μετόχους Εταιρείας	4.805	10.420
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-
	4.805	10.420

Βασικά και αναπροσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή (σεντ)

	6,8	14,5
--	-----	------

Οι Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου μέχρι 30 Ιουνίου 2020, δεν είναι ελεγμένες από τους κατά νόμο ορισμένους ελεγκτές της Εταιρείας.

Εγγεγραμμένο Γραφείο και Ταχυδρομική Διεύθυνση

Λεωφ. Κυριάκου Μάτση 1Α, Τ. Θ. 22281, 1519 Λευκωσία - Κύπρος, Τ: +357 22 458 100, Φ: +357 22 762 741, E: investors@vassiliko.com

Γραφεία, Εργαστάσιο και Λιμάνι - Βασιλικό Τ: +357 24 845 555, Φ: +357 24 332 651 www.vassiliko.com

Βυθίζονται οι οικονομίες σε Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία

Πρωτόγνωρα τα ποσοστά ύφεσης κατά τη διάρκεια του 2ου τριμήνου

Την εφιαλτική εικόνα της Ευρωζώνης να βυθίζεται σε πρωτοφανή ύφεση 12,1% στο δεύτερο τρίμηνο του έτους, μια ύφεση που δεν γνώρισε ούτε κατά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση της διετίας 2008-2009, αποτυπώνουν τα στοιχεία που δόθηκαν χθες στη δημοσιότητα και φέρουν παράλληλα τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές οικονομίες σε δραματική συρρίκνωση. Μια ημέρα μετά την είδηση ότι η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία, η Γερμανία, συρρικνώθηκε κατά 10,1% το β' τρίμηνο, δόθηκαν στη δημοσιότητα στοιχεία που φέρουν τις άλλες τρεις μεγάλες οικονομίες της Ευρωζώνης σε βαθιά ύφεση, με την Ισπανία να συντρίβεται στις Συμπληγάδες της πανδημίας.

Γαλλία

Η στατιστική υπηρεσία της Γαλλίας, η Insee, ανακοίνωσε πως η δεύτερη σε μέγεθος οικονομία της Ευρωζώνης συρρικνώθηκε κατά 13,8% και κατέγραψε θεαματική πτώση στις καταναλωτικές δαπάνες, στο εμπόριο και στις επενδύσεις. Κι ενώ η μείωση του γαλλικού ΑΕΠ δεν είναι τόσο δραματική όσο εκείνη του 15,2% στην οποία συνέκλιναν οι προβλέψεις των περισσότερων οικονομολόγων, πρόκειται για τη βαθύτερη ύφεση που έχει γνωρίσει η Γαλλία εδώ και περισσότερο από 70 χρόνια. Σχολιάζοντας τα στοιχεία, ο Γάλλος υπουργός Οικονο-

Στη χειρότερη κατάσταση η χώρα της Ιβηρικής, καθώς το ΑΕΠ της συρρικνώθηκε κατά 18,5%.

μικών Μπρινό Λε Μερ, έσπευσε να τονίσει πως η γαλλική κυβέρνηση πρέπει «να εξακολουθήσει να δίνει ριζοσπαστικές και αποτελεσματικές απαντήσεις στην κρίση, ώστε να ανακάμψει η οικονομία το τάχιστο δυνατόν». Εχοντας ήδη δαπανήσει περίπου 136 δισ. ευρώ σε έκτακτα μέτρα στήριξης της οικονομίας, η κυβέρνηση της Γαλλίας εκπονεί τώρα νέα δέσμη μέτρων ύψους 100 δισ. ευρώ που θα ε-πικεντρώνεται σε επενδύσεις στη βιομηχανία αλλά και στη μετάβαση στην πράσινη οικονομία. Στόχος του νέου πακέτου είναι η επαναφορά της γαλλικής οικονομίας στα προ της πανδημίας επίπεδα στις αρχές του 2022.

Ιταλία

Μικρότερο από το προβλεπόμενο ήταν, άλλωστε, και το πλήγμα που δέχθηκε η οικονομία της τρίτης σε μέγεθος οικονομία της Ευρωζώνης, της Ιταλίας. Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η ιταλική στατιστική υπηρεσία Istat, η οικονομία της Ιταλίας συρρικνώθηκε

κατά 12,4% μετά τη μείωση κατά 5,4% που είχε ήδη καταγράψει το πρώτο τρίμηνο του έτους. Πρόκειται και πάλι για ύφεση μικρότερη από τις προβλέψεις, που μιλούσαν για μείωση του ιταλικού ΑΕΠ κατά 15,5%. Όπως, όμως, υπογράμμισε η Istat, η οικονομία της γειτονικής χώρας επιστρέφει στα επίπεδα που είχε καταγράψει το πρώτο τρίμηνο του 1995. Το πλήγμα έρχεται βέβαια μετά την αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας για περισσότερο από δύο μήνες. Σημειώτέον ότι εν τω μέσω της πανδημίας, ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch υποβάθμισε το χρέος της Ιταλίας στο επίπεδο BBB- και με σταθερή προοπτική, που σημαίνει ότι τα σμάλια του ιταλικού κράτους βρίσκονται μόλις μία βαθμίδα πάνω από το επίπεδο των «ομολόγων σκουπιδιών». Είχε προηγηθεί πολύ πριν την πανδημία και συγκεκριμένα τον Οκτώβριο του 2018 αντίστοιχη υποβάθμιση από τον οίκο Moody's.

Ισπανία

Η ευρωπαϊκή οικονομία που ουσιαστικά όμως έχει γονατίσει εξαιτίας της πανδημίας είναι η Ισπανία, καθώς γνωρίζει τη χειρότερη ύφεση της ιστορίας της μετά τον εμφύλιο πόλεμο της τριετίας 1936-1939. Από τα στοιχεία που έδωσε το Εθνικό Στατιστικό Ινστιτούτο, προκύπτει πως η ισπανική οικονομία συρ-

Ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ, σκολιάζοντας την ύφεση ύψους 13,8%, έσπευσε να τονίσει πως η γαλλική κυβέρνηση πρέπει «να εξακολουθήσει να δίνει ριζοσπαστικές και αποτελεσματικές απαντήσεις στην κρίση, ώστε να ανακάμψει η οικονομία το ταχύτερο».

ρικνώθηκε το δεύτερο τρίμηνο κατά 18,5%. Είχε προηγηθεί η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας για το πλέον παρατεταμένο χρονικό διάστημα ανάμεσα σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, καθώς η Ισπανία μπήκε τον Μάρτιο σε καραντίνα που διήρκεσε μέχρι το τέλος Ιουνίου. Η δραματική αυτή συρρίκνωση της οικονομίας της εξαφανίζει, έτσι, το σύνολο της ανάκαμψης που είχε καταρθώσει να οικοδομήσει η χώρα της Ιβηρικής μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Είχε, άλλωστε, προηγηθεί και πάλι ύφεση 5,2% το πρώτο τρίμηνο του έτους.

Όπως επισημαίνουν, άλλωστε, οικονομικοί αναλυτές της Capital Economics, «όχι μόνον επλήγη στον μέγιστο βαθμό από όλες τις χώρες της Ευρωζώνης η ισπανική οικονομία, αλλά παράλληλα όλα δείχνουν πως ανακάμπτει με πολύ πιο αργούς ρυθμούς σε σύγκριση με τις γειτονικές της χώρες». Στο μεταξύ, εξαεμίζονται οι ελπίδες της να ορθοποδήσει από τον τομέα του τουρισμού, που δεν φαίνεται να έχει προοπτική για φέτος το καλοκαίρι εν μέσω εντεινόμενων ανησυχιών για το διαφαινόμενο ενδεχόμενο αναζωπύρωσης της πανδημίας. Ενδέχεται

να αποδειχθεί καθοριστικό το πλήγμα στον τουρισμό της Ισπανίας από την απόφαση της Γερμανίας να καταχωρίσει τρεις περιοχές της χώρας, μεταξύ των οποίων η Καταλωνία με την τουριστική Βαρκελώνη, στις ζώνες υψηλού κινδύνου για μια νέα έξαρση του κορωνοϊού. Οι χώρες της Ευρωζώνης εναποθέτουν, πάντως, τις ελπίδες τους όχι μόνον στις νέες δέσμες μέτρων που ευελπιστούν ότι θα αποφασίσουν οι κυβερνήσεις τους αλλά και στις πρωτοβουλίες της ΕΚΤ και στην ιστορική συμφωνία που επιτεύχθη για το Ταμείο Ανάκαμψης.

Τέλος στη στήριξη της απασχόλησης βάζει η Μεγάλη Βρετανία

Την ώρα που πολλές από τις κυβερνήσεις χωρών της Ευρωζώνης σχεδιάζουν τις επόμενες κινήσεις τους προκειμένου να στήριζον τις χειμαζόμενες οικονομίες τους, η κυβέρνηση της Βρετανίας παίρνει την τολμηρή απόφαση να ανακαλέσει ίσως το σημαντικότερο μέτρο που έλαβε στη διάρκεια της πανδημίας: τη στήριξη της απασχόλησης με το πρόγραμμα κάλυψης των μισθών από κρατικά κεφάλαια. Προκαλεί, έτσι, την έντονη αντίδραση στις αντιπολιτευτικές, οικονομικών αναλυτών αλλά και επίσημων οργάνων του κράτους, που προειδοποιούν για ένα κύμα απολύσεων, τη συνεπακόλουθη εκτίναξη της ανεργίας και τη ζημία που αυτή μπορεί να προκαλέσει στην οικονομία.

Πρόκειται για το πρόγραμμα που κράτησε 9,5 εκατομμύρια εργαζομένους στις θέσεις τους, καθώς κάλυψε τους μισθούς τους στο 80% των εταιρειών του ιδιωτικού

Η κυβέρνηση τερματίζει το μέτρο κάλυψης του 80% των μισθών σε εταιρείες του ιδιωτικού τομέα.

τομέα. Κόστισε, βέβαια, στα ταμεία του βρετανικού κράτος 32 δισεκατομμύρια στερλίνες, ποσό αντίστοιχο των 42 δισεκατομμυρίων δολαρίων.

Από σήμερα οι εργοδότες επωμίζονται μέρος του κόστους όσων υπαλλήλων τους είχαν θέσει σε αναστολή συμβάσης, καθώς καλούνται να καταβάλουν τις εισφορές στα συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά ταμεία. Από τον Σεπτέμβριο, άλλωστε, καλούνται να καταβάλουν το 10% των αποδοχών των υπαλλήλων τους, ποσοστό που θα αυξηθεί στο 20% τον Ο-

Το Εθνικό Ινστιτούτο Οικονομικών και Κοινωνικών Ερευνών προεξοφλεί πως η πρόωπη απόσυρση του μέτρου θα προκαλέσει κύμα απολύσεων.

κτώβριο, μέχρι τη λήξη του προγράμματος στις 31 Οκτωβρίου. Η ανακοίνωση της κυβέρνησης έχει προκαλέσει την έντονη αντίδραση του αντιπολιτευόμενου Εργατικού Κόμματος, που ασκεί πιέσεις για να παραταθεί το πρόγραμμα και να διατεθούν 1,7 δισ. στερλίνες για τις επιχειρήσεις των τομέων που έχουν πληγεί στον μέγιστο βαθμό.

Εκτός από το Εργατικό Κόμμα, όμως, σε ανάλογες προειδοποιήσεις έχει προβεί και το Εθνικό Ινστιτούτο Οικονομικών και Κοινωνικών Ερευνών, καθώς προεξοφλεί πως η «πρόωρη», όπως τη χαρακτηρίζει, απόσυρση του μέτρου θα προκαλέσει ένα κύμα απολύσεων, με αποτέλεσμα να εκτιναχθεί ο αριθμός και δεδωμένων ανέργων σε επίπεδα πάνω από τα 3 εκατομμύρια άτομα πριν από το τέλος του τρέχοντος έτους. Τονίζει, μάλιστα, πως στην περίπτωση αυτή η οικονομία της

Βρετανίας θα δεχθεί καίριο πλήγμα. Την ίδια στιγμή, μειώνονται οι προοπτικές ανάκαμψης της βρετανικής οικονομίας, καθώς η κυβέρνηση αναγκάζεται να αναβάλει τη χαλάρωση των μέτρων για την ανάσχεση της πανδημίας εν μέσω αίστησης των κρουσμάτων κορωνοϊού. Λίγες ώρες μετά την επιβολή αυστηρότερων μέτρων στη βόρεια Αγγλία, ο πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον ανακοίνωσε ότι θα παραμείνουν κλειστές για τουλάχιστον δύο εβδομάδες ακόμα όσες επιχειρήσεις είχε προγραμματισθεί να επανέλθουν από σήμερα.

Πρόκειται για τα καζίνο, τους χώρους μπόουλινγκ και άλλων ομαδικών παιχνιδιών, αλλά και τις δεξιώσεις γάμου. Όπως τόνισε, η αύξηση των κρουσμάτων «μας ανάβει ένα προειδοποιητικό σήμα», που όμως συνεπάγεται νέα αναβολή στην ανάκαμψη.

Τουλάχιστον έως τον Ιούνιο του 2021 θα διαρκέσει το QE της ΕΚΤ

Την ίδια ώρα που δινόταν στη δημοσιότητα η εφιαλτική εικόνα της βαθύτατης ύφεσης στην οποία βυθίζονται ακόμη και οι ισχυρότερες οικονομίες της Ευρωζώνης, η επικεφαλής της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, τασσόταν υπέρ της συνέχειας στην ίδια πολιτική στήριξης της οικονομίας. Σε συνέντευξη που παραχώρησε στη γαλλική εφημερίδα Le Courrier Cauchois, η πρόεδρος της ΕΚΤ επιβεβαίωσε, έτσι, την κατεύθυνση της νομισματικής της πολιτικής, υποστηρίζοντας ότι πρέπει να διατηρήσει η κεντρική τράπεζα το «δίκτυο ασφαλείας». Υπογράμμισε πως πρέπει να συνεχισθεί το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων και τίτλων τουλάχιστον έως τον Ιούνιο του επόμενου έτους, προκειμένου να συμβάλει στην τόνωση της χειμαζόμενης οικονομίας της Ευρωζώνης.

Συνθήκες

Ερωτήθηκε για το πώς επηρεάστηκε η ίδια προσωπικά από την κρίση του κορωνοϊού, απάντησε ότι ήταν στη Φρανκφούρτη και πέρασε το μεγαλύτερο μέρος αυτής της περιόδου σε lockdown. Η πρόεδρος της ΕΚΤ μίλησε και για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έγιναν οι πρώτες κρίσιμες διαβουλεύσεις για τη συντονισμένη απάντηση της Ε.Ε. στις οικονομικές προκλήσεις της πανδημίας. Όπως είπε χαρακτηριστικά: «Για να σας δώσω ένα παράδειγμα, το σχέδιο των 750 δισ. ευρώ αποφασίστηκε στις 18 Μαρτίου 2020... στο τραπέζι της κουζίνας μου!». «Ανακαλύψαμε κάθε τεχνολογικό μέσο για να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε εξ αποστάσεως», είπε και συμπλήρωσε πως «δούλεψε αρκετά καλά». Προσέθεσε, άλλωστε, πως η Τράπεζα θέλει «να ενθαρρύνει τις τράπεζες να συνεχίσουν να δανειζουν στους ίδιους όγκους όπως προ της κρίσης».

Και συνέχισε λέγοντας: «Το γαλλικό κράτος –όπως και άλλες κυβερνήσεις της Ζώνης του Ευρώ– έχει παράσχει εγγυήσεις γι' αυτά τα δάνεια. Εχει πει στις

Η κ. Λαγκάρντ ανέφερε ότι οι τράπεζες αποκομίζουν διπλό όφελος: χρηματοδότηση της ΕΚΤ σε πολύ χαμηλά επιτόκια και κρατική εγγύηση.

τράπεζες: «Εάν δανείζετε στην εταιρεία Χ, σας προσφέρουμε την εγγύησή μας έναντι του κινδύνου αθέτησης, και η ΕΚΤ σας επιτρέπει να χρηματοδοτήσετε αυτό το δάνειο με πολύ ελκυστικό επιτόκιο». Ετσι, οι τράπεζες αποκομίζουν διπλό όφελος εδώ: χρηματοδότηση της ΕΚΤ σε πολύ χαμηλά επιτόκια και κρατική εγγύηση. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει ελάχιστος πιστωτικός κίνδυνος. Όπως εξήγησε, αυτό έπρεπε να γίνει, γιατί σε διαφορετική περίπτωση υπήρχε ο κίνδυνος οι τράπεζες να κλείσουν τις στροφές. «Ετσι, με τις τράπεζες ως μεσολάητες, η χαλάρωση των χρηματοδοτικών συνθηκών μας ωφελεί τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τους αυτοαπασχολούμενους όσο και τις μεγάλες εταιρείες», κατέληξε η κ. Λαγκάρντ.

Αγορά εργασίας

Σημειώτέον ότι κατά τη διάρκεια της εβδομάδας στελέχη της ΕΚΤ προειδοποίησαν για τον κίνδυνο ενός κύματος απολύσεων σε περίπτωση άρσης των

μέτρων στήριξης που εφάρμοσαν οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις για να στήριζον τις οικονομίες τους. Σε αντίθεση με όσα συνέβησαν στην αμερικανική αγορά εργασίας, όπου εν μια νυκτί βρέθηκαν άνεργοι 10 εκατομμύρια Αμερικανοί, στην Ευρώπη έχει έως τώρα αποφευχθεί η εκτίναξη της ανεργίας σε πολλές χώρες μεταξύ των οποίων η Ελλάδα αλλά και η Γερμανία, η Γαλλία και η Ισπανία.

Σε άρθρα τους που δημοσιεύθηκαν στην τελευταία έκθεση της ΕΚΤ, οι συνεργάτες της Τράπεζας τονίζουν, όμως, πως με την ανάκληση των μέτρων στήριξης της οικονομίας μπορεί να επιβραδυνθεί η ανάκαμψη και πολλές επιχειρήσεις δεν θα έχουν πλέον τη δυνατότητα να καλέσουν πίσω όσους υπαλλήλους τους απέλυσαν προσωρινά. Στην περίπτωση αυτή θα ανόισι ένας φαύλος κύκλος για την ευρωπαϊκή οικονομία, καθώς η αύξηση της ανεργίας συνεπάγεται αυτομάτως περαιτέρω μείωση της ζήτησης, που με τη σειρά της θα οδηγεί σε νέους γύρους απολύσεων.

Με περιουσία 9,4 τρισ. δολ., 2.825 δισεκατομμυριούχοι το 2019

Σε δεκαπέντε χώρες του κόσμου ζουν οι περισσότεροι δισεκατομμυριούχοι του σήμερα, ενώ στην κορυφή της λίστας αυτών βρίσκονται οι Ηνωμένες Πολιτείες και ακολουθεί η Κίνα και η Γερμανία. Σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας παροχής υπηρεσιών και δεδομένων με αποδέκτες τους βαθύπλουτους του κόσμου, Wealth-X, οι προαναφερθείσες 15 χώρες φιλοξενούν το 76% του πληθυσμού των δισεκατομμυριούχων, καθώς και το 80% του πλούτου τους. Εξαιρουμένων των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, σε όλες τις χώρες παρατηρήθηκε αύξηση του αριθμού των δισεκατομμυριούχων και των περιουσιών τους.

Στις ΗΠΑ διαβιούν 788 δισεκατομμυριούχοι, οι περισσότεροι από οπουδήποτε αλλού, συγκεντρώνοντας συνολικά περιουσία άνω των 3 τρισεκατομμυρίων δολαρίων, όπως φαίνεται στην έκθεση Billionaire Census 2020 της Wealth-X, που βασίζεται στα στοιχεία του 2019. Αλλάζει στη χώρα αυτή, και κυρίως στις πόλεις της Νέας Υόρκης, του Σαν Φρανσίσκο και του Λος Άντζελες, εντοπίζεται το 28% των δισεκατομμυριούχων και το 26% του συνολικού πλούτους τους. Η Γηραιά Ηπειρος εκπροσωπείται από τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία –όπου οι πλούσιοι αυξήθηκαν πέρυσι 13%–, την Ελβετία και τη Βρετανία. Φιλοξενεί 466 δισεκατομμυριούχους με 1,344 τρισεκατομμύρια δολάρια περιουσία.

Παγκοσμίως η περυσινή χρονιά σημειοδοτήθηκε από το εξής: ο αριθμός των δισεκατομμυριούχων αυξήθηκε κατά 8,5% σε πρωτοφανή επίπεδα–ρεκόρ των 2.825 ατόμων, υπερακοντίζοντας τη μείωση του 2018. Ο πλούτος τους αυξήθηκε κατά υψηλότερο ποσοστό 10,3%, στα 9,4 τρισεκατομμύρια δολάρια.

Βέβαια, όπως παρατηρούν τα στελέχη της Wealth-X, η πανδημία του κορωνοϊού δεν άφησε ανεπηρέαστους ούτε τους δισεκατομμυριούχους του πλανήτη, οι οποίοι, ως συνέπεια, είχαν μειώσεις στα περιουσιακά τους στοιχεία από τις αρχές

Στην Κίνα, οι δισεκατομμυριούχοι φθάνουν τους 342 με σύνολο πλούτου στο 1,1 τρισ. δολ. Διαβιούν ως επί το πλείστον στη Σενζέν και τη Χανγκζού.

του 2020 και μέχρι σήμερα. Πάντως, πάνω από το 10% του εν λόγω πληθυσμού των 2.825 ατόμων έχει προβεί σε δωρεές με στόχο την καταπολέμηση της πανδημίας, αν και οι δισεκατομμυριούχοι αυτοί είναι διαφορετικοί από τους παραδοσιακούς μείζονες δωρητές.

Κίνα

Η χώρα όπου παρατηρήθηκε η πιο γρήγορη αύξηση των πλούσιων ήταν η Κίνα, αν και οι Ηνωμένες Πολιτείες εξακολουθούν να εμφανίζονται ως η χώρα με τους αριθμητικά περισσότερους. Στην Κίνα, δεύτερη στη λίστα της Wealth-X, οι δισεκατομμυριούχοι φθάνουν τους 342 με σύνολο πλούτου στο 1,1 τρισεκατομμύριο δολάρια. Διαβιούν ως επί το πλείστον στη Σενζέν και στη Χανγκζού και η αύξηση του αριθμού τους παρατηρήθηκε σε συνθήκες που δεν δείχνουν οικονομική υγεία, όπως είναι ο σινοαμερικανικός πόλεμος και η αποδυνάμωση της ζήτησης από πλευράς επιχειρήσεων και καταναλωτών. Στην τρίτη θέση βρίσκεται η Γερμανία

με 153 δισεκατομμυριούχους και περιουσίες 477 δισεκατομμυρίων δολαρίων, εκεί όπου οι «πλούσιοι είναι πάμπλουτοι», όπως παρατηρεί ο Ντέρεκ Σκάλι στην ιρλανδική εφημερίδα The Irish Times. Προσθέτει, μάλιστα, ότι ο τρόπος ζωής τους δεν είναι επιδεικτικός και ζουν απλά. Στην περίπτωση της Ρωσίας, η οποία στον κατάλογο της Wealth-X κατατάσσεται στην τέταρτη θέση, υπήρξε μια ενίσχυση του πλούτου και αυτό συνέβη χάρις στα ζωηρά κέρδη που απεκόμισαν οι δισεκατομμυριούχοι από τις επενδύσεις τους στα χρηματιστήρια και τη χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής. Ο αριθμός των Ρώσων πάμπλουτων φθάνει τους 114 σήμερα, ενώ πάνω από τους μισούς ζουν στη Μόσχα. Τα περιουσιακά τους στοιχεία ανέρχονται σε 390 δισεκατομμύρια δολάρια. Ακολουθούν, εν κατακλείδι, η Ελβετία και η Βρετανία με 100 δισεκατομμυριούχους εκάστη και 274 και 217 δισεκατομμύρια δολάρια αντιστοίχως, ενώ στην τελευταία, 15η θέση, απαντάται η Σιγκαπούρη.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Χάνουν τη λάμψη τους
τα μεγάλα εμπορικά κέντρα

Της VICTORIA WALDERSEE / REUTERS

Τα καταστήματα στο κέντρο των ευρωπαϊκών πόλεων καθώς και τα malls δεν έχουν πλέον την παλιότερη λάμψη τους, εξαιτίας του κορωνοϊού και της διακοπής λειτουργίας της οικονομίας από άκρη σε άκρη της Ευρώπης. Τώρα, με τη χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων, πολλά καταστήματα κοντά σε κατοικημένες περιοχές και περίεξ αυτών αναμένεται να επωφεληθούν από την τάση των καταναλωτών να μην διανύουν αποστάσεις για τα ψώνια τους. Παρά ταύτα, οι λιανικές πωλήσεις φαίνεται πως ανακάμπτουν στην Ευρώζω, με άνοδο 17,8% τον μήνα Μάιο, ενώ στη Βρετανία τον Ιούλιο έτειναν στα προ πανδημίας επίπεδα, αν και οι καταναλωτές δεν κατεβαίνουν στο κέντρο για τις αγορές τους ή τις κάνουν ηλεκτρονικά. Οπότε, οι πιο γνωστές περιοχές με τα διάσημα καταστήματα της Γηραιάς Ηπείρου, από το Γουέστ Εντ στο Λονδίνο έως το Κούρφιρστενταϊμ του Βερολίνου, αγωνίζονται να αντεπεξέλθουν απου-

Εν μέσω πανδημίας, οι καταναλωτές δεν επιθυμούν να διανύουν αποστάσεις για τα ψώνια τους.

σία τουριστών και ντόπιων – πολλοί από όσους εργάζονταν στα γειτονικά γραφεία εταιρειών διεκπεραιώνουν τα καθήκοντά τους από το σπίτι. Στους βασικούς εμπορικούς δρόμους του Αμβούργου, της Κολωνίας και του Βερολίνου, η προσέλευση τον Ιούνιο ήταν 50% μειωμένη σε σχέση με πέρυσι, σύμφωνα με τη συλλομοσπονδία λιανεμπορίου της Γερμανίας, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στο Γουέστ Εντ ήταν 75% βάσει των στοιχείων της New West End Company, μιας ένωσης λιανεμπόρων και ιδιοκτητών ακινήτων στην περιοχή.

Το 46% των καταναλωτών στην Ευρώπη, όπως δείχνουν στοιχεία της εταιρείας συμβούλων επιχειρήσεων EY, προτιμάει σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα να κάνει τις αγορές του στα περίεξ, και αυτό σε μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι στο παρελθόν. Η γερμανική εταιρεία ECE, η οποία είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία σχεδόν 200 εμπορικών κέντρων (malls) σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, αναφέρει στο ειδικό ερωτηματολόγιο πρακτορείο Reuters τα εξής: Τα εν λόγω malls δέχονται

περισσότερες επισκέψεις όταν βρίσκονται σε κατοικημένες περιοχές, και αυτές τείνουν να φθάσουν στα προ πανδημίας επίπεδα. Όταν τα malls λειτουργούν στο κέντρο μιας πόλης, έχουν τα δύο τρίτα των επισκέψεων από ό,τι συνήθως. Στη Βρετανία συγκεκριμένα, οι άνθρωποι πηγαίνουν στα κοντινά τους μαγαζιά όχι μόνο για τα απαραίτητα, αλλά και για άλλα είδη, όπως ρούχα. «Στο πρόσφατο παρελθόν θα τα αγόραζαν με μια επίσκεψη στο κέντρο της πόλης τους», όπως παρατηρεί ο Τζόνθαν ντε Μέλο, αναλυτής της εταιρείας συμβούλων λιανεμπορίου Harper Dennis Hobbes. «Τώρα πλέον οι άνθρωποι προσέχουν πολύ το πού και το πόσο συχνά ψωνίζουν». Σε έρευνα της διεθνούς εταιρείας δημοσκοπήσεων και δεδομένων YouGov, το ήμισυ των συμμετεχόντων Βρετανών απάντησε ότι θα αισθανόταν άβολα να επισκεφθεί έναν περικλειστό χώρο, όπως ένα εμπορικό κέντρο. «Εκείνο που κάποτε θεωρείτο συναρπαστική εμπειρία αγορών σε ένα κομβικό σημείο, τώρα εκλαμβάνεται απλώς ως ένας πολύ επικίνδυνος τόπος», παρατηρεί ο Αντριου Κοσγκρόουθ, επικεφαλής αναλυτής διεθνών καταναλωτικών τάσεων στην EY. Σε εμπορικούς δρόμους του Λονδίνου καθώς και σε άλλες μεγαλουπόλεις της Βρετανίας, οι επισκέψεις κατά την περίοδο 14 Ιουνίου-12 Ιουλίου εμφάνισαν ελάττωση από 69,2% έως και 75% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι, όπως δείχνουν στοιχεία της εταιρείας ανάλυσης δεδομένων Springboard.

Όπερ σημαίνει ότι και οι μεγάλοι όμιλοι λιανεμπορίου στη χώρα, τύπου Marks & Spencer και John Lewis, μεταξύ άλλων, έχουν ανακοινώσει μαζικές απολύσεις και κλείσιμο καταστημάτων. Στη Γαλλία, στη Δανία, στη Γερμανία, στη Φινλανδία, στη Νορβηγία, στη Σουηδία και στη Βρετανία, τουλάχιστον το 40% των ανθρώπων πηγαίνει λιγότερο συχνά στα μαγαζιά, σύμφωνα με την EY, ενώ μόλις το 20%-35% κάνει πιο πολλές παραγγελίες στο Διαδίκτυο, οπότε το κενό δεν καλύπτεται. Η δε πρόσφατη ανάκαμψη στις λιανικές πωλήσεις αποδείχθηκε λιγότερο δυναμική από όσο αναμενόταν. Τέλος, κατά τους υπολογισμούς της Springboard, την εβδομάδα 6-11 Ιουλίου στην ηπειρωτική Ευρώπη οι επισκέψεις στα φυσικά καταστήματα παρέμειναν στο ένα πέμπτο χαμηλότερες από πέρυσι.

Μετρούν ζημιές λόγω κορωνοϊού μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες

Προχωρούν και σε σημαντικές προβλέψεις έναντι μη εξυπηρετούμενων δανείων

Το μέγεθος του αντικτύπου που έχει επιφέρει η πανδημία στον τραπεζικό κλάδο της Ευρώπης αναδεικνύουν τα αποτελέσματα ορισμένων από τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές τράπεζες. Με την κερδοφορία τους να συμπέζεται διαρκώς από τα αρνητικά επιτόκια της Ευρωζώνης αλλά και από τον μεγάλο αριθμό τραπεζών, γεγονός που περιορίζει τα περιθώρια κέρδους, οι ευρωπαϊκές τράπεζες προχωρούν σε μεγάλες προβλέψεις έναντι μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Ενδεικτική περίπτωση αποτελεί ο γερμανικός κολοσσός της Deutsche Bank που ανακοίνωσε καθαρές ζημιές ύψους 77 εκατ. ευρώ για το δεύτερο τρίμηνο, αλλά ικανοποιητική απόδοση του επενδυτικού της βραχίονα. Πριν από ένα έτος ανακοίνωνε ζημιές ύψους 3,15 δισ. ευρώ, καθώς η εμβληματική γερμανική

Η Deutsche Bank ανακοίνωσε καθαρές απώλειες ύψους 77 εκατ. ευρώ για το δεύτερο τρίμηνο.

τράπεζα βρίσκεται εδώ και δύο χρόνια σε διαδικασία μιας ριζικής αναδιάρθρωσης που προβλέπει 18.000 απολύσεις και 20% μείωση των δραστηριοτήτων της. Προχώρησε, εξάλλου, σε προβλέψεις ύψους 761 εκατ. ευρώ έναντι μη εξυπηρετούμενων δανείων από πελάτες της που έχουν πληγεί από την πανδημία.

Σε ό,τι αφορά τον επενδυτικό της βραχίονα, ανέφερε έσοδα αυξημένα κατά 46% στα 2,65 δισ. ευρώ υπερβαίνοντας τις προβλέψεις. Σημειωτέον ότι πολλές επενδυτικές τράπεζες εμφάνισαν επίσης αυξημένα έσοδα, καθώς υποστήριξαν τις προσπάθειες πελατών τους να αντλήσουν κεφάλαια για να αντεπεξέλθουν στην κρίση.

Πώληση χαρτοφυλακίου

Όπως επισημαίνει σχετικό ρεπορτάζ της Wall Street Journal, η πανδημία δεν θα μπορούσε να βρει την Deutsche Bank σε χειρότερη στιγμή. Έχει ανακοινώσει εδώ και ένα χρόνο ραγδαίες μειώσεις κόστους, την αποχώρησή της από διάφορες δραστηριότητες της στις ΗΠΑ αλλά και την πώληση ενός μεγάλου χαρτοφυλακίου επισφαλών τίτλων, σε μια προσπάθεια να αυξήσει τα έσοδά της και την κερδοφορία της.

Από την αρχή του έτους, η Deutsche

Η ισπανική Banco Santander για πρώτη φορά στα 163 χρόνια της ιστορίας της ανακοίνωσε ζημιές, οι οποίες έφθασαν τα 11 δισ. ευρώ μετά τις εκτεταμένες διαγραφές της αξίας πολλών εκ των μονάδων της, με προεξόχουσα τη θυγατρική της στη Βρετανία.

Bank έχει προβεί σε προβλέψεις συνολικού ύψους 1,3 δισ. ευρώ. Όπως τονίζουν οικονομικοί αναλυτές, πρόκειται για ποσό πολύ μικρότερο από το αντίστοιχο των αμερικανικών τραπεζών, αλλά η οικονομία της Γερμανίας πηγαίνει σχετικά καλά συγκριτικά με τις ΗΠΑ και με άλλες χειμαζόμενες χώρες. Το δανειακό χαρτοφυλάκιό της αφορά κατά 47% τη Γερμανία και κατά 22% την υπόλοιπη Ευρώπη, και μόλις κατά 20% τις ΗΠΑ.

Εξάλλου, η ισπανική Banco Santander ανέφερε ζημιές ύψους 11 δισ. ευρώ ύστερα από εκτεταμένες διαγραφές της αξίας πολλών εκ των μονάδων της, με προεξόχουσα τη θυγατρική της στη Βρετανία, η αξία της οποίας μειώθηκε

κατά 6,1 δισ. ευρώ. Όπως τονίζει σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, πρόκειται για την πρώτη φορά που ανακοινώνει ζημιές η ισπανική τράπεζα στα 163 χρόνια της ιστορίας της. Η ισπανική τράπεζα δώλωσε, πάντως, ικανοποιημένη από την κεφαλαιακή της επάρκεια, καθώς ανακοίνωσε πως έχει λόγο βασικών κεφαλαίων 11,84% και κυμαίνεται έτσι στο ανώτερο όριο του στόχου της.

Συντηρητικές προβλέψεις

Η βρετανική τράπεζα Barclays προχώρησε σε προβλέψεις ύψους 1,6 δισ. στερλινών, ποσό αντίστοιχο του 1,76 δισ. ευρώ, έναντι μη εξυπηρετούμενων δανείων για το δεύτερο τρίμηνο. Φτάνει,

έτσι, σε συνολικές προβλέψεις ύψους 3,7 δισ. στερλινών, ποσό αντίστοιχο των 4 δισ. ευρώ, για το πρώτο εξάμηνο του έτους. Ο διευθύνων σύμβουλος της, Τζες Στάλεϊ, δήλωσε στο δίκτυο CNBC πως η τράπεζα κατέληξε σε αυτό το επίπεδο προβλέψεων βάσει «πολύ συντηρητικών οικονομικών εκτιμήσεων για το μέλλον».

Διευκρίνισε μάλιστα πως η τράπεζα «βλέπει τώρα τις διάφορες οικονομίες να λειτουργούν ελαφρώς καλύτερα από τα υποθετικά σενάρια στα οποία βασίστηκε η εκτιμήσεις μας». Προσέθεσε, τέλος, πως η τράπεζα θα αποφασίσει την πολιτική της στο θέμα των μερισμάτων και της κεφαλαιακής επάρκειας στα τέλη του οικονομικού έτους.

Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πολυπλοκότητά του και η ανεπιτυχής προσπάθεια αναθεώρησής του, το 1963

Μία κριτική επισκόπηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας

«Εν αρχή ήν το ήθος. Και το ήθος του συγγραφέα αντανάκλα στο περιεχόμενο και στον τρόπο της γραφής του βιβλίου. Ύψος σεμνό, απείρητο, κατανυκτικό, αλλά παράλληλα αυστηρά επιστημονικό. Πρόκειται για κείμενο που σε πείθει σε όλο το μήκος και πλάτος, ότι ο συγγραφέας με αφοσίωση και αγάπη για την πατρίδα, χωρίς οποιαδήποτε σκοπιμότητα είναι ένας ασυμβίβαστος κυνηγός της επιστημονικής αλήθειας. Η εξεργασία των θεμάτων υπόκειται σε επιστημονική συνέπεια χωρίς εκλεκτικισμούς.»

Ανδρέας Δημητρόπουλος,
Ομ. Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου
Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Αθήνα: Ιπποκράτους 23 - Τ.Κ. 106 79 - Τηλ. 210 33 87 500 - Fax 210 33 90 075
Θεσσαλονίκη: Φράγκων 1 - Τ.Κ. 546 26 - Τηλ. 2310 535 381 - Fax 2310 546 812
Εθνικής Αμύνος 42 - Τ.Κ. 546 21 - Τηλ. 2310 244 228, 9 - Fax 2310 244 230
www.sakkoulas.gr - info@sakkoulas.gr

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Celestyal Cruises προχώρησε σε προσθήκη κρουαζιερόπλοιου από την Costa Cruises

Η Celestyal Cruises, η βραβευμένη και αναγνωρισμένη, ως η νούμερο ένα επιλογή κρουαζιέρας στα ελληνικά νησιά και την Ανατολική Μεσόγειο, με χαρά ανακοινώνει ότι προχώρησε στην προσθήκη του κρουαζιερόπλοιου «Costa NeoRomantica», της εταιρείας Costa Cruises, στο στόλο της.

Ναυπηγημένο το 1993 και πλήρως ανακαινισμένο το 2012, το κρουαζιερόπλοιο χωρητικότητας 1.800 επιβατών διαθέτει 789 καμπίνες, 132 εκ των οποίων με μπαλκόνια, καθώς και αρκετούς χώρους εστίασης και διασκέδασης, μπαρ και σαλόνια, δύο πισίνες, γυμναστήριο και ευρύχωρο σπα με πανοραμική θέα.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Celestyal Cruises, κ. Κρις Θεοφιλίδης, σχολίασε: «Παρόλη την προσωρινή, εθελοντική παύση των δραστηριοτήτων μας εξαιτίας του Covid-19, συνεχίζουμε δυναμικά να κοιτάζουμε το μέλλον

με αισιοδοξία και να προχωρούμε σταθερά προς την υλοποίηση του στρατηγικού μας σχεδίου για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων μας και την αναβάθμιση της εμπειρίας που προσφέρουμε, μέσω των επενδύσεων. Αισθάνομαι πολύ ικανοποιημένος για την προσθήκη αυτού του μεσαίου μεγέθους κρουαζιερόπλοιου στο στόλο μας, καθώς ταιριάζει απόλυτα με το επιχειρηματικό μας μοντέλο, ιδιαίτερα μετά την εκτεταμένη ανακαίνισή του το 2012. Είμαι βέβαιος ότι θα αποδειχθεί πολύ δημοφιλής επιλογή για τους πολυτίμους επιβάτες μας και θα μας επιτρέψει σε βάθος χρόνου να συνεχίσουμε να παρέχουμε πραγματικά μοναδικές εμπειρίες.»

Λεπτομέρειες σχετικά με την παράδοση και τη δρομολόγηση του κρουαζιερόπλοιου θα ανακοινωθούν αργότερα. Τα δρομολόγια της Celestyal Cruises που ανακοινώθηκαν πρόσφατα και αφορούν στο 2021 και 2022, παραμένουν αμετάβλητα.

Διευρύνονται οι οικονομικές ανισότητες λόγω της πανδημίας

Ισχυρό πλήγμα για αυτοαπασχολούμενους και εργαζομένους χαμηλής εξειδίκευσης

Ομόφωνα οι διεθνείς οργανισμοί ΔΝΤ, ΟΟΣΑ και Παγκόσμια Τράπεζα προειδοποιούν για τη διαφαινόμενη διεύρυνση της ανισότητας και την αύξηση της φτώχειας εξαιτίας της πανδημίας. Την ίδια στιγμή, όμως, πολλές κυβερνήσεις αφιούν έξω από τα προγράμματα στήριξης ολόκληρες κατηγορίες εργαζομένων που αναμένεται να πληγούν περισσότερο. Κάποιες άλλες βιάζονται να ανακαλέσουν τα μέτρα στήριξης οδηγώντας εκατομμύρια ανθρώπους στην απελπισία.

Σχετικό ρεπορτάζ του αμερικανικού δικτύου CNBC αναφέρεται σε επαγγέλματα που πλήττονται από την κρίση και όμως οι εργαζόμενοι σε αυτά εγκαταλείπονται κυριολεκτικά στη μοίρα τους χωρίς καμία βοήθεια.

Μεταξύ άλλων παραθέτει την περίπτωση του σερ που εργάζονταν σε εστιατόρια του Λονδίνου αλλά έχασαν τη δουλειά τους όταν επιβλήθηκε καραντίνα. «Το αίσθημα που επικρατεί ανάμεσά μας είναι ο φόβος» αναφέρει ένας εξ αυτών στο CNBC και ξηγεί πως τόσο ο ίδιος όσο και οι συνάδερφοί του αγωνιούν μήπως δεν ανακάμψει ο κλάδος και ακολουθήσουν και άλλες απολύσεις.

Ο λόγος είναι ότι παρά τις επικρίσεις που δέχεται η βρετανική κυβέρνηση κατατάσσει τους σεφ στα επαγγέλματα χαμηλής εξειδίκευσης και επομένως δεν ανήκουν στην κατηγορία της τηλεργασίας

Εκκληση από ΔΝΤ, ΟΟΣΑ και Παγκόσμια Τράπεζ για πρόσθετα μέτρα στήριξης των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

και δεν εντάσσονται στα σχετικά προγράμματα στήριξης των μισθών.

Παράλληλα οι αυτοαπασχολούμενοι είναι η πλέον ευάλωτη κατηγορία εργαζομένων καθώς λαμβάνουν μικρότερη βοήθεια από άλλους. Στη Βρετανία, για παράδειγμα, οι αυτοαπασχολούμενοι έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση μόνον για επίδομα τριών μηνών και η τελευταία πληρωμή θα είναι τον Αύγουστο. Και καθώς η κατάσταση επιδεινώνεται διαρκώς για αυτές τις δύο κατηγορίες εργαζομένων, τους χαμηλής εξειδίκευσης και τους αυτοαπασχολούμενους, διεθνείς οργανισμοί προειδοποιούν για διεύρυνση της εισοδηματικής ανισότητας ανάμεσα στα πλουσιότερα και τα φτωχότερα νοικοκυριά μέσα στο 2020.

«Η πανδημία και τα μέτρα ανάσχεσής της έχουν πλήξει περισσότερο τους εργαζόμενους χαμηλής εξειδίκευσης και αυτό οφείλεται στο ότι αυτοί συνήθως δεν έχουν την επιλογή της τηλεργασίας

Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις, η πανδημία του κορωνοϊού θα οδηγήσει 71 εκατ. ανθρώπους στην ακραία φτώχεια, που βάσει του ορισμού της Παγκόσμιας Τράπεζας είναι η διαβίωση με λιγότερο από 1,90 δολ. την ημέρα.

ή της συνδιάσκεψης μέσω βίντεο» τόνισε στο CNBC ο Μολχάρ Ναμπάρ, επικεφαλής ερευνητικής ομάδας του ΔΝΤ. Ο ίδιος εξέφρασε ανησυχία πως οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας, οι προοπτικές απασχόλησης, η κατανομή των αποδοχών, όλα ανεξαιρέτως θα αποβούν προς όφελος των εργαζομένων υψηλής εξειδίκευσης και εις βάρος των εργαζομένων χαμηλής εξειδίκευσης.

Όπως επισήμανε, άλλωστε, στις αναδυόμενες αγορές και στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, η κρίση έχει πλήξει δυσανάλογα τους μετανάστες «που συχνά εργάζονται μακριά από οποιοδήποτε δίκτυο υποστήριξης θα μπορούσαν να έχουν ενώ δεν διαθέτουν πολλές αποταμιεύσεις».

Ο ίδιος καλεί, άλλωστε, τις κυβερνήσεις να αναλάβουν το έργο της επαγγελματικής

κατάρτισης εργαζομένων που έχουν χάσει τη δουλειά τους προκειμένου να τους διευκολύνει να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις άλλων επαγγελμάτων. Καλεί επίσης τις κυβερνήσεις να εντοπίσουν τα κατάλληλα δίκτυα για να βοηθήσουν τον πληθυσμό τους καθώς σε ορισμένες χώρες πολλοί άνθρωποι δεν διαθέτει τραπεζικό λογαριασμό και δεν μπορούν έτσι να τυχουν κανενός βοήθηματος από το κράτος. Το ΔΝΤ έχει από τον Απρίλιο προειδοποιήσει για τη διαφαινόμενη διεύρυνση της ανισότητας λόγω της πανδημίας. Η κορυφαία οικονομολόγος του Ταμείου, Γκίτα Γκοπινάτ, είχε τότε τόνισει ότι «μια ύφεση αυτού του είδους οδηγεί πάντα σε τεράστια απώλεια εισοδήματος για τους ανθρώπους που βρίσκονται στα κατώτερα εισοδηματικά κλιμάκια».

Την ίδια στιγμή, άλλωστε, ο Στέφανο

Σκαρπέτα, διευθυντικό στέλεχος του ΟΟΣΑ προειδοποιεί πως «αν ανακληθούν σύντομα τα δημοσιονομικά μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας, τότε τα προβλήματα που περιορίστηκαν στην πρώτη φάση θα γίνουν πολύ πιο ορατά».

Ο ίδιος τονίζει πως όταν χαλαρώσουν τα μέτρα ανάσχεσης της πανδημίας και αρχίσει και πάλι η οικονομική δραστηριότητα σε όλες τις χώρες οι Αρχές πρέπει να στηρίξουν τους τομείς που επλήγησαν περισσότερο όπως είναι ο τομέας της εστίασης και του τουρισμού. Τis καλεί επίσης να εντοπίσουν τις πλέον ευάλωτες κατηγορίες σε κάθε κλάδο.

Κι ενώ δεν υπάρχουν ακόμη επαρκή στοιχεία για να καταγραφεί ο πλήρης αντίκτυπος της πανδημίας που, άλλωστε, είναι σε εξέλιξη σε μεγάλο τμήμα του

πλανήτη, η ανεργία σίγουρα αυξάνεται όπως και η φτώχεια. Θεωρείται, έτσι, βέβαιο ότι θα διευρυνθεί το χάσμα ανάμεσα στους πλουσιότερους και τους φτωχότερους σε πολλά μέρη του κόσμου.

Η Παγκόσμια Τράπεζα έχει ήδη προειδοποιήσει πως η φτώχεια ανά τον κόσμο αυξάνεται για πρώτη φορά μετά το 1998 εξαιτίας της πανδημίας. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις, η πανδημία του κορωνοϊού θα οδηγήσει 71 εκατ. ανθρώπους στην ακραία φτώχεια, που βάσει του ορισμού της Παγκόσμιας Τράπεζας είναι η διαβίωση με λιγότερο από 1,90 δολ. την ημέρα. Στη χειρότερη περίπτωση, άλλωστε, η Παγκόσμια Τράπεζα εκτιμά πως η πανδημία και η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας μπορεί να οδηγήσουν σε ακραία φτώχεια 100 εκατομμύρια ανθρώπους.

Ρεκόρ καταθέσεων στις αμερικανικές τράπεζες

Ο οικονομικός αντίκτυπος της πανδημίας καλλιέργησε τόσο μεγάλη ανασφάλεια σε καταναλωτές, επιχειρήσεις και επενδυτές, ώστε μερίμνησαν να αποταμιεύσουν περισσότερο από ποτέ. Σύμφωνα μάλιστα με τις εκτιμήσεις μερίδας αναλυτών της αγοράς, η τάση για αποταμίευση θα συνεχιστεί και μακροπρόθεσμα. Όπως προκύπτει από στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Fed, οι καταθέσεις στις αμερικανικές τράπεζες αυξήθηκαν φέτος κατά 18% φτάνοντας στο ρεκόρ των 15,6 τρισ. δολαρίων. Την ίδια στιγμή επιβραδύνθηκαν μερικώς οι εισροές μετρητών στα αμοιβαία κεφάλαια, αλλά και πάλι παραμένουν σε επίπεδα πάνω από τα προ

Εν μέσω πανδημίας αυξήθηκαν κατά 18% και έφθασαν τα 15,6 τρισ. δολάρια.

της πανδημίας: συνολικά ανέρχονται σε 4,6 τρισ. δολάρια που είναι σχεδόν 1 τρισ. περισσότερα από τα προ της πανδημίας επίπεδα. Ο Αντονι Κρεσέντζι, διαχειριστής επενδύσεων χαρτοφυλακίου στην Pacific Investment Management Co., είναι μεταξύ των παραγόντων της αγοράς που προεξοφλούν ότι η αβεβαιότητα θα διατηρήσει φουσκωμένους τους λογαριασμούς σε με-

τρητά. Όπως τονίζει, «τα αυξημένα ποσοστά αποταμίευσης οφείλονται μερικώς στην επιφυλακτικότητα που επιδεικνύουν τα νοικοκυριά σε ό,τι αφορά τις δαπάνες τους και ο παράγοντας αυτός θα παραμείνει για κάποιο χρονικό διάστημα». Ο ίδιος τονίζει, άλλωστε, πως ο μεγάλος όγκος των καταθέσεων στις τράπεζες μάλλον θα συμβάλει περαιτέρω προς τα κάτω τα επιτόκια της αγοράς. Εκτιμά μάλιστα πως αυτό δεν πρόκειται να περιοριστεί στη διατραπεζική αγορά. Όπως υπογραμμίζει, οι τράπεζες διατηρούν στα χαρτοφυλάκιά τους μακροπρόθεσμους τίτλους όπως τα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου, ομόλογα και τιτλοποιημένα

στεγαστικά δάνεια. Ως εκ τούτου, προβλέπει πως τα πλέονασμα καταθέσεων θα δημιουργήσει ζήτηση για αυτούς τους τίτλους συμπιέζοντας τις αποδόσεις τους. Καθοριστική μεταβλητή θα είναι το ποσοστό των προσωπικών καταθέσεων στις ΗΠΑ που έφτασε στο 32,2% τον Απρίλιο. Πρόκειται για το υψηλότερο επίπεδο που έχει καταγραφεί από το 1959 και προφανώς είναι αποτέλεσμα της καριντίνας που απέκλεισε τους καταναλωτές από μεγάλη γκάμα δαπανών. Το ποσοστό της αποταμίευσης υποχώρησε ξανά στο 23,2% τον Μάιο, αλλά αναλυτές και επενδυτές προεξοφλούν πως θα παραμείνει σε υψηλά επίπεδα και σαφώς πάνω από

τον μέσο όρο του περασμένου έτους που κυμαινόταν στο 8%. Είναι ενδεικτικό ότι η Ντανιέλ ντι Μαρτίνο Μπούθ, συγγραφέας που έχει ιδρύσει την εταιρεία ερευνών Quill Ingelligence, βλέπει αναλογίες ανάμεσα στο τρέχον έτος και στη Μεγάλη Ύφεση, την κρίση εκείνη του 1930 την οποία ακολούθησε μια εποχή λιτότητας και αυξημένων αποταμιεύσεων. Όπως επισημαίνουν αναλυτές, ενώ η αποταμίευση προσφέρει μια αίσθηση ασφάλειας στους καταναλωτές, μπορεί και να λειτουργεί ανασταλτικά στην ανάκαμψη της οικονομίας και ιδιαίτερα της αμερικανικής, που βασίζεται τόσο στην καταναλωση.

Οι εισροές μετρητών στα αμοιβαία κεφάλαια μπορεί να επιβραδύνθηκαν, αλλά και πάλι παραμένουν σε επίπεδα πάνω από τα προ της πανδημίας. Συνολικά ανέρχονται πλέον στα 4,6 τρισ. δολάρια.

Η επόμενη υπερδύναμη

Του **ΘΟΔΩΡΗ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Η Κίνα είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα περίπτωση. Πριν από 750 χρόνια ήταν ένας τεχνολογικά εξελιγμένος πολιτισμός, πολύ μπροστά από τις χώρες της «Δύσης» από πολλές απόψεις (όταν ο Μάρκο Πόλο έφτασε εκεί το 1275 είδε για πρώτη φορά αδιανόητες καινοτομίες όπως η πυρίτιδα, τα γυαλιά οράσεως, οι πορσελάνες και τα χάρτινα λεφτά). Πριν από εξήντα χρόνια, μετά τα καταστροφικά κομμουνιστικά πειράματα του Μάο (όταν το Κόμμα καθόριζε πού θα ζει και τι θα κάνει ο κάθε πολίτης, καταργήθηκαν οι βαθμοί στον στρατό και τα μετάλλια στους αθλητικούς αγώνες, και 40 εκατομμύρια άνθρωποι πέθαναν από την πείνα) ήταν μια από τις πιο φτωχές χώρες του κόσμου.

Μετά, όμως, τα πράγματα άλλαξαν ραγδαία. Η επανάσταση του 1989 μπορεί τυπικά να απέτυχε, αλλά στην πραγματικότητα σηματοδότησε μια εντυπωσιακή

αναδιοργάνωση της οικονομίας της χώρας, η οποία δεν έχει προηγουμένο. Οι Κινέζοι άρχισαν να βρίσκουν εισαγόμενα προϊόντα στα παντοπωλεία τους. Περισσότερο κρέας. Οι τράπεζες άρχισαν να δίνουν δάνεια σε πολίτες, και μαζί την ελευθερία να χρηματοδοτήσουν καταναλωτικές ή άλλες ανάγκες τους που μέχρι πρότινος ήταν αδιανόητες. Οι εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας μειώθηκαν από έξι σε πέντε. Δόθηκε η δυνατότητα στους εργαζομένους να παίρνουν τρεις εβδομάδες τον χρόνο άδεια.

Το 1997 δόθηκε η δυνατότητα στους πολίτες να αγοράζουν και να πωλούν τα σπίτια τους. Ελευθερία πολιτικής ή άλλης έκφρασης δεν δόθηκε. Το κράτος συνέχισε να έχει όλη την εξουσία και τον έλεγχο της οικονομίας. Αλλά ξαφνικά οι πολίτες απέκτησαν μερικά από τα προνόμια που πολίτες στις δυτικές κοινωνίες απολάμβαναν ως οφείλ της αστικής, φιλελεύθερης δημοκρατίας: Έναν τρόπο ζωής βασισμένο στην ελευθερία της επιλογής και την ε-

Σήμερα η Κίνα είναι μια οικονομική και στρατιωτική υπερδύναμη. Το τι γίνεται εκεί αφορά, πια, τους πάντες. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν κάποια πράγματα που πολύς κόσμος δεν σκέφτεται όταν αναφέρεται στην Κίνα.

Λευθερία της ικανοποίησης των ατομικών αναγκών όπως επιθυμεί ο καθένας ξεχωριστά. Σήμερα η Κίνα είναι μια οικονομική και στρατιωτική υπερδύναμη. Το τι γίνεται εκεί αφορά, πια, τους πάντες. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν κάποια πράγματα που πολύς κόσμος δεν σκέφτεται όταν αναφέρεται στην Κίνα. Για παράδειγμα, μόλις πριν από 15 χρόνια όλοι είχαν στο μυαλό

τους την Κίνα ως το «εργοστάσιο του κόσμου», το μέρος όπου κατασκευάζονταν τα προϊόντα που χρειάζεται η πλειοψία Δύση με πολύ χαμηλό κόστος. Ο, τι άλλο έβγαине από εκεί θεωρείτο δευτεροκλασάτο, φτηνιάρικο και ελαττωματικό. Ακόμα και σήμερα χρησιμοποιείται από κάποιους ο όρος «κινέζικα» για να χαρακτηρίσει προϊόντα δεύτερης διαλογής.

Ο χαρακτηρισμός, όμως, δεν είναι πλέον ακριβής. Εδώ και πολλά χρόνια η Κίνα δεν είναι πια ένα «φτηνό» μέρος. Όπως είδα ο ίδιος με τα μάτια μου, τα ταμπελάκια στα ρούχα στα μαγαζιά εκεί γράφουν «made in Bangladesh». Πλέον η Κίνα παράγει κορυφαίας ποιότητας ηλεκτρονικά αγαθά που ανταγωνίζονται τα προϊόντα της Δύσης στα ίσα – και όλο και πιο συχνά τα ξεπερνούν.

Η χώρα αυτή πριν από λίγες ημέρες έστειλε ένα ρομπότ στον Αρν. Η έρευνα στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης κάνει άλματα (λαμβάνοντας ως δεδομένη

και την απερίοριστη πρόσβαση και χρήση των δεδομένων των πολιτών από το κράτος). Το ηλεκτρονικό τοιγάρο ανακαλύφθηκε στην Κίνα.

Το τελευταίο κοινωνικό δίκτυο που έκανε μεγάλη επιτυχία παγκοσμίως, το Tik-Tok, είναι κινεζικό. Ακόμα και η πιο διάσημη εφαρμογή της πανδημίας, το Zoom, είναι φτιαγμένο από εταιρεία που ιδρύσε Κινέζος επιχειρηματίας και έχει μέρος του εργατικού της δυναμικού στην Κίνα.

Δύο από τις δέκα μεγαλύτερες εταιρείες κατασκευής smartphones είναι αμερικανικές, άλλες δύο είναι νοτιοκορεατικές, μία είναι φινλανδική και πέντε (αριθ. 5) είναι κινεζικές, συμπεριλαμβανομένης της διαβόητης Huawei. Η οποία είναι διαβόητη κι επίκαιρη επειδή είναι, επιπλέον, η μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής τηλεπικοινωνιακών υποδομών στον κόσμο. Δεδομένου ότι δεν είναι ακριβώς γνωστό το ιδιοκτησιακό της καθεστώς (θεωρείται βέβαιο ότι το κράτος παίζει σημαντικό

ρόλο στη λειτουργία της) πολλές χώρες της Δύσης διατάζουν να χρησιμοποιήσουν τον εξοπλισμό της Huawei για τα νέα 5G δίκτυά τους για λόγους ασφάλειας, αν και οι (ευρωπαϊκές) εναλλακτικές επιλογές είναι ελάχιστες και κατά κανόνα ακριβότερες. Κάποιοι που έχουν συνειδητοποιήσει το επίπεδο της τεχνολογικής προόδου της Κίνας ανησυχούν για έναν νέο, «ηλεκτρονικό» ψυχρό πόλεμο με αβέβαιο αποτέλεσμα και συνέπειες. Υπάρχει, ωστόσο, μία μεγάλη διαφορά ανάμεσα σε αυτή την υπερδύναμη και στις παλιές, παραδοσιακές που ξέραμε, ένας παράγοντας σημαντικός και αξιοσημείωτος: αντίθετα με τις ΗΠΑ και την ΕΣΣΔ, η Κίνα δεν έχει καμία όρεξη να εξάγει το «σύστημά της» πουθενά αλλού.

Ακόμα και σε χώρες όπου δαπανά διςεκατομμύρια γουάν για έργα υποδομών (κυρίως με δάνεια), δεν απαιτεί πολιτικές αλλαγές, ούτε στέλνει tanks για να επιβάλει την τάξη.

Καλές διακοπές με ασφάλεια

www.pwc.com.cy

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ο κορωνοϊός είναι άδικος και πλήττει τους αδύναμους

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Ας επιστρέψουμε στα βασικά. Ποιος είναι ο στόχος κάθε οικονομικής πολιτικής; Οχι, δεν είναι να κερδίσει τις επόμενες εκλογές η σημερινή κυβέρνηση. Ο πραγματικός στόχος είναι να ελέγξουν όσοι λαμβάνουν αποφάσεις, τον οικονομικό κύκλο. Να διατηρήσουν την απασχόληση και την κατανάλωση ώστε να στηρίξουν την οικονομία όταν παραπαίει. Οι επιπτώσεις τιν πανδημίας δεν είναι ίδιες για όλους. Ο κορωνοϊός είναι άδικος, πλήττει περισσότερο τους αδύναμους, αλλά κυρίως επιταχύνει τις υπάρχουσες τάσεις. Και στις επιχειρήσεις, κάποιες που πήγαιναν καλά εμφανίζουν ακόμα καλύτερες επιδόσεις, ενώ άλλες με περιορισμένη κερδοφορία ανακαλύπτουν ότι είναι σε χειρότερη μοίρα. Σε μακροοικονομικό επίπεδο, οι κυβερνήσεις ωθούν τις κεντρικές τράπεζες στην πολιτική μηδενικών επιτοκίων, ενώ ορισμένοι πιο ριζοσπάστες προτείνουν μακρά περίοδο αρνητικών επιτοκίων. Αν το κράτος αλλά και μεγάλες εταιρείες έχουν την ευχέρεια να δανείζονται με μηδενικά επιτόκια, χρηματοδοτούνται χωρίς κόστος. Το μακροπρόθεσμο πρόβλημα είναι η συσσώρευση χρέους κι αν αυξηθούν στο μέλλον τα επιτόκια, θα είναι δύσκολο να εξυπηρετηθεί. Γι' αυτό κάποιοι προτείνουν αρνητικά επιτόκια.

Μέχρι όμως να ξεπεραστεί η κρίση, η «φθηνή» χρηματοδότηση του χρέους μπορεί να συνεχίζεται. Αν τα επιτόκια είναι χαμηλότερα από την ονομαστική αύξηση του ΑΕΠ, δεν χρειάζεται πλεόνασμα του κρατικού προϋπολογισμού. Συνεπώς, όσο η ανάπτυξη διατηρείται πάνω από το επιτόκιο δανεισμού, μπορεί να εξυπηρετείται άνετα η δανειοδότηση. Η αρχή αυτή, τηρουμένων των αναλογιών, ισχύει και στην περίπτωση εταιρειών. Όσο έχουν αύξηση εσόδων πάνω από το επιτόκιο δανεισμού, δεν επιβαρύνεται η κατάσταση τους. Ωστόσο, η πανδημία επιτάχυνε τις εξελίξεις. Ενίσχυσε εταιρείες που είχαν ήδη υψηλή κερδοφορία και επιδεινώσε τις προβληματικές εταιρείες. Κι αυτή είναι παγκόσμια τάση, δεν αφορά μόνον τις ελλη-

νικές εταιρείες. Στις ΗΠΑ, οι «πέντε μεγάλοι», δηλαδή Facebook, Apple, Google (η μητρική εταιρεία είναι η Alphabet), Amazon, Microsoft, αύξησαν τα κέρδη ανά μετοχή κατά 12,6%, ενώ στις υπόλοιπες εταιρείες του δείκτη S&P (εκτός των πέντε) τα κέρδη μειώθηκαν 17,7%. Οι μετοχές των πέντε εμφανίζουν αύξηση 49,2% το τελευταίο δωδεκάμηνο ενώ οι υπόλοιπες μετοχές του δείκτη S&P είναι στάσιμες στο 0%. Σε έρευνα της McKinsey, υπολογίζεται ότι οι κλάδοι υψηλής κερδοφορίας η-μιαγωγών, φαρμάκων, καλλυντικών και προϊόντων προσωπικής υγιεινής, software, κατασκευής υπολογιστών, κινητών κ.λπ., αύξησαν την αξία τους κατά την πανδημία. Αντίθετα κλάδοι με οριακή ή ανύπαρκτη κερδοφορία βλέπουν καθίζηση στην αξία των εταιρειών. Η παραγωγή αυτοκινήτων, οι τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, τα ξενοδοχεία, οι εταιρείες πετρελαιοπεριλαμβανόμενες στην κατηγορία αυτή. Οι εταιρείες που βρίσκονται στην κορυφή προφανώς δεν χρειάζονται συστάσεις. Γνωρίζουν τι πρέπει να κάνουν και συνήθως απολαμβάνουν την αλαζονεία, ότι θα συνεχίζουν να κάνουν ό,τι έπρατταν σωστά προηγουμένως. Οι πολλοί που βρίσκονται στη μέση, η πλειονότητα της γκρίζας περιοχής που δεν έχει καταστραφεί χωρίς να αποκλείεται να συμβεί, πρέπει να βιαστούν. Να αξιοποιήσουν την κρίση προκειμένου να επαναεξολογήσουν τη χρήση των κεφαλαίων και γενικότερα των περιουσιακών στοιχείων τους. Ανεξάρτητα από καλές προθέσεις, έχει αποδειχθεί ότι έκαναν λάθος ή δεν διόρθωσαν εγκαίρως το λάθος. Όσον αφορά τις προβληματικές εταιρείες με τις σημαντικές ζημιές, προφανώς πρέπει να κάνουν αποεπένδυση από τμήματα της εταιρείας τους που είναι ή πρέπει να θεωρηθούν μη στρατηγικής σημασίας. Κι αυτό χωρίς να μένουν προσκολλημένοι σε αξίες που δεν υπάρχουν πια. Η υγιονομική κρίση μπορεί να αποδειχθεί σωτήρια αν επιταχύνουν δύσκολες αποφάσεις.

Ξένοι επενδυτές παίρνουν δάνεια από τη Fed διὰ της πλαγίας οδού

Μέσω επενδύσεων σε funds των ΗΠΑ κάνουν χρήση των έκτακτων μέτρων

Η μεγαλύτερη στον κόσμο εταιρεία που επενδύει σε ομόλογα, η Pacific Investment Management Company (PIMCO) διαχειρίζεται ένα hedge fund που έχει φορολογική έδρα στις Νήσους Κέιμαν. Έχει δηλαδή έδρα έναν γνωστό φορολογικό παράδεισο όπου καταφεύγουν πολλές εταιρείες για να αποφύγουν να καταβάλουν φόρους στο αμερικανικό κράτος. Όταν, όμως, είδε να αναδύεται μια ευκαιρία κέρδους μέσα από τις στάχτες της οικονομικής κρίσης που προκάλεσε στην Αμερική η πανδημία του κορωνοϊού, η γεωγραφική θέση της φορολογικής της έδρας δεν την εμπόδισε να αρπάξει την ευκαιρία.

Όπως αποκάλυπτε σχετικό ρεπορτάζ της εφημερίδας The New York Times, το πλούσιο fund εκμεταλλεύθηκε ένα από τα έκτακτα μέτρα που υιοθέτησε η ομο-

Hedge fund της Pimco με έδρα στις Νήσους Κέιμαν έλαβε από την κεντρική τράπεζα 13,1 εκατ. δολ.

σπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ για να διασφαλίσει επάρκεια πιστώσεων στην οικονομία. Τον Ιούνιο η Federal Reserve επανέφερε ένα πρόγραμμα δανεισμού έκτακτου ανάγκης, μια ανανεωμένη εκδοχή εκείνου που στη διάρκεια της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης είχαν εκμεταλλευτεί ευέλικτοι επενδυτές και είχαν αντλήσει δυσθεώρητες αποδόσεις.

Κανόνες

Η σύγκριση εκδοχή του προγράμματος υποστηρίζεται οικονομικά από χρηματοδότηση του Κογκρέσου αλλά οι κανόνες για το ποιες επιχειρήσεις είναι επιλέξιμες για δανεισμό καθορίζουν απερίφραστα ότι το πρόγραμμα απευθύνεται μόνον σε αμερικανικές επιχειρήσεις.

Για την Pimco, όμως, ο ελιγμός ήταν ευκόλος. Το εν λόγω υπεράκτο fund αποτελεί επένδυση άλλης εταιρείας που

Το πρόγραμμα της Fed στόχευε προφανώς στο να διασφαλίσει επάρκεια πιστώσεων στην οικονομία, όμως εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα από όλο τον κόσμο βρήκαν την ευκαιρία να βγάλουν κέρδη.

έχει καταγραφεί στο Ντελαγουέαρ και συνδέεται έτσι με την ευρύτερη επιχείρηση που έχει έδρα στην Καλιφόρνια. Η εταιρεία αυτή, την οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι διαχειριστές επενδύσεων για συναλλαγές, υποστηρίζεται από αμερικανικές εταιρείες συνδεδεμένες με το hedge fund της Pimco. Ο ελιγμός ήταν εύκολος.

Το εν λόγω fund πήρε έτσι δάνειο ύψους 13,1 εκατ. δολαρίων από το πρόγραμμα της Fed, χρησιμοποιώντας ως ενέχυρο μια δέσμη ομολόγων. Το αποτέλεσμα είναι βέβαιο ότι οι επενδυτές του hedge fund της Pimco τελικά θα αντλήσουν κέρδη από όλη αυτήν τη συναλλαγή. Δεν πρόκειται για μεμονωμένη περίπτωση. Πολλοί ξένοι επενδυτές έχουν τοποθετήσει χρήματα σε funds που έχουν έδρα στις ΗΠΑ και παίρνουν δάνεια από το πρόγραμμα της Fed. Όπως τονίζει η αμερικανική εφημερίδα, το γεγονός ότι βρι-

σκουν τρόπους να συμμετάσχουν σε ένα τέτοιο πρόγραμμα που προορίζεται αυστηρά για δανεισμό αμερικανικών επιχειρήσεων προδίδει ότι εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα επιδιώκουν να αντλούν κέρδη από τα προγράμματα διάσωσης που έχει υιοθετήσει η Fed, ακόμη κι αν αυτό προϋποθέτει ότι θα ελιχθούν για να παρακάμψουν τους όρους και τους περιορισμούς που έχει θέσει το Κογκρέσο.

Επάρκεια

Το εν λόγω πρόγραμμα της Fed στόχευε προφανώς στο να διασφαλίσει επάρκεια πιστώσεων στην οικονομία. Εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα από όλον τον κόσμο βρήκαν, όμως, την ευκαιρία να κερδίσουν από μια πρωτοβουλία της Fed. Όπως τονίζει η αμερικανική εφημερίδα, το γεγονός ότι βρι-

σκολογούμενων. Οι παρενέργειες αυτού του είδους ίσως αναγκάσουν τις Αρχές να διερευνήσουν τις πρωτοβουλίες της Fed για τη στήριξη της οικονομίας. Πρωτοβουλίες που ήδη έχουν προβληματίσει μέλη του Κογκρέσου σχετικά με το ποιι επιωφελούνται από αυτές και υπό ποιους όρους.

Τα προγράμματα δανεισμού «παράσπουν τη Fed στους πολιτικούς διαξιφιμούς» σχολιάσε μιλώντας στους NYT ο Μαρκ Σπίντελ, στέλεχος της Potomac River Capital, που σημειωτέον είναι και ο συγγραφέας βιβλίου με θέμα την πολιτική της Fed. Όπως τονίζει, ο ίδιος, «η ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ θεωρείται κάτι σαν ο έντιμος χρηματοπότης στη γειτονιά μας» αλλά όπως προσθέτει χαρακτηριστικά «το να είσαι έντιμος σήμερα, δεν εγγυάται πως δεν θα σου θεθούν ερωτήματα στην πορεία».

Σημαντική η συμβολή της Remedica στην οικονομία

Καταφέρμα να βάλουμε την Κύπρο στον παγκόσμιο χάρτη του φαρμάκου και να εμφανίζεται σε πάνω από 160 χώρες

Τη θέση πως η Remedica κατάφερε ναβάλει την Κύπρο στον παγκόσμιο χάρτη του φαρμάκου και το όνομα της χώρας να εμφανίζεται σε φαρμακευτικά προϊόντα σε πάνω από 160 χώρες στον κόσμο φέρνοντας αρκετά εκατομμύρια συναλλάγματος κάθε έτος, εκφράζει ο Ανώτατος Εμπορικός Διευθυντής της Remedica, Λάμπρος Δημητριάδης. Σημειώνει πως οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις είναι πολλές, αλλά σίγουρα είναι αυτές που εξελίσσουν τις επιχειρήσεις που προσαρμόζονται σε αυτές σε μαθησιακούς οργανισμούς οι οποίοι γίνονται ολόένα και ποιο ανταγωνιστικοί. Υπογραμμίζει δε, πως η συνεχής επένδυση στην έρευνα και στην ανάπτυξη προϊόντων, στην τεχνολογία και την καινοτομία σε διάφορους τομείς, είναι αναγκαία ως προς την αξιοποίηση των προκλήσεων και των προοπτικών που αντιμετωπίζει η σύγχρονη φαρμακευτική βιομηχανία.

- Η εταιρεία σας εδώ και χρόνια κέρδισε την καταξίωση στην κυπριακή αγορά τις υγείας. Πού οφείλεται αυτή η επιτυχία κατά τη γνώμη σας;

- Η Remedica είναι συναρμωμένη με την ζωή και συνεπώς με την υγεία, όχι μόνο στην βάση των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων αλλά και στην ενεργό της συνεισφορά στο κοινωνικό σύνολο. Βασισμένη στο Όραμα του δημιουργού της Κ. Τάκη Πατίτση και στην μετέπειτα ηγετική καθοδήγηση του νυν CEO Δρα Μιχάλη Νεοποτλέμου, η Remedica ειδικεύεται στην ανάπτυξη, παραγωγή και εμπορία υψηλής ποιότητας, ασφαλών και αποτελεσματικών φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση. Η Remedica αποδεικνύει έμπρακτα την δέσμευσή της στην παροχή προϊόντων υψηλής ποιότητας με βάση τη διεθνή πρότυπα, θέτοντας σε εφαρμογή το σύστημα ποιότητας που εξασφαλίζουν τα τμήματα ελέγχου ποιότητας και διασφάλισης ποιότητας. Επίσης, και με την εφαρμογή πρακτικών που πληρούν όλες τις διεθνείς προδιαγραφές αναπτύσσοντας με αυτό το τρόπο ένα διατηρήσιμο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Το καρτοφυλάκιο της αποτελείται από περισσότερα από 300 φαρμακευτικά προϊόντα για ανθρώπινη χρήση που ανήκουν σε διαφορετικές θεραπευτικές κατηγορίες, όπως φάρμακα για τον καρκίνο, αντινεοπλασματικοί και ανοσοτροποποιητικοί παράγοντες, ορμονικά σκευάσματα για συστηματική χρήση, φάρμακα παθήσεων κυκλοφορικού συστήματος και άλλα. Ως Remedica κατα-

φέραμε να βάλουμε την Κύπρο στον παγκόσμιο χάρτη του φαρμάκου και το όνομα της χώρας μας να εμφανίζεται σε φαρμακευτικά προϊόντα σε πάνω από 160 χώρες στον κόσμο φέρνοντας αρκετά εκατομμύρια συναλλάγματος στον τόπο μας κάθε έτος. Η συμβολή της Remedica στην οικονομία της Κύπρου είναι αδιαμφισβήτητη πολύ σημαντική και για αυτό και το κοινωνικό της αποτύπωμα ενσωματώθηκε από νωρίς στο DNA της. Η εταιρεία μέσα από διάφορες πολιτικές και διαδικασίες στοχεύει στην διασφάλισή της ποιότητας ζωής μέσα από την υγεία και προάγει την διαρκή, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη καθώς και την πλήρη και παραγωγική απασχόληση. Σήμερα η κοινωνική ευθύνη και προσφορά της εταιρείας είναι συνηθισμένη με την αποστολή της και εκτείνεται στους τομείς της υγείας, του περιβάλλοντος, του ανθρώπινου δυναμικού της αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας. Μέσα από την Κοινωνική Εταιρική μας Ευθύνη, στηρίζουμε διαχρονικά τις ευά-

Η Remedica αποδεικνύει έμπρακτα την δέσμευσή της στην παροχή προϊόντων υψηλής ποιότητας με βάση τα διεθνή πρότυπα.

λωτες ομάδες του πληθυσμού και μέσω των εφορών μας, υποστηρίζουμε έτσι την ανάπτυξη ή/και τη διατήρηση μεγαλύτερων κοινωνικών δράσεων στον τόπο μας από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Ο αμοιβαίος σεβασμός και η εκτίμηση προς τους ανθρώπους μας, επιβάλλουν σημαντικά την ανάπτυξη της εταιρείας μας. Στην επιτυχή αυτή πορεία, είναι ιδιαίτερη η συμβολή και αφοσίωση όλων των μελών της εταιρείας, που αριθμεί πέραν των 800 εργαζομένων, που έχουν ενστερνισθεί και αναπτύξει τις αξίες και τα οράματα των ιδρυτών της. Ο κυπριακός λαός έχει διαχρονικά δείξει την εμπιστοσύνη και την στήριξη του στο εταιρικό και παραγόμενο προϊόν της Remedica τοποθετώντας και ενισχύοντας την ηγετική της θέση μετά την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας.

- Ποιες είναι οι κυριότερες προκλήσεις

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις είναι πολλές, αλλά σίγουρα είναι αυτές που εξελίσσουν τις επιχειρήσεις που προσαρμόζονται σε αυτές σε μαθησιακούς οργανισμούς οι οποίοι γίνονται ολόένα και ποιο ανταγωνιστικοί.

που αντιμετωπίζουν οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις;

- Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις είναι πολλές, αλλά σίγουρα είναι αυτές που εξελίσσουν τις επιχειρήσεις που προσαρμόζονται σε αυτές σε μαθησιακούς οργανισμούς οι οποίοι γίνονται ολόένα και ποιο ανταγωνιστικοί. Βλέποντας το παρελθόν, αλλά και το μέλλον, υπάρχουν τρεις βασικές προκλήσεις τις οποίες καλούνται να αντιμετωπίσουν οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις. Σαν πρώτη βασική πρόκληση θα τοποθετούσα την διαχείριση ρίσκου στη φαρμακευτική εφοδιαστική αλυσίδα. Δεν θα μπορούσα να μην αναφερθώ στην πανδημία του κορωνοϊού που σηματοδότησε αλλαγές σε όλες τις συνισταμένες της λειτουργίας των φαρμακατικών εταιρειών στην Κύπρο, αλλά και γενικότερα στο παγκόσμιο επιχειρηματικό και κοινωνικό σύνολο. Η φαρμακευτική βιομηχανία κλή-

θηκε να διαχειριστεί με ευελιξία τις αλλαγές αυτές στο πλαίσιο ενός συνεχώς μεταβλητού περιβάλλοντος. Η διασφάλιση του ομαλού και συνεχούς εφοδιασμού με πρώτες ύλες αλλά και τελικών προϊόντων αποτέλεσε μεγάλη πρόκληση για τις φαρμακευτικές εταιρείες. Πέραν των υποχρεώσεων που ορίζονται σαφώς στο ισχύον νομικό πλαίσιο, η αποτελεσματικότητα και η ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού κρίθηκε σημαντική αυτό το διάστημα. Υπήρξε, επίσης, η αναγκαιότητα της λήψης των απαραίτητων μέτρων για την προφύλαξη των εργαζομένων. Οι ανάγκες για ανάπτυξη νέων φαρμάκων με σκοπό την καταπολέμηση του κορωνοϊού (και όχι μόνο) αυξάνονται συνεχώς και οι φαρμακοβιομηχανίες ανά το παγκόσμιο ανταγωνίζονται για την εξεύρεση ενός ποιοτικού φαρμάκου, στην καλύτερη περίπτωση που θα καταφέρει να βγει πρώτο την αγορά. Η φαρμακευτική βιομηχανία αποτελεί μία

από τις πλέον ρυθμιζόμενες βιομηχανίες παγκοσμίως που αναπτύσσονται δυναμικά και είναι από τους πιο ανταγωνιστικούς κλάδους καθώς τα κόστη αυξάνονται ολόένα και περισσότερο. Συνεπώς, η συνεχής ανανέωση και συμμόρφωση των πρακτικών και λειτουργιών των επιχειρήσεων του κλάδου αποτελεί βασική πρόκληση εναρμόνισης η οποία κατά βάση αποτελεί σημαντικό κονδύλι το οποίο εντάσσεται στα λειτουργικά έξοδα. Παράλληλα προς την επίτευξη αυτού του στόχου, οι επιχειρήσεις του κλάδου αναπτύσσουν στρατηγικές προώθησης ολοκληρωμένων λύσεων υγείας έχοντας κατά νου όχι μόνο την εταιρική και κοινωνική κοινότητα, αλλά και το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει εργαζομένους, συνεργάτες και πελάτες. Οι προκλήσεις που έω προαναφέρει βεβαίως επεκτείνονται και στο παγκόσμιο δίκτυο εξυπηρέτησης έχοντας να αντιμετωπίσουν κάθε φορά τις νομοθετικές ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής. Η συνεχής επένδυση στην έρευνα και στην ανάπτυξη προϊόντων, στην τεχνολογία και την καινοτομία σε διάφορους τομείς, είναι αναγκαία ως προς την αξιοποίηση των προκλήσεων και των προοπτικών που αντιμετωπίζει η σύγχρονη φαρμακευτική βιομηχανία. Η καινοτομία αποτελεί μοχλό ανάπτυξης κάθε είδους επιχειρηματικότητας καθώς δημιουργεί υπεραξία. Η φαρμακοβιομηχανία αγωνίζεται γι' αυτό και φυσικά ενάντια σε διεθνώς όσον αφορά στην ανάπτυξη. Και στην Κύπρο η προστιθέμενη αξία μπορεί να επέλθει μόνο μέσα από τη δημιουργία καινοτόμων εταιρειών όπως είναι οι φαρμακευτικές. Για να πετύχουμε λοιπόν σαν χώρα θα πρέπει να συνδεθεί η καινοτόμος ιδέα με την επιχειρηματική δραστηριότητα και για να γίνει αυτό χρειάζεται να άνθρωποι με υψηλό επίπεδο γνώσης. Είναι αναγκαίο λοιπόν να δοθούν κίνητρα. Η φαρμακοβιομηχανία είναι μεταξύ των πυλώνων πάνω στις οποίες μπορεί να στηριχθεί η ανάπτυξη για την επανεκκίνηση της κυπριακής οικονομίας. Όπως είπα, η χώρα μας πρέπει και μπορεί να εκμεταλλευτεί το πολύτιμο δυναμικό των επιστημόνων της που σαν μικρή χώρα αντιμετωπίζουμε σοβαρό πρόβλημα σε πρόσβαση σε δεξιότητες. Χρειάζεται να επενδύσει στον ανθρώπινο παράγοντα και να διαμορφώσει ένα περιβάλλον που να ενθαρρύνει την καινοτομία, την ανάληψη πρωτοβουλιών με υπολογισμένο ρίσκο, την πρόωθηση δημιουργικών δραστηριοτήτων κάθε είδους.

- Μπορεί η φαρμακευτική καινοτομία να γίνει μοχλός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας και εάν ναι, μέσα από ποιες διαδικασίες;

- Η καινοτομία προκύπτει σε όλους τους κλάδους της οικονομίας δραστηριότητας όπως είναι στη διαδικασία, τον προϊόν και την υπηρεσία, αναπτύσσεται όμως συχνότερα σε τομείς με υψηλούς ρυθμούς έρευνας και ανάπτυξης (R&D), όπως στη φαρμακευτική καινοτομία. Ως παράδειγμα φαρμακευτικής καινοτομίας, μπορεί να αναφερθεί η εισαγωγή μιας νέας ουσίας ή παράγοντα, με καινοτόμο μηχανισμό δράσης ή νέα πρωτόπορα φαρμακοτεχνική μορφή που οδηγεί σε επιπρόσθετα οφέλη για τον ασθενή και το σύστημα υγείας. Η σημασία της φαρμακευτικής καινοτομίας έχει επισημανθεί επανειλημμένως από στελέχη του κλάδου αλλά και από συναφείς κλάδους. Θεωρείται ότι η φαρμακευτική καινοτομία μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην αντιμετώπιση υγειονομικών αναγκών της κάθε χώρας, καθώς προσφέροντας λύσεις στο σύνολο σχεδόν των πιο σημαντικών προβλημάτων υγείας συμβάλλει τελικά στην εξοικονόμηση πόρων στο σύστημα υγείας.

Η πρόωθηση της φαρμακευτικής καινοτομίας με στόχο την αναγέννηση του κλάδου γενικότερα αλλά και την ανάπτυξη νέων τομέων και τεχνολογιών μέσα στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης βιομηχανικής πολιτικής του κράτους αναπόφευκτα θα αποτελούσε μοχλό ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας μέσω της προσέκκυψης επενδύσεων αλλά και σε βάθος χρόνου ανάπτυξη του εξαγωγικού προϊόντος. Επιπρόσθετα, δημιουργικές συνέργειες μεταξύ ιδιωτικού τομέα και επιστημονικής/ ακαδημαϊκής κοινότητας που θα αποσκοπούν στην καθιέρωση της φαρμακευτικής έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας ως μέσω ανάπτυξης της υγείας της κοινωνίας αλλά και του παραγόμενου προϊόντος όχι μόνο θα δημιουργούσαν καινούργιες προοπτικές εργασίας και ανάπτυξης της οικονομίας αλλά θα έδιναν και μια δυναμική στο επίπεδο όπου η Κύπρος μας θα μπορούσε να καταστεί χώρα ανάπτυξης γεννημένων φαρμακευτικών προϊόντων, ειδικά για τις γειτονικές μας χώρες. Η ανάπτυξη μέσα από την καινοτομία και η συνεχής τεχνολογική αναβάθμιση αποτελούν βασικό στρατηγικό πυλώνα της Remedica και χωρίς αμφιβολία θα συνεχίσουμε να είμαστε πρωτοπόροι σε αυτό τον τομέα.

QE διαρκείας

Την ώρα που δίνονταν στη δημοσιότητα στοιχεία για τη βαθιά ύφεση της Ευρωζώνης, η πρόεδρος της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ δήλωνε σε γαλλική εφημερίδα ότι η ΕΚΤ πρέπει να διατηρήσει «το δίκτυο ασφαλείας», να συνεχίσει δηλαδή τις αγορές ομολόγων τουλάχιστον μέχρι και τον Ιούνιο του επόμενου έτους, προκειμένου να συμβάλει στην τόνωση της οικονομίας.

Προειδοποίηση

Το Ινστιτούτο Οικονομικών και Κοινωνικών Ερευνών της Βρετανίας προειδοποίησε τον Μπόρις Τζόνσον πως η πρόωπη ανάκληση του προγράμματος στήριξης της απασχόλησης, στο πλαίσιο του οποίου το κράτος κάλυψε τους μισθούς των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, θα προκαλέσει κύμα απολύσεων και θα οδηγήσει τον αριθμό των ανέργων σε επίπεδα πάνω από τα 3 εκατομμύρια άτομα.

Τεράστιο σοκ

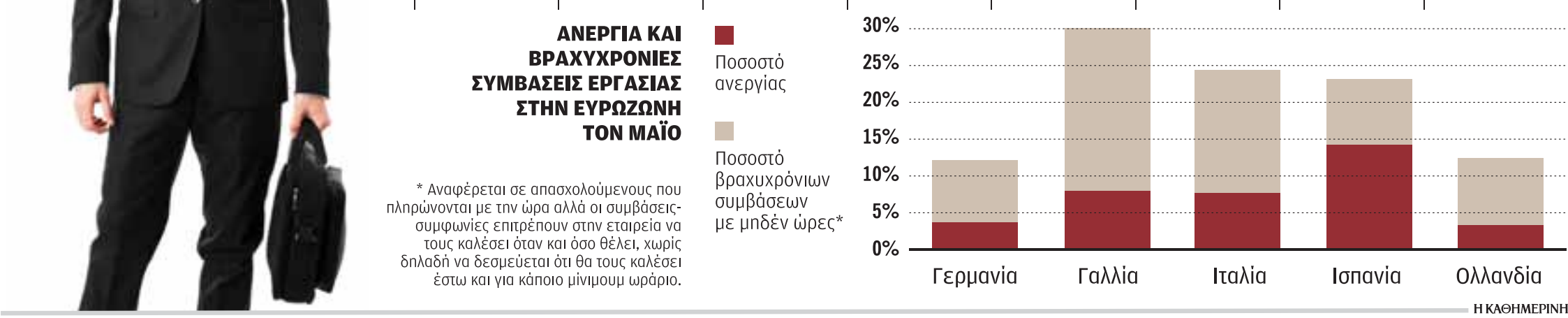
Σκολιάζοντας την ύφεση που γνωρίζει η Ευρωζώνη εξαιτίας της πανδημίας, όμοια της οποίας δεν ήταν ούτε εκείνη της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, ο Νικολά Νομπίλ, οικονομολόγος της συμβουλευτικής Oxford Economics, μίλησε για «ένα τεράστιο σοκ που είναι επίσης ασύμμετρο, καθώς πλήττει περισσότερο τις πλεόν ευάλωτες χώρες».

Ο κίνδυνος ενός κύματος πτωχεύσεων και ενός παράλληλου κύματος απολύσεων

απειλεί τις ευρωπαϊκές οικονομίες όταν θα ανακληθούν τα έκτακτα μέτρα που ελήφθησαν για να αντιμετωπισθεί ο αντίκτυπος της πανδημίας

ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΝ ΜΕΣΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	 NMC Health	 Intu Properties	 Wirecard	 Galeria Karstadt Kaufhof	 Technicolor	 Debenhams	 Vapiano	 Azzurri Group	 Carluccio's	 Flybe
	ΒΡΕΤΑΝΙΑ	ΒΡΕΤΑΝΙΑ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΓΑΛΛΙΑ/ΗΠΑ	ΒΡΕΤΑΝΙΑ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΒΡΕΤΑΝΙΑ	ΒΡΕΤΑΝΙΑ	ΒΡΕΤΑΝΙΑ
ΚΛΑΔΟΣ	Τομέας υγείας	Μεσσιτικές	Τεχνολογία	Λιανικό εμπόριο	MME	Λιανικό εμπόριο	Εστίαση	Εστίαση	Εστίαση	Αερομεταφορές
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ	9 Απριλίου	26 Ιουνίου	25 Ιουνίου	1 Ιουλίου	23 Ιουνίου	9 Απριλίου	1 Απριλίου	17 Ιουλίου	6 Απριλίου	5 Μαρτίου

Φόβοι για κύμα πτωχεύσεων εταιρειών

Τα κρατικά μέτρα ενίσχυσης απέτρεψαν προσωρινά μαζικές χρεοκοπίες πολλών ευρωπαϊκών επιχειρήσεων

Των **KATIE LINSSELL, FABIAN GRABER, και IRENE GARCIA PEREZ BLOMBERG**

Οι **ευρωπαϊκές** επιχειρήσεις έχουν αποφύγει τις πτωχεύσεις, καθώς η γενναία στήριξη που τους προσέφεραν οι κεντρικές τράπεζες και οι κυβερνήσεις περιόρισαν τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας. Η πολιτική αυτή, όμως, ίσως ενισχύει την πιθανότητα να υποστούν ένα ισχυρότατο σοκ όταν θα εκλείψει η στήριξη και τελικά να οδηγηθούν σε μαζικές πτωχεύσεις.

Ο αριθμός των εταιρειών που ζήτησαν προστασία από τους πιστωτές στις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές οικονομίες κυρίως σε Βρετανία, Γερμανία και Γαλλία μειώθηκε από τη στιγμή που η πανδημία έπληξε την περιοχή και μολονότι οι οικονομίες των

χωρών αυτών βυθίζονταν στην ύφεση σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της χώρας, στη Βρετανία το διάστημα από τον Απρίλιο μέχρι τον Ιούνιο οι πτωχεύσεις σημειώσαν πτώση κατά 30% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Για το ίδιο διάστημα, άλλωστε, οι ισπανικές αρχές αναφέρουν ότι στην Ισπανία οι πτωχεύσεις ήταν κατά 60% λιγότερες σε σύγκριση πάντα με την αντίστοιχη περίοδο του 2019.

Κάτι ανάλογο ισχύει και για τη Γερμανία όπου οι αιτήσεις πτώχευσης μειώθηκαν κατά 13% μόνον τον Απρίλιο και στη Γαλλία όπου ήταν 19% λιγότερες. Οπως τονίζει ο Χουάν Βερδούγο, στέλεχος της ισπανικής εταιρείας νομικών Garrigues, σε μεγάλο βαθμό η μείωση αυτή των πτωχεύσεων οφείλεται στα έκτακτα μέτρα που υιοθέτησαν οι ευρωπαϊκές αρχές όταν αντιδρά-

ντας στην πανδημία καλάρωσαν τη νομοθεσία που διέπει τις πτωχεύσεις προσφέροντας, έτσι, μεγαλύτερη ευελιξία σε όσες επιχειρήσεις αντιμετώπιζαν δυσκολίες. «Γερμανία, Βρετανία και Ισπανία καλάρωσαν τη νομοθεσία που διέπει τις πτωχεύσεις, με αποτέλεσμα να δώσουν στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να δοκιμάσουν κάθε άλλη μέθοδο προτού καταλήξουν σε πιο δραματικά μέτρα», αναφέρει.

Οι επιχειρήσεις έχουν, άλλωστε, επωφεληθεί από τις αγορές εταιρικών ομολόγων ύψους περίπου 70 δισ. ευρώ από τον Μάρτιο και μετά που επίσης εντάσσονται στα έκτακτα μέτρα.

Οι κυβερνήσεις άνοιξαν επιπλέον τη στρόφιγγα των δαπανών χρηματοδοτώντας προγράμματα κάλυψης μέρους του μισθού των υπαλλήλων όσων επιχειρήσεων είχαν

αναγκαστεί να διακόψουν τη δραστηριότητά τους. Μεταξύ άλλων χορήγησαν δάνεια ύψους σχεδόν 40 δισ. δολαρίων σε επιχειρήσεις με τις περισσότερες πιστώσεις και τα περισσότερα οφέλη να αντλούν οι κλάδοι της αυτοκινητοβιομηχανίας, της ενέργειας αλλά και η αεροδιαστημική και η αμυντική βιομηχανία σύμφωνα με στοιχεία που συγκέντρωσε το Bloomberg.

Ορισμένοι οικονομικοί αναλυτές προειδοποιούν πως τα έκτακτα μέτρα ουσιαστικά δεν αποτρέπουν αλλά απλώς αναβάλλουν την κατάργηση προβληματικών επιχειρήσεων διατηρώντας τις τεχνητά στη ζωή. «Οι επιχειρήσεις θα έπρεπε να εκμεταλλευτούν την προσωρινή αναστολή ορισμένων κανόνων για τις πτωχεύσεις και να ενισχύσουν τους ισολογισμούς τους» σχολιάζει σχετικά ο Λέο Πλανκ, συνεργάτης

της εταιρείας νομικών Kirkland & Ellis που προσθέτει ότι «διαφορετικά θα καταγραφεί κύμα πτωχεύσεων μόλις επιστρέψουμε στην κανονικότητα».

Μια άλλη μερίδα οικονομολόγων εκτιμά πως τα μέτρα στήριξης είναι επωφελή σε μακροπρόθεσμη βάση για τις ευρωπαϊκές οικονομίες όπως και για τους επενδυτές, καθώς διατηρούν όρθιες τις επιχειρήσεις εν μέσω έκτακτων καταστάσεων. Ανάμεσά τους ο Γενς Βάννιπραμπαντ, στέλεχος της Wells Fargo Asset Management, που τονίζει πως «αν τα επιτόκια είναι τόσο χαμηλά ώστε οι ιδιοκτήτες των εταιρειών μπορούν άνετα να διαθέσουν περισσότερα κεφάλαια ή οι τράπεζες να χορηγήσουν άνετα πιστώσεις, τότε έχει καλώς, as τους αφήσουμε να δώσουν τη μάχη τους για ακόμη μία μέρα».

Φαύλος κύκλος με αύξηση της ανεργίας και μείωση της ζήτησης

Αν η όρση των έκτακτων μέτρων για τη στήριξη της οικονομίας μπορεί να προκαλέσει κύμα πτωχεύσεων επιχειρήσεων, είναι σαφές πως αντίστοιχους κίνδυνος απειλεί και την αγορά εργασίας. Όπως ανάγλυφα εξηγούν συνεργάτες της ΕΚΤ σε άρθρα τους που δημοσιεύθηκαν στην τελευταία έκθεση της τράπεζας, τα προγράμματα που επιστράτευσε οι κυβερνήσεις όταν ανέστησαν την οικονομική δραστηριότητα κάλυψαν μέρος του μισθού των υπαλλήλων μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων, αποτρέποντας έτσι ένα κύμα απολύσεων. Σε αντίθεση με όσα συνέβησαν στην αμερικανική αγορά εργασίας, όπου εν μια νυκτί βρέθηκαν άνεργοι 10 εκα-

τομμύρια Αμερικανοί, στην Ευρώπη έχει έως τώρα αποφευχθεί η εκτίναξη της ανεργίας σε πολλές χώρες, μεταξύ των οποίων η Ελλάδα αλλά και η Γερμανία, η Γαλλία και η Ισπανία.

Αν όμως επιβραδυνθεί και πολλά δε μάλλον ανακοπεί η ανάκαμψη της οικονομίας, είναι σαφές πως ορισμένες επιχειρήσεις δεν θα έχουν τη δυνατότητα να προσλάβουν ξανά όσους υπαλλήλους απέλυσαν όταν ανέστησαν τις δραστηριότητές τους. Στην περίπτωση αυτή, όμως, ανοίγει ένας φαύλος κύκλος για την ευρωπαϊκή οικονομία, καθώς η αύξηση της ανεργίας συνεπάγεται αυτομάτως περαιτέρω μείωση της ζήτησης, που με τη

σειρά της θα οδηγή σε νέους γύρους απολύσεων. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο οι κεντρικές τράπεζες εξακολουθούν να υπογραμμίζουν πως αποτελεί μέγιστο κίνδυνο η κατάσταση στην αγορά εργασίας, εξ ου και οι κυβερνήσεις προσπαθούν να παρατείνουν στον μέγιστο βαθμό τα προγράμματα που προστατεύουν όσο περισσότερες θέσεις εργασίας μπορούν. Στη σχετική μελέτη τους οι συνεργάτες της ΕΚΤ χρησιμοποιούν πληροφορίες από το μέσο επαγγελματικής δικτύωσης LinkedIn και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι στις αρχές Μαΐου η ανεργία στην Ευρωζώνη είχε φτάσει στο 9,5%, υπερβαίνοντας αισθητά το 7,4% στο οποίο κατέ-

τειναν τα επίσημα στατιστικά στοιχεία. Ηδη εκδηλώνεται μεγάλη ανησυχία στη Βρετανία για την απόφαση της κυβέρνησης να αρχίσει να ανακαλεί σταδιακά το πρόγραμμα στήριξης της απασχόλησης που επιστράτευσε εν τω μέσω της πανδημίας. Πρόκειται για το πρόγραμμα που κράτησε 9,5 εκατομμύρια εργαζομένους στις θέσεις τους και απέτρεψε ένα κύμα απολύσεων και μια εκτίναξη της ανεργίας, καθώς το κράτος κάλυψε τους μισθούς των εργαζομένων στο 80% των μισθών του ιδιωτικού τομέα. Εδώσε, έτσι, μια ανάσα σε όσες επιχειρήσεις είχαν αναγκαστεί να αναστείλουν τη λειτουργία τους. Επιβάρυνε, βέβαια, τα ταμεία του βρετα-

νικού κράτους με το ουδόλως ευκαταφρόνητο ποσό των 32 δισ. στερλινών, δηλαδή 42 δισ. δολάρια.

Πλέον οι εργοδότες θα επιμισθούν μεγαλύτερο μέρος του κόστους των υπαλλήλων τους, καθώς θα πρέπει να καλύπτουν εφεξής τις εισφορές στα συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά ταμεία. Τον Σεπτέμβριο θα κληθούν να καλύψουν το 10% των μισθών, τον Οκτώβριο το 20% και ακολούθως το πρόγραμμα θα λήξει στις 31 Οκτωβρίου. Η είδηση έχει προκαλέσει συναγερμό στη Βρετανία, με το αντιπολιτευόμενο Εργατικό Κόμμα να προειδοποιεί για ένα κύμα απολύσεων και εκτίναξη της ανεργίας.

Μαζικές χρεοκοπίες ισχυρών ομίλων καταγράφηκαν στις ΗΠΑ

Σε αντίθεση με την Ευρωζώνη, που με το οπλοστάσιό της κατόρθωσε να περιορίσει σημαντικά τις απώλειες σε όλα τα επίπεδα, στις ΗΠΑ η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας οδήγησε στο μεγαλύτερο κύμα πτωχεύσεων αμερικανικών επιχειρήσεων που έχει καταγραφεί μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Από την αρχή της πανδημίας άρχισαν να καταρρέουν κλάδοι που επηρεάζονταν άμεσα από την απαγόρευση ταξιδιών, όπως οι αεροπορικές εταιρείες. Ο όλεθρος ήταν βέβαια η ακολουθία πτωχεύσεων στον ενεργειακό κλάδο, με προεξάρχουσες τις οξιστολιθικές βιομηχανίες, που κατέρ-

ρευσαν εξαιτίας της ιστορικής πτώσης των τιμών του πετρελαίου αλλά και της ραγδαίας μείωσης που σημείωσε η ζήτηση για πετρέλαιο. Το κύμα των πτωχεύσεων, όμως, δεν περιορίστηκε σε αυτούς τους κλάδους.

Μόνο μέσα στον Μάιο, 27 μεγάλοι όμιλοι προσέφυγαν στο άρθρο 11 του πτωχευτικού κώδικα των ΗΠΑ και ζήτησαν προστασία από τους πιστωτές τους. Ήταν ο μεγαλύτερος αριθμός πτωχεύσεων εταιρειών που έχει καταγραφεί μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση και κάλυπτε ένα ευρύ φάσμα φημισμένων και ισχυρών εταιρειών των ΗΠΑ, από την εταιρεία λιανικών πωλήσεων J.C.

Penney Co. και την J.Crew Group μέχρι τους αερομεταφορείς Latam Airlines Group και Avianca Holdings. Σύμφωνα με στοιχεία που συγκέντρωσε το Bloomberg, μεγαλύτερο κύμα πτωχεύσεων έχει καταγραφεί μόνο πριν από έντεκα χρόνια, τον Μάιο του 2009, όταν εν τω μέσω της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης 29 εταιρείες υπέβαλαν αίτηση πτώχευσης στις ΗΠΑ. Η εταιρεία εκπαιδτικών πωλήσεων Tuesday Morning ήταν η πέμπτη μεγάλη αμερικανική εταιρεία λιανικού εμπορίου που υπέβαλε αίτηση προστασίας από τους πιστωτές της. Πρώτη από τις μεγάλες εταιρείες λιανικού εμπορίου ειδών ένδυσης

που πτώχευσε ήταν στις 4 Μαΐου η J.Crew, μια εταιρεία 73 ετών. Αντιμετώπιζε προβλήματα και πριν από την πανδημία, αλλά με την αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας αναγκάστηκε να κλείσει τα 492 καταστήματά της. Όπως αναφέρουν αναλυτές, ορισμένες εσφαλμένες επιχειρηματικές επιλογές της οδήγησαν σε πτώση των πωλήσεών της και εκτίναξη του χρέους της σχεδόν στα 2 δισ. δολάρια.

Ακολούθησε τρεις ημέρες αργότερα ο όμιλος εταιρειών Neiman Marcus, που είχε συγκεντρώσει χρέη ύψους 5 δισ. δολαρίων και με την πανδημία αναγκάστηκε να κλείσει τα 43 καταστήματά του και να

αναστείλει τις συμβάσεις εργασίας των 14.000 υπαλλήλων του. Αμέσως μετά, ο όμιλος Stage Stores, που διαχειρίζεται εκατοντάδες εταιρείες με τα σήματα Palais Royal, Bealls κ.ά., αλλά και η αλυσίδα πολυκαταστημάτων J.C. Penney, που λειτουργεί εδώ και 118 χρόνια και είχε συγκεντρώσει χρέη ύψους 4 δισ. δολαρίων και δεν παρουσίαζε κερδοφορία τα τελευταία δέκα χρόνια. Η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας στάθηκε όμως καθοριστική, καθώς την ανάγκασε να κλείσει όλα τα καταστήματά της και να θέσει σε διαθεσιμότητα σχεδόν το σύνολο των 90.000 υπαλλήλων της.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Εκρηξη ίση με σεισμό στη Βηρυτό

Δεκάδες οι νεκροί και πάνω από 2.700 τραυματίες – Ισοπεδώθηκε το λιμάνι της πόλης

Σκηνές ανυπολόγιστης καταστροφής, που θύμισαν την εμπόλεμη Βηρυτό της δεκαετίας του 1980, εκτυλίχθηκαν χθες το απόγευμα στην πρωτεύουσα του Λιβάνου, μετά την τρομακτική έκρηξη στο λιμάνι της πόλης, που έγινε αισθητή έως την Κύπρο, σε απόσταση 200 χλμ. Εως χθες το βράδυ οι Αρχές έκαναν λόγο για δεκάδες νεκρούς και πάνω από 2.700 τραυματίες, ενώ τα αίτια παρέμεναν α-διευκρίνιστα.

Ο γενικός διευθυντής των υπηρεσιών ασφαλείας του Λιβάνου διέψευσε τις αρχικές εκτιμήσεις ότι επρόκειτο για έκρηξη εργοστασίου πυροτεχνημάτων, κάνοντας λόγο για ισχυρά εκρηκτικά. Το ωστικό κύμα, που μετρήθηκε ως ι-σοδύναμο με σεισμό 4,5 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ, κονιορτοποίησε κυριολεκτικά κάποια από τα κτίρια του λιμανιού, οδήγησε σε κατάρρευση κτιρίου που βρισκόταν σε απόσταση 700 μέτρων και προξένησε ζημιές σε ακτίνα τουλάχιστον 10 χλμ. Εως χθες το βράδυ, πυροσβεστικά ελικόπτερα επιχειρούσαν

Οι Αρχές διέψευσαν τις αρχικές εκτιμήσεις περί έκρηξης εργοστασίου πυροτεχνημάτων, κάνοντας λόγο για ισχυρά εκρηκτικά.

προκειμένου να σβήσουν την πυρκαγιά που εξακολουθούσε να μαίνεται στην περιοχή του λιμανιού. Μία πρώτη, μικρότερη έκρηξη είχε ως αποτέλεσμα να ξεσπάσει φωτιά με πυκνό καπνό. Δεκάδες άνθρωποι έστρεψαν τις κάμερες των τηλεφώνων τους στον καπνό, με αποτέλεσμα να καταγράψουν συγκλονιστικές εικόνες από τη δεύτερη, πολύ σφοδρότερη έκρηξη. Κυβερνητικές πηγές έκαναν λόγο για φορτίο νιτρικής αμμωνίας που είχε κατασχεθεί και το οποίο φυλασσόταν, άγνωστο για ποιον λόγο, στο λιμάνι. Το Ισραήλ, που βρι-

Σκηνές Αποκάλυψης μετά την έκρηξη. Ο πρωθυπουργός του Λιβάνου ζητouse βοήθεια από όλες τις φιλικές χώρες.

σκεται σε σκληρή αντιπαράθεση με τη βασική πολιτική δύναμη του Λιβάνου, τη Χεζμπολάχ, ανακοίνωσε ότι δεν είχε καμία σχέση με την έκρηξη και προσφέρθηκε να αποστείλει ανθρωπιστική βοήθεια, ενώ η Χεζμπολάχ δήλωσε ότι ο οπλισμός της δεν έγινε στόχος κάποιας επίθεσης.

Το μέγεθος της τραγωδίας ξεπέρασε τις δυνατότητες των νοσοκομείων της Βηρυτού, ενώ οι ανάγκες για αίμα ήταν τεράστιες. «Δεν υπάρχουν λόγια για να περιγράψουν αυτά που είδα στην εντατική. Δεν μπορούσαμε να φθάσουμε

στην είσοδο από τον σωρό πτωμάτων. Δεκάδες σοβαρά τραυματίες, περιλαμβανομένων μεταναστών. Δεν υπάρχουν λόγια», έγραψε ο καθηγητής του πανεπιστημίου της Βηρυτού, Αμάλ Σαάντ.

Η τρομακτική έκρηξη έπληξε την πόλη σε μια στιγμή κατά την οποία οι κάτοικοι του Λιβάνου θεωρούσαν ότι τα πράγματα δεν μπορούν να πάνε χειρότερα. Ο Λίβανος πλύνεται από σφοδρή οικονομική κρίση, που επιδεινώθηκε από τις αμερικανικές κυρώσεις με στόχο τη Χεζμπολάχ. Η λίρα έχει χάσει πάνω από το 80% της αξίας της σε σχέση με

πέρυσι, ενώ τα οικονομικά προβλήματα έχουν φέρει τους πιο ευάλωτους στα πρόθυρα επισιτιστικής κρίσης – όλα αυτά προτού η χώρα πληγεί από τον κορωνοϊό και γονατίσει η εναπομείνασα οικονομική δραστηριότητα.

Κατόπιν τούτου, ο πρωθυπουργός του Λιβάνου ζήτησε επείγοντως βοήθεια από «όλες τις φιλικές χώρες», καθώς οι στιγμές είναι εξαιρετικά κρίσιμες, με εκτιμήσεις για μεγάλο αριθμό εγκλωβισμένων στα ερείπια και άμεσες ιατροφαρμακευτικές ανάγκες.

REUTERS, A.P.

Καταστροφική εκπαιδευτική κρίση εξαιτίας της πανδημίας

Ένα δισεκατομμύριο μαθητές επηρεάστηκαν

Ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες χαρακτήρισε χθες «καταστροφική εκπαιδευτική κρίση» το κλείσιμο των σχολείων εξαιτίας της πανδημίας σε περισσότερα από 160 κράτη, τονίζοντας ότι διαταράχθηκε η καθημερινότητα σε περισσότερο από ένα δισεκατομμύριο μαθητές.

Ανεξέλεγκτος εξαπλώνεται ο κορωνοϊός σε όλο τον κόσμο, με το «δεύτερο κύμα» να φαντάζει πλέον πιο πιθανό και πιο απειλητικό από ποτέ, ακόμα και στις χώρες που φαινομενικά έχουν «δαμάσει» το πρόβλημα. Το επιστημονικό συμβούλιο της γαλλικής κυβέρνησης τόνισε, χθες, ότι οι μήνες του φθινοπώρου και του χειμώνα είναι ιδιαίτερος ανησυχητικοί για δραματική αύξηση των κρουσμάτων και ότι, ανά πάσα στιγμή, είναι δυνατό να χαθεί ο έλεγχος. Ηδη οι Αρχές της Πόλης του Φωτός προσηύχον να επιβάλουν την υποχρεωτική χρήση μάσκας, ακόμα και σε κάποιους εξωτερικούς χώρους, προκειμένου να μην υπάρξει έξαρση της πανδημίας, σύμφωνα με δημοσίευμα της Le Monde.

Στη Γερμανία, η πρόεδρος του εθνικού σωματοειού των ιατρών, Σουζάνα Γιόνα, δήλωσε στην εφημερίδα Augsburger Allgemeine ότι η χώρα κινδυνεύει να απωλέσει τα κέρδη από την καλή διαχείριση της υγειονομικής κρίσης εξαιτίας της μη συμμόρφωσης των πολιτών με τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης. Στην Πολωνία, που χθες κατέρριψε το τέταρτο κατά σειράν υψηλότερο ημερήσιο ρεκόρ

νέων λοιμώξεων, η κυβέρνηση μελετά τη λήψη νέων μέτρων, όπως η είσοδος στη χώρα μόνο με αρνητικό τεστ κορωνοϊού και η παραμονή σε καραντίνα όσων έρχονται από κράτη υψηλού κινδύνου.

Δραματική είναι η κατάσταση στο Βέλγιο όπου καταγράφηκε εντός μιας εβδομάδας αύξηση 60% των νέων κρουσμάτων. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, παρατηρείται σταθεροποίηση στην Αμβέρσα, ενώ αυξητική τάση εμφανίζουν οι λοιμώξεις σε Βρυξέλλες και Λιέγη. Στην Ολλανδία τα νέα κρούσματα που καταγράφηκαν την τελευταία εβδομάδα αυξήθηκαν κατά 94% συγκριτικά με την περασμένη εβδομάδα.

Αυξητική τάση καταγράφουν και τα κρούσματα στην Ισπανία, που τις περασμένες 24 ώρες αυξήθηκαν κατά 1.178, κυρίως στην περιφέρεια της Μαδρίτης και στην Αραγονία. Την ίδια στιγμή, Ιταλοί επιστήμονες, βασιζόμενοι σε τεστ αντισωμάτων, εκτιμούν ότι τα κρούσματα στη χώρα ξεπερνούν το 1,5 εκατομμύριο. Στη Δανία ο επιδημιολόγος - σύμβουλος της κυβέρνησης Κάρε Μόλμπακ, αναφέρουν δανικά ΜΜΕ, δεν θα προτείνει την περαιτέρω χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων καθώς και εκεί τις τελευταίες εβδομάδες καταγράφεται σημαντική αύξηση των κρουσμάτων του κορωνοϊού.

Τέλος, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) χθες έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου για το «ρωσικό εμπόλιο» με το οποίο αναμένεται να γίνει εντατικός εμβολιασμός στα μέσα Οκτωβρίου, το-

Αυξάνονται με ραγδαία ταχύτητα τα νέα κρούσματα κορωνοϊού στο Τόκιο και πλέον η μάσκα έχει γίνει απαραίτητο αξεσουάρ για όλους.

Ανεξέλεγκτος εξαπλώνεται ο κορωνοϊός σε όλο τον κόσμο, με το «δεύτερο κύμα» να φαντάζει πλέον πιο πιθανό από ποτέ.

νίζοντας ότι επί του παρόντος μόνο έξι εμβόλια βρίσκονται στο τελικό στάδιο κλινικών δοκιμών.

Στα σχοινιά ο Τραμπ

Σε ιδιαίτερα δυσχερή θέση βρέθηκε χθες ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ, κατά τη διάρκεια συνέντευξης που παραχώρησε στον πολιτικό αναλυτή Τζόνναθαν Σουάν, η οποία προβλήθηκε στο HBO. Ο Αμερικανός πρόεδρος, μεταξύ άλλων, τόνισε ότι η πανδημία ήταν κάτι το μοναδικό, «δεν συνέβη ποτέ ξανά» και εξήγησε ότι «το 1917 ήταν διαφορετικό γιατί επρόκειτο για τη γρίπη. Αν παρακολουθείτε τα fake news στην τηλεόραση, ούτε καν αναφέρονται σε αυτό, μόνο λένε ότι 188 άλλα κράτη δεινοπαθούν λόγω κορωνοϊού. Κάποια, αναλογικά πολύ περισσότερο από εμάς». Βέβαια, η ψυχρή

αλήθεια είναι ότι η ισπανική γρίπη, που προκάλεσε 50 εκατομμύρια θανάτους, ήταν το 1918-1919, αλλά αυτό μάλλον διέφυγε του Αμερικανού προέδρου.

Ο Ντόναλντ Τραμπ, επίσης, επέμεινε ότι οι ΗΠΑ έκαναν «θαυμάσια δουλειά» για τη διαχείριση της πανδημίας, τονίζοντας ότι τα κατάφεραν πολύ καλύτερα από την Ευρώπη. Ο Σουάν, οργισμένος, τον ρώτησε: «Σε τι; Υπολογίζετε τους θανάτους σε αναλογία με τα κρούσματα, ενώ τα άλλα κράτη ως ποσοστό του πληθυσμού. Κι εδώ, οι ΗΠΑ βρίσκονται σε δεινή κατάσταση. Χειρότερα από τη Γερμανία και τη Νότια Κορέα». Αποσβολωμένος ο Τραμπ απάντησε: «Δεν μπορείτε να το κάνετε αυτό». Ο Αμερικανός πρόεδρος στη συνέχεια τόνισε ότι τα πολλά αμερικανικά κρούσματα οφείλονται στη διενέργεια πολλών τεστ, συμπληρώνοντας: «Ξέρετε υπάρχουν κάποιοι που λένε ότι κανείς μπορεί να πραγματοποιεί υπερβολικά τεστ»... Όταν ερωτήθηκε ποιος το λέει αυτό, απάντησε: «Διαβάστε τα εγχειρίδια, διαβάστε τα βιβλία». Ακόμη, προσέθεσε ότι τα κρούσματα είναι τόσο πολλά επειδή πολλά παιδιά βρίσκονται θετικά «απλά επειδή τρέχει η μύτη τους», παρότι αυτό δεν είναι ένα από τα τυπικά συμπτώματα του κορωνοϊού.

Το καλά κρυμμένο μυστικό του NATO

Του **STEVEN ERLANGER**
THE NEW YORK TIMES

Ολοένα και πιο συχνά, η Τουρκία βρίσκεται αντιμέτωπη με κράτη συμμάχους της στο NATO, όπως είναι η Γαλλία και η Ελλάδα, αγνοώντας όχι μόνο τους κανόνες της Συμμαχίας, αλλά και το διεθνές δίκαιο. Τέτοια περιστατικά έχουν σημειωθεί στη Λιβύη και στην ανατολική Μεσόγειο, στα χωρικά ύδατα ανοικτά της Ρόδου. Η Τουρκία έχει προκαλέσει την ενόχληση του NATO, εξαιτίας της επιθετικότητας, της αμετροέπειας και του αυταρχισμού της. Παρότι Ευρωπαίοι διπλωμάτες παραδέχονται το γεγονός αυτό, ελάχιστοι είναι πρόθυμοι να το συζητήσουν ανοικτά.

Η Τουρκία, μέλος του NATO από το 1952, είναι πολύ ισχυρή και στρατηγικά σημαντική για να τεθεί ενώπιον των ευθυνών της από τη Συμμαχία. Η Αγκυρα από τη μεριά της, έχει απορρίψει κάθε κριτική, χαρακτηρίζοντας την δικαιο-λόγητη. Ορισμένοι πρόσβεις του NATO εκτιμούν ότι η Τουρκία αποτελεί πλέον απειλή για τις δημοκρατικές αξίες και τη συλλογική άμυνα της Συμμαχίας. Η πιο επιθετική, εθνικιστική και θρησκο-όμνη Τουρκία συγκρούεται ολοένα και πιο συχνά με τους Δυτικούς συμμάχους της με αφορμή τη Λιβύη, τη Συρία, το Ιράκ, τη Ρωσία και τα ενεργειακά κοιτάσματα στην ανατολική Μεσόγειο. Την ίδια ώρα, ο ενισχυόμενος αυταρχισμός του προέδρου Ερντογάν ενοχλεί τους νατοϊκούς εταίρους της Αγκυρας. Παρά ταύτα, η Τουρκία συνεχίζει να απολαμβάνει ιδιότυπη ασυλία, χάρη στην απουσία σαφούς αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής και στην περιφρόνηση με την οποία ο πρόεδρος Τραμπ αντιμετωπίζει το NATO και τον θαυμασμό του για τον Ταγίπ Ερντογάν.

Η τουρκική αδιαφορία για την πολιτική της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας εκδηλώθηκε με τη στήριξη της σε ακραίες ένοπλες οργανώσεις στη Συρία, την αγορά ρωσικού αντιαεροπορικού συστήματος, παρά τις έντονες διαφωνίες της Ουάσιγκτον, τις συστηματικές της παραβιάσεις του εμπάργκο όπλων στη Λιβύη, τις επιθετικές της γεωτρήσεις στην ανατολική Μεσόγειο, τη διαρκή δαιμονοποίηση του Ισραήλ και την αξιοποίηση συνειδητής παραπληροφόρησης.

Η ανεγκύκλιση του γ.γ. του NATO, Γενς Στόλτενμπεργκ, απέναντι στην τουρκική και την αμερικανική μονομέρεια έχει αποθρασύνει την Αγκυρα και την Ουάσιγκτον. Παρότι και άλλα κράτη, όπως η Ουγγαρία και η Πολωνία, παραβιάζουν και αυτά τους νατοϊκούς κανόνες, μόνο η Τουρκία δημιουργεί προσκόμματα σε κρίσιμες πρωτοβουλίες της Συμμαχίας, λέει ο πρώην πρόεδρος των ΗΠΑ στην Ελλάδα και στο NATO, Νίκολας Μπερνς. Το NATO λαμβάνει αποφάσεις ομόφωνα, οπότε κάθε τουρκική διαφωνία είναι ικανή να αναστείλει οποιαδήποτε πρωτοβουλία. Η Γαλλία έχει χρησιμοποιήσει και αυτή το δικαίωμα βέτο που διαθέτει για να προωθήσει τα εθνικά της συμφέροντα, αλλά η Τουρκία συνηθίζει να εμποδίζει τη σύναψη συμφωνιών του NA-

TO με κράτη που αντιπαθεί, όπως το Ισραήλ, η Αρμενία, η Αίγυπτος και τα Εμιράτα.

Εδώ και μήνες, η Τουρκία παρεμποδίζει νατοϊκό σχέδιο άμυνας της Πολωνίας και των χωρών της Βαλτικής, που συνορεύουν με τη Ρωσία. Την ίδια ώρα, η Αγκυρα απαιτούσε από το NATO να χαρακτηρίσει τρομοκρατικές πολλές τουρκικές οργανώσεις, οι οποίες μάχονται για την ανεξαρτησία τους. Πολλές από τις οργανώσεις αυτές υπήρξαν οι καλύτεροι σύμμαχοι της Ουάσιγκτον στον πόλεμο κατά του Ισλαμικού Κράτους και της Αλ Κάιντα στη Συρία και το Ιράκ.

Η επιμονή της Αγκυρας να εντάξει το αντιαεροπορικό σύστημα S-400 στο οπλοστάσιό της προκαλεί την οργή του NATO, καθώς κάτι τέτοιο θα φέρει Ρώσους μηχανολόγους στο εσωτερικό της νατοϊκής αέρας, αποκάλυπτοντας αδυναμίες της Συμμαχίας και πλήττοντας

Ο Ντόναλντ Τραμπ και ο Ταγίπ Ερντογάν, κατά τη διάρκεια περυσινής συνέντευξης Τύπου στον Λευκό Οίκο, στην Ουάσιγκτον.

ταυτόχρονα το αξιόμαχο του μαχητικού πέμπτης γενιάς F-35. Την ίδια στιγμή, η εμμονή του Ερντογάν να αγνοεί τη νατοϊκή πολιτική στον εμφύλιο στη Λιβύη έχει οδηγήσει σε επικίνδυνες ναυτικές αντιπαραθέσεις μεταξύ γαλλικών και τουρκικών πολεμικών πλοίων, που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε θερμό επεισόδιο μεταξύ των δύο κρατών.

Η απόφαση του Τούρκου προέδρου να στείλει ερευνητικό σκάφος στα ανοικτά της Κύπρου, προκαλώντας ευρωπαϊκές κυρώσεις εις βάρος της Αγκυρας, οδήγησε την Αθήνα στα όρια, με την ένταση να αποκλιμακώνεται μόνο χάρη στην παρέμβαση της Γερμανίας.

Η Τουρκία είναι μία διαφορετική χώρα υπό την προεδρία Ερντογάν, ο οποίος επέλεξε να προσεγκύσει το ακραίο ισλαμικό στοιχείο, θεωρώντας το απαραίτητο για την πολιτική του επιβίωση. Η πρόσφατη απόφασή του για μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τέμενος σηματοδοτεί το οριστικό του διάγνιο από τις αρχές του κοσμικού κεραλισμού, επιλέγοντας εφεξής την προώθηση νεοοθωμανικών φιλοδοξιών.

Αραβες ηγέτες εναντίον Ερντογάν

Η Τουρκία δρα βάσει της αρχής ότι «η Λιβύη ανήκει στους Λίβυους» και στόχος είναι «μία ανεξάρτητη και ευμερούσα χώρα». Με αυτή τη δήλωση ο διευθυντής επικινδύνων της τουρκικής προεδρίας Φακρετίν Αλτουίν προσπάθησε να απαντήσει στις σκληρές επικρίσεις που δέχθηκε τα προηγούμενα εβδομήδερα η χώρα του από Αραβες ηγέτες για την επέμβαση της στον εμφύλιο πόλεμο της Λιβύης. Αφορμή στάθηκαν πρόσφατες, επιθετικές δηλώσεις του Τούρκου υπουργού Άμυνας Χουλουσί Ακάρ εναντίον των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων. «Το Αμπου Ντάμιπ κάνει αυτά που κάνει στη Λιβύη, κάνει αυτά που κάνει στη Συρία. Όλα καταγράφονται. Οι λογαριασμοί θα κλείσουν στον σωστό χρόνο και στο σωστό μέρος», είχε δηλώσει απειλητικά ο Τούρκος αξιωματούχος. Απαντώντας, ο υπουργός Εξωτερικών των Εμιράτων Αβνούρ Γκαργκάς κατηγόρησε την Τουρκία για αποικιοκρατική νοοτροπία. «Οι αποι-

κιοκρατικές φαντασιώσεις ανήκουν στα αρχαία της Ιστορίας. Οι σχέσεις μεταξύ κρατών δεν μπορούν να βασίζονται σε απειλές», δήλωσε ο Αραβας αξιωματούχος. Από την πλευρά του, ο στρατιωτικός ηγέτης της ανατολικής Λιβύης Χαλίφα Χαφτάρ προειδοποίησε την Αγκυρα ότι οι τουρκικές δυνάμεις θα αντιμετωπίσουν τα πυρά του Εθνικού Λίβυκού Στρατού (LNA) αν εισβάλουν στη χώρα του προς υποστήριξη της κυβέρνησης της Τρίπολης, υπό τον Φαγέζ Σαράζ. Ο Χαφτάρ κατηγόρησε προσωπικά τον Ταγίπ Ερντογάν ότι «έρχεται στη Λιβύη αναζητώντας την κληρονομιά των προγόνων του» για να προσθέσει: «Του λέμε λοιπόν ότι θα μεταφράσουμε αυτή την κληρονομιά σε σφαίρες. Δεν θα υπάρξει έλεος (για τις τουρκικές δυνάμεις) γιατί δεν δικαιούνται κανένα έλεος. Οι Λίβυοι δεν θα αποδέχονταν ποτέ μια τουρκική κατοχή και δεν θα μπουν ξανά στον ζυγό της αποικιοκρατίας».

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

• Επιχειρηματικά Δάνεια
• Χρηματοδότηση Έργων

• Χρηματοδότηση Εμπορίου
• Ψηφιακή Τραπεζική

• Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
• Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούσσας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Μίνι λίφτινγκ στην κυβέρνηση

Το παρασκήνιο της απόφασης του Έλληνα πρωθυπουργού για περιορισμένες αλλαγές

Του ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Μετρημένες στα δάκτυλα του ενός χεριού –σύνολο πέντε τον αριθμό– αλλά με συγκεκριμένη πολιτική στόχευση ήταν οι αλλαγές που αποφάσισε ο πρωθυπουργός και ανακοίνωσε χθες ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Στέλιος Πέτσας. Ουσιαστικά δεν πρόκειται για ανασχηματισμό με την κλασική έννοια του όρου, αλλά για «διορθωτικές παρεμβάσεις» όπως είχε πει ο πρωθυπουργός, με τον Κυριάκο Μητσοτάκη να πετυχαίνει με την επιλογή αυτή έναν διπλό στόχο: αφενός σηματοδοτήσει το βάρος που ρίχνει στη διαχείριση του Ταμείου Ανάκαμψης και αφετέρου κράτησε ζωντανό το χαρτί του ανασχηματισμού για αργότερα, αν υπάρξει μεγαλύτερη πολιτική πίεση.

Στις αλλαγές δεσποζουν οι αναβαθμίσεις του μέχρι πρότινος υφυπουργού Οικονομικών Θεόδωρου Σκυλακάκη, σε θέση αναπληρωτή υπουργού Οικονομικών, αρμόδιου για τη Δημοσιονομική Πολιτική και του υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων Νίκου Παπαθανάση, σε αναπληρωτή υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, αρμόδιο για τις Ιδιωτικές Επενδύσεις και τις Συμπράξεις του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα. Πρόκειται για δύο αλλαγές που αποτυπώνουν την αναπτυξιακή κατεύθυνση που θέλει να δώσει ο κ. Μητσοτάκης το επόμενο διάστημα και το ειδικό βάρος που αποδίδει το Μαξίμου στους δύο βασικούς πυλώνες επανεκκίνησης της χώρας: ανάπτυξη και οικονομία. Εξ ου και αρκετοί ήταν αυτοί που ονόμασαν τις χθεσινές αλλαγές «ανασχηματισμό Σκυλακάκη». Ο ίδιος ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Στέλιος Πέτσας έκανε λόγο για «βελτιωτική αναπροσαρμογή ενός ήδη επιτυχημένου κυβερνητικού σχήματος», καθώς πράγματι στις δημοσκοπήσεις η κυβέρνηση απολαμβάνει υψηλή αποδοχή.

Ο ανασχηματισμός έφερε αλλαγές και σε τρία ακόμα υφυπουργεία. Συγκεκριμένα έκοψε την τοποθέτηση του κ. Παναγιώτη Τσακλόγλου, καθηγητή στο τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, στη θέση του υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, αρμόδιου για τα θέματα Κοινωνικής Ασφάλισης, την τοποθέτηση της κ. Ζωής Ράπτη, βουλευτού Βόρειου Τομέα Αθηνών, σε θέση υφυπουργού Υγείας, αρμόδιας για θέματα Ψυχικής

Επάνω: Ο κ. Θ. Σκυλακάκης, νέος αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, αρμόδιος για τη Δημοσιονομική Πολιτική, και ο κ. Ν. Παπαθανάσης, νέος αναπληρωτής υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, αρμόδιος για τις Ιδιωτικές Επενδύσεις και τις Συμπράξεις του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα. **Κάτω:** Ο κ. Παν. Τσακλόγλου αναλαμβάνει υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, αρμόδιος για τα θέματα Κοινωνικής Ασφάλισης, η κ. Ζωή Ράπτη, υφυπουργός Υγείας, αρμόδια για θέματα Ψυχικής Υγείας, και ο κ. Ν. Ταγαράς, υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αρμόδιος για θέματα Προστασίας του Περιβάλλοντος.

Ο κ. Μητσοτάκης σηματοδότησε τη σημασία του Ταμείου Ανάκαμψης και κράτησε το χαρτί του ανασχηματισμού για αργότερα, καθώς το κυβερνητικό σχήμα τυγχάνει υψηλής αποδοχής.

Υγείας, η οποία ενισχύει και τη γυναικεία παρουσία στην κυβέρνηση και τέλος την τοποθέτηση του κ. Νικόλαου Ταγαρά, βουλευτή Κορινθίας, στη θέση του υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αρμόδιου για θέματα Προστασίας του Περιβάλλοντος, που ήταν κενή μετά την παραίτηση του κ. Θωμά. Αντίθετα μετά τη παραίτηση του κ. Κράνη η θέση δεν καλύφθηκε και οι αρ-

μοδιότητες παραμένουν στον υπουργό Δικαιοσύνης κ. Τσιάρα.

Πολιτικά μηνύματα
Αν δει κάποιος συνολικά τα πέντε υπουργεία που έγιναν αλλαγές, τότε βγάζει σημαντικά πολιτικά συμπεράσματα. Συνολικά οι διορθωτικές κινήσεις –προσθήκες ήταν στα υπουργεία Οικονομίας, Ανάπτυξης, Εργασίας, Υγείας και Περιβάλλοντος, δηλαδή σε πέντε πολύ κρίσιμους τομείς για την επόμενη μέρα της οικονομίας και τελικά της ανάπτυξης. Οι αλλαγές όμως έχουν και άλλα πολιτικά μηνύματα. Όπως προεπιπόθηκε ο κ. Μητσοτάκης με το λίφτινγκ που έκανε κράτησε ζεστό τον ανασχηματισμό για το άμεσο ή απώτερο μέλλον, κρίνοντας πως η πίεση που θα δεχθεί η κυβέρνηση το ερχόμενο φθινόπωρο θα είναι ενδεχομένως μεγαλύτερη από ό,τι σήμερα. Με την παραμονή άλλωστε όλων των υπουργών στις θέσεις τους, ο

κ. Μητσοτάκης στέλνει μήνυμα πως ο κανονικός ανασχηματισμός δεν έχει γίνει ακόμα και κανείς δεν μπορεί να επαναπαύεται. Παράλληλα με την αξιοποίηση μόλις δύο βουλευτών στέλνει μήνυμα «πειθαρχίας» και στους 158 πως αν είναι να συνεχίσουν να κινούνται εντός πλαισίου τότε μπορεί να αξιοποιηθούν σε μεταγενέστερο χρόνο. Η επιλογή να μην αναβαθμίσει κανέναν γενικό γραμματέα, παρά τις σχετικές σκέψεις, αποτυπώνει την πρόθεση να μη χαλάσει καμία ισορροπία στην παρούσα φάση. Κυβερνητικές πηγές σχολίαζαν μετά το πέρας των ανακοινώσεων πως «ύστερα από έναν χρόνο έντονων και αποδοτικών λειτουργιών—διάστημα μεστό από κρίσιμα γεγονότα και αδιαφορίσιμους εθνικές επιτυχίες—ο πρωθυπουργός προχώρησε στη συμπλήρωση ορισμένων κενών στο κυβερνητικό σχήμα το οποίο παραμένει σταθερό ως προς τον αριθμό και την πολιτική του κατεύθυνση».

Ντόμινο αλλαγών σε επίπεδο γενικών γραμματέων

Ο ανασχηματισμός είχε συνολικά και 14 νέους ή με νέες αρμοδιότητες γενικούς γραμματέες και ειδικούς γραμματέες, ενδεικτικό πως ο Κυριάκος Μητσοτάκης δίνει έμφαση και στη δομή των υπουργείων, ώστε να λειτουργήσει η κυβέρνηση με τον τρόπο που έχει στο μυαλό του.

Σημαντική αναβάθμιση αποτελεί ο ορισμός του Θανάση Κοντογεώργη στη θέση του γενικού γραμματέα συντονισμού στην Προεδρία της Κυβέρνησης, που προέκυψε κατόπιν ενοποίησης γραμματειών. Ο κ. Κοντογεώργης ήταν μέχρι σήμερα γ.γ. Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών.

Από εκεί και πέρα νέος γενικός γραμματέας στο υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων είναι ο Ιωάννης Κυριακού που αναλαμβάνει γ.γ. Βιομηχανίας, στη θέση του Πελοπίδα Καλλιρή. Πρόκειται για άνθρωπο που γνωρίζει πολύ καλά το ΕΣΠΑ και είχε στενή συνεργασία με τον Ακη Σκέρτσο από την εποχή του ΣΕΒ. Στο υπουργείο παραμένουν, αλλά με εσωτερικές μετακινήσεις, η κ. Νίκη Δανδόλου, στη θέση της ειδικής γραμματέως Κοινωνικού Ταμείου η οποία έχει γνώσεις των ευρωπαϊκών θεμάτων και ο Γιώργος Ζερβός, ειδικός γραμματέας ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Στο Εξωτερικών ο κ. Ιωάννης Χρυσουλάκης παραμένει αλλά στην ενοπιμένη πλέον θέση του γ.γ. Δημόσιας Διπλωματίας και Απόδημου Ελληνισμού. Στο υπουργείο Υγείας εισέρχεται ο Μάριος Θέμιστοκλέους, ένα στέλεχος με μεγάλη εμπλοκή στα θέματα της πανδημίας όλο το προηγούμενο διάστημα. Σύμφωνα με πληροφορίες πρόκειται για πρόταση του Βασίλη Κικιλία, καθώς μέχρι πρότινος ήταν πρόεδρος του Ε-ΚΑΠΥ.

Τέλος, υποβάθμιση θεωρείται η μετακίνηση της Βίκυς Λοϊζου από την Προεδρία της Κυβέρνησης στη Γενική Γραμματεία Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης. Η κ. Λοϊζου καταλαμβάνει ουσιαστικά τη θέση που κατείχε μέχρι τώρα ο κ. Κώστας Λούλης, για τον οποίο είχε δημιουργηθεί πολιτική αντιπαράθεση για το πτυχίο του.

Όλοι οι υπόλοιποι γενικοί γραμματέες παραμένουν ως είχαν στις θέσεις τους.

Ο Θανάσης Κοντογεώργης αναλαμβάνει γενικός γραμματέας συντονισμού στην Προεδρία της Κυβέρνησης.

Ο πρωθυπουργός δίνει έμφαση στη δομή των υπουργείων, ώστε να λειτουργήσει αποτελεσματικά το κυβερνητικό σχήμα.

Αξίζει πάντως να σημειωθεί πως στο αρχικό πλάνο του Μαξίμου είχε συζητηθεί η αναβάθμιση τουλάχιστον τεσσάρων γενικών γραμματέων. Τελικά ο Κυριάκος Μητσοτάκης αποφάσισε να μην αναβαθμίσει κανέναν, καθώς κρίθηκε πως κάτι τέτοιο μπορεί να δημιουργούσε ανισορροπίες. Οι αλλαγές άλλωστε που ανακοινώθηκαν χθες, έχουν και το στοιχείο της απολύτης ισορροπίας, καθώς πλυν των όσων κρίθηκαν απολύτως απαραίτητα δεν άλλαξε τίποτε άλλο, παραμένοντας τις γενικευμένες αλλαγές για το μέλλον.

Φρένο στις ψευδείς ειδήσεις περί κορωνοϊού

Στην Εισαγγελία δημοσιεύματα τα οποία υποστηρίζουν ότι η πανδημία δεν αποτελεί απειλή

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ

Να περιορίσουν τα δημοσιεύματα που υποστηρίζουν ότι η πανδημία του κορωνοϊού δεν συνιστά πραγματική απειλή, αλλά μια παγκόσμια συνωμοσία, θα επιχειρήσουν οι αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές της χώρας. Κάποια χαρακτηριστικά δημοσιεύματα, που έχουν προσφατά αναρτηθεί σε κυρίως χαμηλής επισκεψιμότητας ιστοσελίδες όπως επίσης και αναρτήσεις μεμονωμένων χρηστών στα κοινωνικά δίκτυα και κυρίως το Facebook, στάλθηκαν χθες στην Εισαγγελία Πρωτοδικών της Αθήνας.

Εκτός απροόπτου, αναμένεται να διαταχθεί προκαταρκτική εξέταση δυνάμει της οποίας θα είναι στο εξής δυνατή η άρση απορρήτου αλλά και η ποινική δίωξη όσων δημοσιεύουν συνωμοσιολογικά κείμενα σχετικά με τον κορωνοϊό.

Η ενεργοποίηση της Διεύθυνσης Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος που ανέλαβε να φέρει εις πέρας την έρευνα, έγινε με απόφαση του υπουργού Προστασίας του Πολίτη Μιχάλη Χρυσοχοΐδη. Σκοπός της πρωτοβουλίας είναι το φαινόμενο να περιοριστεί πριν λάβει ανεξέλεγκτες διαστάσεις, όπως συνέβη σε χώρες του εξωτερικού και πλέον η εφαρμογή των μέτρων περιορισμού εξάπλωσης της νόσου καταστεί δύσκολη ή αδύνατη. Ηδη σε διάφορες χώρες του εξωτερικού έχουν σημειωθεί το προηγούμενο διάστημα επεισόδια ακόμα και συμπλοκές μεταξύ ατόμων που φορούν μάσκα και άλλων που αρνούνται να υπακούσουν στη σχετική υποχρέωση για χρήση της σε συγκεκριμένους χώρους. Σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν καταγραφεί ακόμη και περιστατικά με εμπλοκή της αστυνομίας, στο πλαίσιο ελέγχων για τήρηση των μέτρων προστασίας από τον κορωνοϊό. Τα δημοσιεύματα που προσείλκυσαν την προσοχή των δικαστικών αρχών παραπέμπουν σε θεωρίες συνωμοσίας, οι οποίες διεθνώς διακινούνται ήδη από την αρχή εμφάνισης του νέου κορωνοϊού με επίκληση τουλάχιστον αμφιλεγόμενων δεδομένων και αμφισβήτηση των επιστημονικών ανακοινώσεων και ευρημάτων, όσον αφορά την εξάπλωση της νόσου. «Η παράκρουση με τα κρούσματα συνεχίζεται. Μας άρξισε (σ.σ. ο Ν. Χαρδαλιάς) στους περιορισμούς και θα συνεχίσει να τρομοκρατεί για να εφαρμόσουν τη μάσκα

Στα κοινωνικά δίκτυα διακινείται ευρέως η άποψη ότι ακόμη και το τεστ για COVID-19 γίνεται με τέτοιο τρόπο (με μπατονέτα που φτάνει βαθιά «ως τον εγκέφαλο» ή, όπως γράφτηκε αλλού, με ραβδί που εισάγεται βαθιά και προκαλεί τραύμα στο «αιματοεγκεφαλικό φράγμα») προκειμένου να «φυτέψουν» στον καθέναν μας κι από ένα μικροτόπι.

Αναμένεται να διαταχθεί προκαταρκτική εξέταση – Ενεργοποίηση της Διεύθυνσης Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, με απόφαση Χρυσοχοΐδη.

της ΥΠΟΤΑΓΗΣ σε κάθε μας βήμα ακόμα και σε εξωτερικούς χώρους, διότι η μάσκα είναι ο προθάλαμος αποδοχής των προβάτων για το επερχόμενο εμβόλιο που θα μειώσει τον πληθυσμό» αναφέρει –ενδεικτικά– δημοσίευμα που αναπαράγεται σε διάφορες ιστοσελίδες τα τελευταία δύο 24ωρα.

«Το σχέδιο είναι γνωστό, το είχαμε γράψει ότι το εμβόλιο κατασκευάστηκε στην Κίνα και τροποποιήθηκε σε βιολο-

γικό εργαστήριο των ΗΠΑ με κεντρικό συντονιστή τον Bill Gates, ο οποίος ομολογεί σε κάποιο βίντεο ότι η δεύτερη φορά θα είναι πολύ θανατηφόρα!» γράφει ο συντάκτης μακροσκελούς κειμένου που φιλοξενείται σε blog.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις των αρμοδίων αρχών, η προκαταρκτική εξέταση θα αφορά τα αδικήματα της «παραβίασης μέτρων για την πρόληψη ασθενειών» (άρθρο 285 Π.Κ.) και της «δημόσιας διέγερσης σε απειθεία κατά των νόμων» (άρθρο 183 Π.Κ.) που τιμωρούνται με φυλάκιση και χρηματική ποινή.

Την προσοχή της αστυνομίας έχουν προκαλέσει όμως και αναρτήσεις μεμονωμένων χρηστών του Διαδικτύου. Πρόκειται για σχόλια και δημοσιεύσεις που είτε αμφισβητούν τη σοβαρότητα του προβλήματος είτε απευθύνουν καλέσματα για μη εφαρμογή των κανονισμών για τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού.

Για παράδειγμα, αξιωματούχοι του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη έχουν επισημάνει ανάρτηση που καλεί όσους ελέγχονται από αστυνομικούς για μη χρήση μάσκας να μην πληρώνουν το πρόστιμο και να καταγγέλλουν τον αστυνομικό για παραβίαση του άρθρου 5 του Συντάγματος για ατομική ελευθερία. Κάποια από τα επίμαχα σχόλια έχει μπλοκάρει το ίδιο το Facebook χαρακτηρίζοντάς τα «fake news».

Σε γραπτή δήλωσή του ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη τόνισε ότι «θα πάρουμε όλα τα νόμιμα μέτρα ώστε να μην απειληθεί η δημόσια υγεία από παραπληροφόρηση ή θεωρίες συνωμοσίας που έχουν αρχίσει και κυκλοφορούν στο Διαδίκτυο». Συμπλήρωσε ότι ο κορωνοϊός δεν προσφέρεται για εκκλήσεις ανυπακοής και έστειλε το μήνυμα ότι «η πολιτεία δεν θα επιτρέψει τη δημιουργία εστιών κινδύνου της δημόσιας υγείας, από ανεύθυνες κοινωνικά συμπεριφορές».

Θεωρίες συνωμοσίας, «συμφέροντα» και μικροτοσίπ

Της ΑΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ

Πώς ξέρεις ότι μια θεωρία συνωμοσίας έχει ξεφύγει από τα όρια του web και πλέον διασπείρεται ταχύτερα και από την COVID-19; Όταν την ακούς τρεις φορές μέσα σε μία ημέρα από τρεις διαφορετικούς ανθρώπους. Αυτό συνέβη πριν γινώσθαι μια θεωρία ότι κορωνοϊός δεν υπάρχει, είναι μια μεγάλη απάτη –«ξέρεις κανέναν που να έχει νοσήσει;», την οποία άκουσα πρώτα ναρπίς το πρώτο σε θάλαμο αναμονής μικροβιολογικού εργαστηρίου, κατόπιν στο ταξί και, τέλος, σε πηγαδάκι στο πάρκο της γειτονιάς. Συμπληρώνοντας τα κομμάτια, σύμφωνα με αυτήν τη θεωρία, ΜΜΕ, γιατροί, κυβερνήσεις και πολίτες ήταν συνεννοημένοι να παραπληθήσουν τον «απλό λαό» ώστε να φοράει μάσκα και σε δεύτερο χρόνο να κάνει το εμβόλιο. «Μα, συγγνώμη, εσείς δεν είδατε τις εικόνες από την Ιταλία;», «Χόλινουντ» ήταν η απάντηση (άλλοι υποστηρίζουν ότι ασθενείς εξαγοράστηκαν για να ισχυριστούν ότι επιβίωσαν από τον ιό ή και ότι χρεώθηκαν στην COVID-19 ασοκείο θάνατο), γεγονός που επιβεβαιώνει μιαν άλλη θεωρία που λέει ότι κάποια πράγματα είναι ανίκανα.

«Κοινωνικό πείραμα»

Όλα αυτά θα ήταν απλώς κωμικά, εάν το τελικό punchline, η κατάληξη του «αστείου» δηλαδή, δεν ήταν η παρότρυνση να μη φοράμε μάσκα και σε φέσταια να μην κάνουμε το εμβόλιο, όταν αυτό βγει, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία και υποκαθιστώντας τις προσπάθειες της παγκόσμιας επισημοτικής κοινότητας για έξοδο από την κρίση. Στην ερώτηση «ποιος ο σκοπός απίς της παγκόσμιας συνωμοσίας», οι περισσότεροι κάνουν λόγο για έλεγχο των μαζών, κοινωνικό πείραμα, «συμφέροντα» – τα γνωστά. Όμως, τελευταία κερδίζει έδαφος η θεωρία ότι τα μέτρα προστασίας έχουν στόχο να «φυτέψουν» στον καθέναν μας κι από ένα μικροτόπι. Ενα τόσο δα μικρό τσιπάκι. Στα κοινωνικά δίκτυα διακινείται ευρέως η άποψη ότι ακόμη και το τεστ για COVID-19 γίνεται με αυτόν τον τρόπο (με μπατονέτα που φτάνει βαθιά «ως τον εγκέφαλο» ή, όπως γράφτηκε αλλού, με ραβδί που εισάγεται βαθιά και προκαλεί τραύμα

στο «αιματοεγκεφαλικό φράγμα», με αποτέλεσμα να δημιουργεί μια «πύλη εισόδου» στον εγκέφαλο για κάθε μόλυνση) προκειμένου να εμψυχευτεί το εν λόγω μικροτόπι. Άλλοι γράφεται ότι οι προστατευτικές μάσκες έχουν ενσωματωμένο τσιπ 5G (!) που ελέγχει τι λέμε και αν «δεν τους αρέσουν» αυτά που λέμε, μας ψεκάζουν κορωνοϊό. Φυσικά, και το εμβόλιο έχει στόχο να τοποθετήσει σε στρατηγικό σημείο εντός μας αυτό το ίδιο μικρό τσιπάκι. Οκέι, ό,τι πείτε.

Το άρθρο 5 του Συντάγματος

Μεγάλη διάδοση είχε πρόσφατα και ένα ποστ, το οποίο καλούσε τους πολίτες να μη συμμορφωθούν στο μέτρο της χρήσης μάσκας, καθώς μπορούν να επικαλεστούν το άρθρο 5 του Συντάγματος. «Μάθετε τα δικαιώματά σας, στην αγνωσία μας ποντάρουν!» έγραφε συγκεκριμένα (ο ισχυρισμός καταρρίφθηκε από τα Ελληνικά Ηoaxes). Γενικά, έχουν κυκλοφορήσει το τελευταίο διάστημα ένα σωρό hoaxes σχετικά με την επικινδυνότητα της χρήσης μάσκας, από το ότι μειώνει τη συγκέντρωση οξυγόνου στο αίμα, ότι εξασθενεί το ανοσοποιητικό σύστημα, ότι προκαλεί πονοκεφάλους ή ακόμη και τον θάνατο. Ευτυχώς, σε απάντηση των συνωμοσιολόγων, viral έγινε και το ποστ της οδοντιάτρου Ελενας Μελιότη, όπου γράφει ότι εδώ και 25 χρόνια φοράει καθημερινά χειρουργική μάσκα για αρκετές ώρες. «Εχω άσθμα από φοιτητρία ακόμη και είμαι σε ανοσοκαταστολή τα τελευταία χρόνια λόγω άλλου ζητήματος υγείας που προέκυψε. Δεν είχα ποτέ μου δύσπνοια φωρώντας τη/τις μάσκες μου. Δεν παθαίνω συχνά λοιμώξεις αναπνευστικού (2 φορές τα τελευταία 25 χρόνια). Ισα ίσα που η μάσκα (respirator) με προστατεύει, ακριβώς γιατί είμαι σε ανοσοκαταστολή. Δεν έχω υποξία όταν φοράω μάσκα (έχω οξυμετρο λόγω του άσθματος και το έχω ελέγξει). Η μάσκα δεν ρίχνει το οξυγόνο στο αίμα, η μάσκα δεν προκαλεί δύσπνοια, η μάσκα δεν ρίχνει το ανοσοποιητικό. (...) Μην ακούς και μην παρασύρσαι από ανόητες θεωρίες και συνωμοσιολόγους. Η μάσκα αυτή τη στιγμή μπορεί να σώσει τη ζωή σου και των δικών σου ανθρώπων. Φορέστε μάσκες. Διαφυλάξτε την υγεία σας. Και των γύρω σας».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2020

ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 2020

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εμπειρία

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Δέσμη προτάσεων από την επιτροπή Πισσαρίδη

Στόχος οι μεγαλύτεροι ρυθμοί ανάπτυξης – Τον Σεπτέμβριο θα υποβληθεί στην κυβέρνηση το τελικό σχέδιο με συνολικά 14 προτάσεις

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Στη δημοσιότητα έδωσε η κυβέρνηση το προσχέδιο της επιτροπής Πισσαρίδη, που αποτελεί ουσιαστικά ένα «ενδιάμεσο κείμενο», το οποίο τίθεται σε διάλογο με την τελική πρόταση να ακολουθεί τον Σεπτέμβριο 2020, πριν η Αθήνα καταθέσει την πρότασή της προς έγκριση, τον ερχόμενο Οκτώβριο στις Βρυξέλλες. Η μελέτη περιλαμβάνει συνολικά 14 προτάσεις με αναπτυξιακό πρόσημο, που στόχο έχουν «τη συστηματική αύξηση των εισοδημάτων», ενώ «θα ενισχύουν την παραγωγικότητα, την εργασία και τις επενδύσεις».

Οι 14 προτάσεις προβλέπουν:

1. Μείωση του βάρους στη μισθωτή εργασία με συνδυαστικά μέτρα, όπως (α) μείωση των ασφαλιστικών εισφορών (για παράδειγμα μέσω ενός σταθερού ποσού εισφορών υγείας για όλους τους εργαζομένους), (β) απόληψη της «εισφοράς αλληλεγγύης», και (γ) μείωση του ανώτατου ορίου ασφαλιστέου εισοδήματος.

2. Ενίσχυση της αναλογικότητας και διαφάνειας του δημόσιου διανεμητικού πρώτου πυλώνα κοινωνικής ασφάλισης και ταυτόχρονα ανάπτυξη ενός δεύτερου και τρίτου πυλώνα με κίνητρα για ιδιωτικές αποταμιευτικές αποφάσεις.

Επιδιώκονται, με μοχλό το Ταμείο Ανάκαμψης, «η συστηματική αύξηση των εισοδημάτων» και η ενίσχυση «της παραγωγικότητας, της εργασίας και των επενδύσεων».

3. Εκσυγχρονισμό του συστήματος χρηματοπιστωτικής εποπτείας στον τομέα της προστασίας των επενδυτών και εκσυγχρονισμό του συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης. 4. Άμεση λειτουργία εξειδικευμένων τμημάτων στα δικαστήρια για υποθέσεις σημαντικού οικονομικού ενδιαφέροντος με ανώτατο όριο 12 μηνών έως την απόφαση. 5. Θεσμική ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης, όπως μέσω της αύξησης της πληρείας και της κινητικότητας στις ανώτερες διοικητικές θέσεις, καθώς και αναβάθμιση του ρόλου του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού. Καθολική εφαρμογή της αξιολόγησης. 6. Μεί-

ωση του κόστους παραγωγής στη μεταποίηση, κυρίως μέσω επιταχυνόμενων φορολογικών αποσβέσεων για επενδύσεις σε εξοπλισμό και μείωση του κόστους ενέργειας. 7. Ενίσχυση βασικής έρευνας μέσω άρσης αγκυλώσεων για πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα. 8. Ριζική αναβάθμιση του συστήματος κατάρτισης για ανέργους και για εργαζομένους. 9. Διευκόλυνση της πληρέστερης ένταξης των γυναικών στην αγορά εργασίας και αύξηση των αμοιβών τους. 10. Εκσυγχρονισμό της δομής του συστήματος εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες. 11. Αναδιάρθρωση του συστήματος υγείας με προτεραιότητα στην

πλήρη ανάπτυξη συστήματος ψηφιακού φακέλου ασθενούς, πρωτοβάθμιας φροντίδας και πρόληψης. 12. Εξορθολογισμό, συγχώνευση και απλούστευση όλων των φόρων για την ακίνητη περιουσία και σταδιακή μεταφορά πόρων σε τοπικό επίπεδο, σε αναλογία με αρμοδιότητες. 13. Δημόσιες επενδύσεις και κίνητρα για ιδιωτικές δαπάνες για ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων (κατοικιών και επαγγελματικών) με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, των περιβαλλοντικών αποτυπώματος και την αύξηση της αξίας των ακινήτων. 14. Ανάπτυξη υποδομών μέσω δημόσιων επενδύσεων και κινητοποίησης ιδιωτικών.

Μείωση φορολογίας και εισφορών για τη μεσαία τάξη

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Η μείωση του βάρους που επιβάλλουν συνδυαστικά το φορολογικό και το ασφαλιστικό σύστημα, κυρίως στη μεσαία τάξη, και η υποστήριξη των παραγωγικών επενδύσεων και των επιχειρήσεων κατά τη μεγέθυνσή τους είναι οι βασικές προτάσεις της επιτροπής Πισσαρίδη, επισημαίνοντας ότι απόλυτη προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην ελάφρυνση του βάρους στη μισθωτή εργασία.

Όπως επισημαίνουν οι οικονομολόγοι, υπάρχει σημαντικό περιθώριο και ανάγκη για αλλαγή της δομής των φόρων, ώστε να μειωθούν οι στρεβλώσεις και τα αντικίνητρα στην εξωστρεφή επιχειρηματικότητα. Η υπέρμετρη επιβάρυνση της

ντας ταυτόχρονα ότι δεν κρίνεται εξίσου σημαντική προτεραιότητα η μείωση των φόρων στην κατανάλωση. Αντιθέτως, αναφέρουν πως «η σχετική μετατόπιση του βάρους από την εργασία στην κατανάλωση θα πρέπει επίσης να συνδυαστεί με συστηματική ενίσχυση της υποστήριξης των αδύναμων νοικοκυριών με κατάλληλα επιδόματα στη χαμηλόμισθη εργασία, καθώς και κάποιο εγγυημένο ελάχιστο εισόδημα (φορολογησιμότητα)».

Για τους φόρους στην ακίνητη περιουσία, αυτοί θα πρέπει να εξορθολογιστούν, να ενοποιηθούν και να περάσουν σε τοπικό επίπεδο. Προτείνουν την κατάργηση του συμπληρωματικού φόρου (επιβάλλεται σε όσους έχουν ακίνητη περιουσία άνω των 250.000 ευρώ) για τους ιδιώτες, εξέλιξη που θα μειώσει τις στρεβλώσεις και θα ενισχύσει την αγορά ακινήτων.

Οι προτάσεις της επιτροπής για τη φορολογία:

- Αναμόρφωση των φορολογικών συντελεστών και των φορολογικών κλιμακίων εισοδήματος στην κατεύθυνση της περαιτέρω απλοποίησης. Εναρμόνιση των κλιμακίων φορολογίας εισοδήματος και ασφαλιστέων αποδοχών ώστε να μην επιβαρύνονται τα εισοδήματα από εργασία, ταυτόχρονα με υψηλούς φορολογικούς συντελεστές και υψηλές ασφαλιστικές εισφορές.

- Ενιαία φορολογική μεταχείριση των εισοδημάτων από διαφορετικές πηγές.

- Σταδιακή μεταφορά του ΕΝΦΙΑ σε τοπικό επίπεδο.

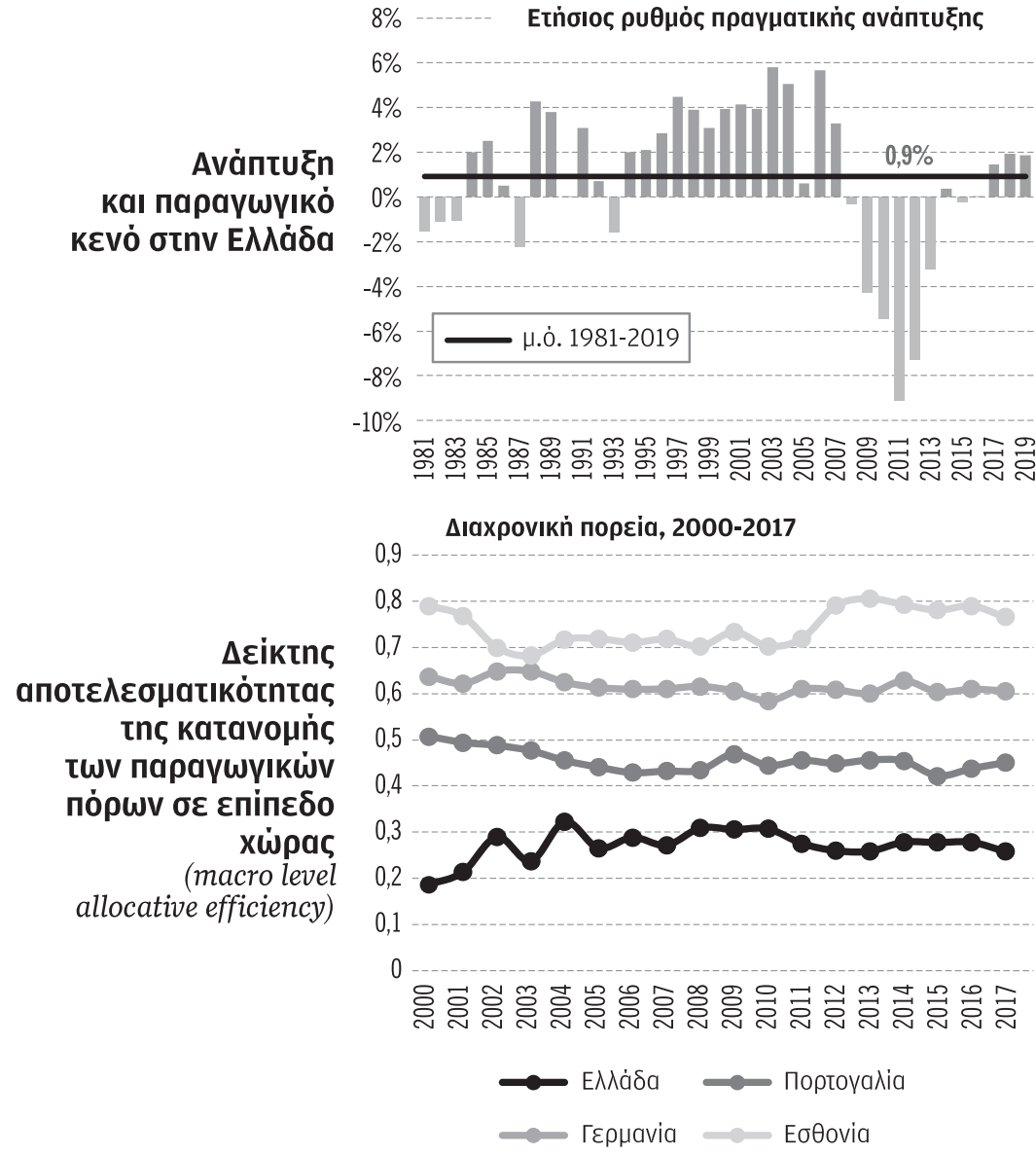
- Ενίσχυση αποταμιεύσεων νοικοκυριών με κίνητρα για μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις μέσω της ελληνικής κεφαλαιαγοράς και ειδικών επενδύσεων.

- Βοηθικότερη φορολογική μεταχείριση των επενδύσεων των επιχειρήσεων με επιταχυνόμενες αποσβέσεις εντός τριετίας.

- Σταθερό φορολογικό πλαίσιο για τις επιχειρήσεις. Δεκαετής ρήτρα μη επιδείνωσης του φορολογικού πλαισίου για νέες επενδύσεις.

- Αυστηρότερα και εντατικότερα μέτρα ελέγχου για τον περιορισμό της λαθραίας διακίνησης καυσίμων.

- Ενίσχυση κινήτρων για συρρίκνωση της παραοικονομίας μέσω επιβάρυνσης και στοχευμένων χρήσης ηλεκτρονικών πληρωμών.

ΠΗΓΕΣ: Eurostat, Ameco, EU KLEMS, υπολογισμοί ερευνητικής ομάδας

Δομική μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Προβλήματα στη δομή του ασφαλιστικού συστήματος, όπως η υπέρμετρη επιβάρυνση της εργασίας και ο περιορισμένος βαθμός ανταποδοτικότητας διαπιστώνει η Επιτροπή Πισσαρίδη, που όπως αποκάλυψε η «Κ», προτείνει μια νέα δομική μεταρρύθμιση, με αιχμή τη μείωση εισφορών και την εισαγωγή κεφαλαιοποιητικού συστήματος στην επικουρική ασφάλιση. Οι ειδικοί ζητούν να μην εκτροχιαστεί η πορεία μείωσης της κρατικής επιβάρυνσης, στο πλαίσιο των παρεμβάσεων που επιτεύχθηκαν το προηγούμενο διάστημα. Για να αμβλυνθούν οι επιπτώσεις της δημιουργικής γήρανος προτείνουν την ενίσχυση των κεφαλαιοποιητικών πυλώνων, ώστε να επιμεριστεί το βάρος της χρηματοδότησης των συντάξεων και ένα μέρος της να καλυφθεί από συσσωρευμένη αποταμίευση.

Σύμφωνα με τους ειδικούς, ο βέλτιστος

τρόπος συμπλήρωσης του κεφαλαιοποιητικού χαρακτήρα του συστήματος είναι ο μετασχηματισμός της επικουρικής σύνταξης (σήμερα νοητής κεφαλαιοποίησης) σε νέα επικουρική, που θα λειτουργεί πλήρως κεφαλαιοποιητικά. Η μεταρρύθμιση, επισημαίνουν, πρέπει να προχωρήσει τάχιστα και με ευρύ πεδίο εφαρμογής (ενδεικτικά, για όλους τους νέους εργαζομένους και εθελοντικά για όσους παλαιότερους ασφαλισμένους το επιλέξουν).

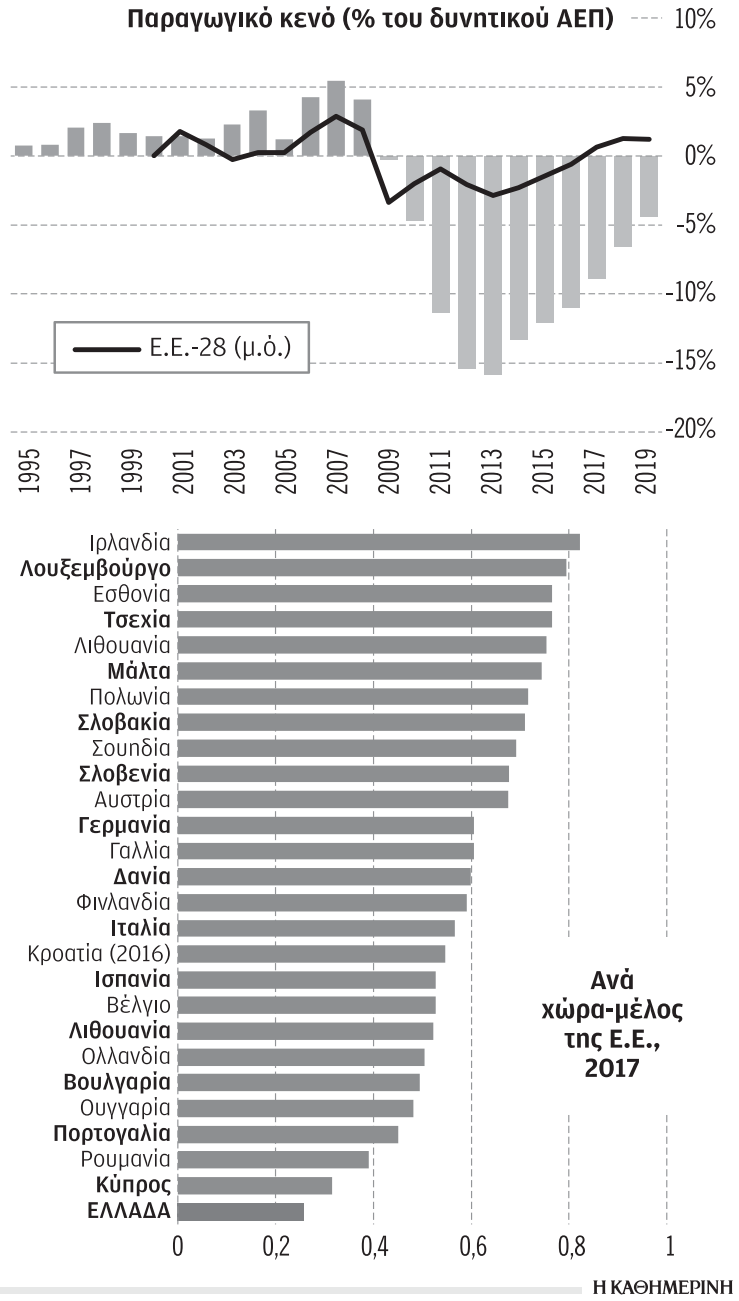
Εκτιμάται μάλιστα ότι μια ασφαλιστική μεταρρύθμιση, σε συνδυασμό με στοχευμένα φορολογικά κίνητρα για τοποθετήσεις στην εγχώρια κεφαλαιαγορά, θα μπορούσε να δημιουργήσει νέα αποθεματικά προς επένδυση ύψους έως και 99 δις. ευρώ σε βάθος 40 ετών. Η ενίσχυση της αποταμίευσης και των επενδύσεων με αυτό τον τρόπο εκτιμάται ότι οδηγεί σε υψηλότερο πραγματικό ΑΕΠ κατά 6,9 δις. ευρώ και 81.000 περισσότερες θέσεις εργασίας, ετησίως, για τα επόμενα

40 χρόνια. Προτείνεται, επίσης, ο εκσυγχρονισμός του συστήματος, να μη δημιουργούνται αντικίνητρα στην εργασία και να αυξηθεί η ανταποδοτικότητα, συγχρόνως με μία ισχυρή ασφαλιστική βάση που να προστατεύει τους αδύναμους. Σε αυτή την κατεύθυνση προκρίνονται οι εξής ειδικότερες παρεμβάσεις:

1. Μείωση του μη μισθολογικού κόστους της εργασίας (ασφαλιστικών εισφορών). 2. Μείωση του ανώτατου ορίου εισοδήματος (πλαφόν ασφαλιστέων αποδοχών) επί του οποίου επιβάλλονται αναλογικές ασφαλιστικές εισφορές για τους μισθωτούς εργαζομένους.

3. Αντικατάσταση της ποσοστιαίας εισφοράς υγείας των μισθωτών με ένα σταθερό ποσό ή ένα σύστημα λίγων κλάσεων. Εναλλακτικά, πιο χαμηλό πλαφόν ασφαλιστέων αποδοχών υγείας.

4. Αναπροσαρμογή των κανόνων υπολογισμού της ανταποδοτικής σύνταξης με

Εισήγηση για ανατροπές σε Δημόσια Διοίκηση, Δικαιοσύνη, Παιδεία και Υγεία

Στην αναλυτική έκθεση, η οποία αποτελεί, όπως προειπώθηκε, ενδιάμεσο κείμενο, γίνεται αναλυτική αναφορά σε επιμέρους τομείς που θα μετασχηματιστούν το μοντέλο της ελληνικής οικονομίας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η Δημόσια Διοίκηση, όπου «οι αγκυλώσεις» της «εμποδίζουν τις αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας». Μεταξύ άλλων, γίνεται αναφορά για τη δια-

δικασία προσλήψεων και προαγωγών, αλλά και τα κίνητρα που έχουν για να αποδώσουν καλύτερα. Οι διαδικασίες μπορούν να εξεταστούν στη βάση δύο κριτηρίων: (α) Αν προσλαμβάνονται και προάγονται οι καλύτεροι και (β) αν η εκάστοτε κυβέρνηση μπορεί να επιπρεάσει το ποιο προσλαμβάνονται και προάγονται. Όσον αφορά τη Δικαιοσύνη, οι προτάσεις εστιάζουν στην

ταχύτερη απονομή της. Η Ελλάδα κατατάσσεται μόλις στην 146η θέση παγκοσμίως ως προς την εφαρμογή των συμβάσεων, σύμφωνα με την ετήσια έρευνα Doing Business της Παγκόσμιας Τράπεζας για το 2020. Ενα στοιχείο που πρέπει επίσης να προβληματίζει είναι ότι, σύμφωνα με το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ (2018), η ατίληψη των ελληνικών επιχειρήσεων περί

δικαστικής ανεξαρτησίας βρίσκεται σημαντικά χαμηλότερα του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Συνεπώς, ταχύτερη και αύξηση της αξιοπιστίας είναι δύο άμεσοι στόχοι.

Όσον αφορά την εκπαίδευση, οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις αφορούν όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος, με επίκεντρο την ποιότητα των εκπαιδευτικών, η οποία δεν χαρακτηρίζεται μόνο

από τα τυπικά πτυχία αλλά εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ποιότητα της αρχικής εκπαίδευσής τους, της συνεχιζόμενης επαγγελματικής ανάπτυξής τους και τα κίνητρα συνεχούς βελτίωσής τους.

Ετσι, λοιπόν, για να βελτιωθεί η ποιότητα της εκπαίδευσης, είναι απαραίτητο να ενισχυθούν τα κίνητρα προσέλκυσης στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού, με αδιά-

βλητες διαγωνιστικές διαδικασίες, καλύτερες αμοιβές και συνεχιζόμενη επιμόρφωση σε διά βίου προοπτική. Τέλος, όσον αφορά την αναδιάρθρωση του κρίσιμου τομέα της Υγείας, προτείνεται η ενδυνάμωση της πρωτοβάθμιας φροντίδας και πρόληψης, με αποσυμφόρηση των μονάδων υγείας, αύξηση αυτονομίας και αξιολόγησης των νοσοκομείων και άλλων μονάδων υγείας.

Δυνατότητα αναστολής συμβάσεων εργασίας και κατά τον Αύγουστο

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Σε αναστολή συμβάσεων εργασίας και κατά τον Αύγουστο μπορούν να προχωρούν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους κλάδους του επισιτισμού, του αθλητισμού και του πολιτισμού, λόγω της παρατεταμένης πτώσης του τζίρου των συγκεκριμένων επιχειρήσεων αλλά και της πιθανότητας λήψης νέων συμπληρωματικών μέτρων για τον περιορισμό εξάπλωσης της πανδημίας COVID-19. Η απόφαση ελήφθη από τα συναρ-

μόδια υπουργεία Εργασίας και Οικονομικών. Είχε προηγηθεί τροπολογία που ψηφίστηκε την περασμένη Πέμπτη, με την οποία παρέχεται η αντίστοιχη δυνατότητα σε επιχειρήσεις - εργοδότες του ιδιωτικού τομέα των κλάδων του τουρισμού και των μεταφορών έως και 31 Σεπτεμβρίου.

Πλέον, με τη νέα παρέμβαση, και οι εργοδότες που ανήκουν στους κλάδους επισιτισμού, πολιτισμού και αθλητισμού και πλήττονται σημαντικά, βάσει ΚΑΔ που ορίζονται από το υπουργείο Οικο-

Για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους κλάδους επισιτισμού, αθλητισμού και πολιτισμού λόγω της παρατεταμένης πτώσης του τζίρου .

νομικών, μπορούν να παρατείνουν την αναστολή συμβάσεων των εργαζομένων τους που έχουν ήδη τεθεί σε αναστολή ή να θέσουν σε αναστολή συμβάσεις εργασίας μέρους ή του συνόλου των εργαζομένων τους, κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα 30 ημερών και πάντως όχι πέραν της 31ης Αυγούστου. Οι εργαζόμενοι των οποίων οι συμβάσεις εργασίας θα τεθούν σε αναστολή είναι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, που για 30 ημέρες ανέρχεται σε 534 ευρώ.

Προσοχή. Οι αιτήσεις για αναστολές

συμβάσεων μόνο για τους εργαζομένους για τους οποίους δεν έχει υποβληθεί αίτηση για τον Ιούλιο θα διαρκέσουν μεταξύ 5 και 7 Αυγούστου. Αντίστοιχα, για τον Ιούλιο και για τους κλάδους τουρισμού -μεταφορών - πολιτισμού - αθλητισμού, καθώς και για τις επαναλειτουργούσες επιχειρήσεις εποχικής λειτουργίας, κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών ή τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών λεωφορείων, οι αιτήσεις ξεκινούν στις 10 Αυγούστου και θα διαρκέσουν έως τις 25 του ίδιου μήνα. Αναμένεται αντίστοιχη

ανακοίνωση και για τους κλάδους που προτείνθηκαν τώρα.

Εν τω μεταξύ, από το σύστημα «Εργάνη» ανακοινώθηκαν νέες ημερομηνίες υποβολής αιτήσεων - δηλώσεων α' και β' φάσης για τους μήνες Ιούλιο, Ιούλιο και Αυγούστο, από επιχειρήσεις που επιθυμούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα «Συν-Εργασία». Συγκεκριμένα, το σύστημα θα είναι ανοικτό από 5 έως και 7 Αυγούστου ώστε να υποβάλλονται δηλώσεις ένταξης στον μηχανισμό «Συν-Εργασία» για τον μήνα Ιούλιο και μόνον.

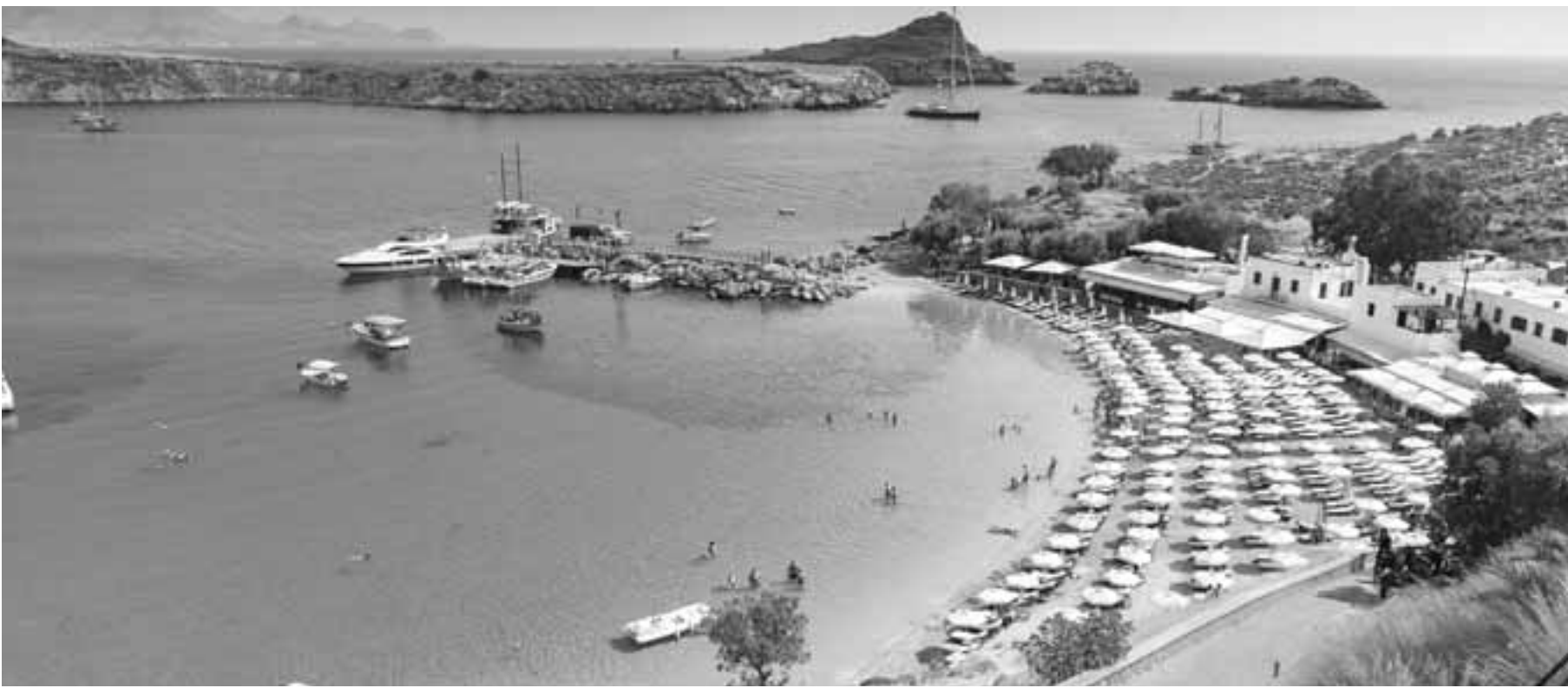
ΝΕΑ
ΣΕΙΡΑ

Οι αγαπημένοι ήρωες της Disney έρχονται
με την υπογραφή ενός θρύλου του παγκόσμιου κόμικ.

Την Κυριακή 9 Αυγούστου μαζί με την Καθημερινή

Οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί που έχουν εφαρμοστεί, σε συνδυασμό με την προσεκτική στάση των τουριστών, είναι πιθανό να «χτυπήσουν» έντονα την Ελλάδα, την Ισπανία και την Πορτογαλία, επισημαίνει η Capital Controls.

Η πανδημία ενισχύει τον τουρισμό στη Γερμανία

Διακοπές στη χώρα τους θα κάνουν οι περισσότεροι Γερμανοί – Μεγάλη χαμένη η Ελλάδα

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Οι χώρες που εξαρτώνται περισσότερο από τον διεθνή τουρισμό παρά από τον εγχώριο, αναμένεται να πληγούν πιο βαθιά από το σοκ που βιώνει ο κλάδος λόγω της πανδημίας, και σε αυτές πρώτη κατατάσσεται η Ελλάδα και ακολουθούν η Ισπανία και η Πορτογαλία, όπως επισημαίνει η Capital Economics σε έκθεσή της.

Οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί που έχουν εφαρμοστεί επίσημα σε συνδυασμό με την πολύ προσεκτική στάση που τηρούν οι τουρίστες σε ό,τι αφορά την επιλογή του προορισμού των διακοπών τους, είναι πιθανό να «χτυπήσουν» έντονα αυτές τις τρεις χώρες, σημειώνει. Αντίθετα, η Γερμανία ενδέχεται να αποδειχθεί ο μεγάλος κερδισμένος αυτής της «βουτιάς» του τουρισμού στην περιοχή της Ευρώζωνης, καθώς έχει συγκριτικά μικρό αριθμό ξένων τουριστών, ενώ αναμένεται να δεχθεί άθνηση και από την επιλογή των Γερμανών για «διακοπές στο σπίτι» (staycation).

Με βάση τη μέτρηση που χρησιμοποιούν η Eurostat, τα Ηνωμένα Έθνη, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού και ο ΟΟΣΑ για την άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ (άθροισμα της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας που δημιουργείται λόγω της τουριστικής κατανάλωσης, συν τους καθαρούς φόρους στα προϊόντα και τις εισαγωγές που σχετίζονται με αυτήν), ο τουρισμός σε όρους ΑΕΠ είναι πιο σημαντικός για την Ελλάδα, καθώς συμβάλλει με ποσοστό άνω του 8% του ΑΕΠ, ενώ στην Ιταλία και στην Ισπανία αντιπροσωπεύει

Οι χώρες που εξαρτώνται περισσότερο από ξένους τουρίστες, όπως η Ελλάδα, θα αντιμετωπίσουν βραδύτερη ανάκαμψη.

περίπου το 6% του ΑΕΠ και κάτω του 4% στη Γαλλία και στη Γερμανία. Αυτό όμως δεν λέει ολόκληρη την... ιστορία, καθώς ο τουρισμός αυξάνει επίσης έμμεσα το ΑΕΠ, όπως τονίζει ο οίκος. Λαμβάνοντας έτσι υπόψη, μεταξύ άλλων, και τις έμμεσες επιπτώσεις, όπως οι σχετικές με τον τουρισμό επενδύσεις και οι κυβερνητικές δαπάνες, η Ελλάδα είναι και πάλι στην πρώτη θέση, με τον τουρισμό να αντιπροσωπεύει πάνω από το ένα πέμπτο του ΑΕΠ της, ενώ στην Ισπανία συμβάλλει στο 14%, στην Ιταλία στο 13%, στη Γερμανία το 9% και στη Γαλλία στο 8,5%. Αν και τα κρούσματα κορωνοϊού αυξάνονται ήδη στην Ισπανία καθώς και σε άλλες χώρες, ωστόσο η Capital Economics εκτιμά πως εάν δεν υπάρξει νέο κύμα της πανδημίας, κατά τους προσεχείς μήνες οι αριθμοί τουριστών στην Ευρώζωνη είναι πιθανό να αυξηθούν προς τα πιο κανονικά επίπεδα για τη συγκεκριμένη περίοδο του έτους.

Όμως, οι χώρες που εξαρτώνται περισσότερο από ξένους τουρίστες, όπως η Ελλάδα, είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν βραδύτερη ανάκαμψη. Οι κυβερνήσεις είναι πιο πιθανό να επιβάλουν περιορισμούς στα

διεθνή παρά στα εγχώρια ταξίδια, και αυτό θα μπορούσε να κάνει τους παραθεριστές πιο προσεκτικούς να ταξιδέψουν εκτός συνόρων. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Capital Economics, η συμβολή του ξένου τουρισμού στις χώρες της Ευρώζωνης είναι μεγαλύτερη στην Ελλάδα, σε όρους ποσοστού του ΑΕΠ, καθώς φτάνει το 14%, με την Πορτογαλία να ακολουθεί, ενώ η Γερμανία βρίσκεται στο αντίθετο άκρο, με λίγο περισσότερο από το 1% του ΑΕΠ να προέρχεται από ξένους τουρίστες. Δεδομένου ότι οι Γερμανοί τουρίστες συνήθως δαπανούν περίπου το 2,5% του ΑΕΠ σε άλλες χώρες, πολύ περισσότερο από ό,τι οι ξένοι τουρίστες ξεδεύουν στη Γερμανία, η χώρα θα μπορούσε ακόμη και να κερδίσει περισσότερα από όσα θα χάσει από την πτώση του διεθνούς τουρισμού.

Το φθινόπωρο «13n σύνταξη»

Μέχρι τον Οκτώβριο θα δοθεί η «13n σύνταξη» σε άλλους 113.017 δικαιούχους που, λόγω αδυναμίας του μηχανογραφικού συστήματος, δεν έλαβαν τη συγκεκριμένη παροχή τον προηγούμενο χρόνο. Οι εκπρόσωποι των συνταξιούχων του ενιαίου δικτύου (ΕΝΔΙΣΥ), που ανέδειξαν το πρόβλημα, συναντήθηκαν με τον διοικητή του e-ΕΦΚΑ Χρήστο Χάλαρη και τον υποδιοικητή Κωνσταντίνο Τσαγκαρόπουλο, όπου και διαπιστώθηκε ότι, πλέον, έχει βρεθεί λύση στο πρόβλημα. Ειδικότερα, σύμφωνα με το ΕΝΔΙΣΥ, η «13n σύνταξη» δεν την είχαν πάρει 113.017 συνταξιούχοι, παρότι πληρούσαν τις προϋποθέσεις. Υπενημιχίζεται ότι δικαιούχοι της «13ns σύνταξης» ήταν

όσοι συνταξιούχοι είχαν υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης μέχρι την 1η Μαΐου 2019, ακόμα και αν δεν είχαν λάβει οριστικές ή προσωρινές αποφάσεις συνταξιοδότησης, αλλά πληρούσαν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης. Ο κ. Χάλαρης, σύμφωνα με τους εκπροσώπους των συνταξιούχων, δήλωσε ότι γνωρίζει το πρόβλημα, αλλά τόνισε ότι, λόγω έλλειψης του απαραίτητου λογισμικού, ήταν πάρα πολύ δύσκολο να βρεθούν οι τελικοί δικαιούχοι. Πλέον, έχει ολοκληρωθεί η σχετική επεξεργασία και ο διοικητής του e-ΕΦΚΑ δήλωσε ότι το σύστημα θα είναι έτοιμο τον Σεπτέμβριο ή τον Οκτώβριο και τότε θα δοθούν και τα χρήματα στους δικαιούχους.

Τα υπόλοιπα θέματα που συζητήθηκαν ήταν τα εξής:

• Οι εκκρεμείς συντάξεις, κύριες και επικουρικές. Το ΕΝΔΙΣΥ επισήμανε ότι η έναρξη της διαδικασίας καταβολής της ψηφιακής σύνταξης δεν πρέπει να αφήσει εκκρεμότητες που αφορούν παλαιότερες αιτήσεις.

• Προσαύξηση λόγω παράλληλης σύνταξης. Πρόκειται για διάταξη που τέθηκε σε εφαρμογή μετά την έναρξη ισχύος του νόμου Κατρούγκαλου. Ο κ. Χάλαρης γνωστοποίησε ότι ολοκληρώθηκε το σχετικό λογισμικό και θα γίνουν οι σχετικές προσαυξήσεις από το φθινόπωρο και μετά.

• Εξορία: το ΕΝΔΙΣΥ ζήτησε να παραμείνει η διοίκηση του e-ΕΦΚΑ ώστε οι βεβαιώσεις για τα αναδρομικά των συνταξιούχων για τα έτη 2011-2013 να αναρτηθούν από τα Ταμεία με κατανομή ανά έτος, ώστε ο συνταξιούχος να έχει εύκολη πρόσβαση.

Μειώθηκαν κατά 5,3% οι λιανικές πωλήσεις εντός του Μαΐου

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Ανακόμπει σταδιακά το λιανεμπόριο μετά το πλήγμα που δέχθηκε ο κλάδος την περίοδο του lockdown, σημειώνοντας μικρή πτώση της τάξεως του 5,3% τον Μάιο σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα κατά την προηγούμενη χρονιά. Την ίδια στιγμή, σημαντική μερίδα καταναλωτών εξακολουθεί, ακόμη και μετά το lockdown, να εμπιστεύεται τα ηλεκτρονικά καταστήματα, πραγματοποιώντας τις αγορές του και αξιοποιώντας τις εκπτώσεις που προσφέρουν πολλά από αυτά. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛ-ΣΤΑΤ, ο γενικός δείκτης κύκλου εργασιών κατά τον μήνα Μάιο 2020 παρουσίασε μείωση 5,3% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Μαΐου 2019 και 19,6% σε σύγκριση με αντίστοιχο δείκτη του μήνα που προηγήθηκε, δηλαδή του Απριλίου 2020. Η πτώση των πωλήσεων τον Μάιο αποδίδεται κυρίως στη μείωση του τζίρου κατά περίπου 25,2% των καταστημάτων καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων. Μείωση πωλήσεων σημείωσαν επίσης καταστήματα που πωλούν βιβλία και χαρτικά (-4,3%), τα πολυκαταστήματα (-15,8%), καταστήματα τροφίμων-ποτών και καπνού (-15,1%) καθώς και καταστήματα ένδυσης και υποδήσσης (-21,9%). Ανοδος καταγράφηκε στα μεγάλα καταστήματα τροφίμων (8,7%) και στα καταστήματα φαρμακευτικών - καλλυντικών (5,7%).

Ενώ ο τζίρος των εμπορικών καταστημάτων που πωλούν προϊόντα μόδας συρρικνώθηκε σημαντικά κατά το δίμηνο του lockdown, οι πωλήσεις των e-shops εκτοξεύθηκαν εκείνο το διάστημα. Μάλιστα, η προτίμηση προς τις online αγορές φαίνεται να διατηρήθηκε ακόμη και μετά την άρση των μέτρων και το σταδιακό άνοιγμα της οικονομίας. Έτσι, πρόσφατη έρευνα της GLAMI που εξέταζε τις καταναλωτικές τάσεις στον χώρο της μόδας, καταδεικνύει ότι πάνω από 5 στους 10 Έλληνες (54%) έδωσαν περισσότερα χρήματα για την αγορά online προϊόντων μόδας τον τελευταίο μήνα, ενώ ένα ποσοστό της τάξεως

Σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του 2019, ενώ η πτώση ανέρχεται στο 19,6% σε σχέση με τον Απρίλιο.

του 22% ψώνισαν σε φυσικά καταστήματα. Σύμφωνα μάλιστα με την έρευνα, οι καλύτερες τιμές, οι εκπτώσεις αλλά και η θετική εμπειρία των καταναλωτών είναι οι βασικοί λόγοι για τους οποίους οι Έλληνες πραγματοποιούν στα ηλεκτρονικά καταστήματα τις αγορές τους. Πιο συγκεκριμένα, το 35% δηλώνει ότι βρήκε καλύτερες τιμές στα ηλεκτρονικά καταστήματα, ενώ το 28% επέλεξε τις ηλεκτρονικές αγορές λόγω των εκπτώσεων. Ιδιο ποσοστό, δηλαδή 28%, επιλέγει τις online αγορές επειδή απλά του αρέσουν, ενώ το 16% των ερωτηθέντων τις προτιμά γιατί δεν έχει χρόνο να πάει στα μαγαζιά. Επίσης, για το 12% το lockdown αποτέλεσε ευκαιρία ώστε να ανακαλύψει τα οφέλη των online αγορών, ενώ ένα μικρό μόνο ποσοστό (5%) δήλωσε την πανδημία ως λόγο αποφυγής των φυσικών καταστημάτων.

Οι εκπτώσεις αποτέλεσαν σημαντικό κίνητρο και για όσους πραγματοποίησαν τις αγορές τους σε φυσικά καταστήματα. Το 22% ήθελε να τα επισκεφθεί για να αναζητήσει τις προσφορές των καταστημάτων, ενώ ένα 19% απορρίπτει τις online αγορές λόγω της διαδικασίας επιστροφής των προϊόντων. Επίσης, το 16% υποστηρίζει ότι επιλέγει τα φυσικά καταστήματα για να τονώσει την τοπική οικονομία, ενώ το 5% δήλωσε ότι δεν φοβάται πλέον την πανδημία, συνεχίζοντας να εμπιστεύεται για τις αγορές του τα φυσικά καταστήματα.

Ενδιαφέρουν εύρημα της παρούσας έκθεσης αποτελεί και το γεγονός ότι τους τελευταίους δύο μήνες πάνω από 7 στους 10 καταναλωτές, ήτοι το 73%, προχώρησαν σε αγορές μόδας, ενώ μόλις το 13% δήλωσε ότι προσαρμόζει να κάνει οικονομία αποφεύγοντας ακόμη και την επίσκεψη στα μαγαζιά.

Παρά τη γενικότερη πτώση, ο τζίρος των σουπερ μάρκετ κατέγραψε άνοδο 8,7% κατά τη διάρκεια του Μαΐου.

Χαμηλότερο ενεργειακό κόστος για τις ελληνικές βιομηχανίες

Υπεγράφη από τον υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας Γεράσιμο Θωμά η υπουργική απόφαση βάσει της οποίας θα ανοίξει από τον ΔΑΠΕΕΠ η ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υποβολή αιτήσεων υπαγωγής στο μητρώο δικαιούχων μειωμένων χρέωσης ΕΤΜΕΑΡ. Η απόφαση, η οποία ίσως είναι η τελευταία που υπογράφει ο κ. Γεράσιμος Θωμάς πριν αποχωρήσει για τις Βρυξέλλες, όπου θα αναλάβει τη θέση του γενικού διευθυντή Φορολογίας και Τελωνειακής Ενωσης της Κομισιόν, εκκρεμεί από τον περασμένο Σεπτέμβριο όταν είχε υπογραφεί επίσης από τον κ. Θωμά η απόφαση που καθόριζε τις χρεώσεις ΕΤΜΕΑΡ ανά κατηγορία καταναλωτών και όριζε ως χρέωση βάσης για τα έτη 2019 και 2020 τα 17 ευρώ/MWh. Η ίδια απόφαση όριζε ακόμη και ποσοστά μειωμένων χρεώσεων για την ενεργηφόρο βιομηχανία, ενώ προέβλεπε ότι οι καταναλωτές αγροτικής χρήσης διατηρούν τις εκπτώσεις τους.

Ωστόσο για να εφαρμοστούν οι μειωμένες αυτές χρεώσεις στη βιομηχανία, η ίδια η απόφαση του περασμένου Σεπτεμβρίου προέβλεπε ότι θα πρέπει να τεθεί σε λειτουργία το πληροφοριακό σύστημα υποβολής των αιτήσεων από τους δυνητικούς δικαιούχους και εν συνεχεία τα στοιχεία αυτά να αξιολογηθούν από τον διαχειριστή του ηλεκτρονικού συστήματος, δηλαδή τον ΔΑΠΕΕΠ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η μείωση του ΕΤΜΕΑΡ για τη βιομηχανία είναι ένα ένα πολυαναμενόμενο μέτρο που θα συμβάλει στη μείωση του ενεργειακού κόστους της εγχώριας παραγωγής, έχει αναδρομική ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του 2019 και προβλέπει ότι οι μονάδες που δικαιούνται έκπτωση θα πλη-

Με υπουργική απόφαση καθορίζεται η διαδικασία υποβολής αιτήσεων για υπαγωγή σε μειωμένη χρέωση.

ρώνουν το 15%, ή τουλάχιστον το 20% του συντελεστή ΕΤΜΕΑΡ για την ποσότητα ηλεκτρισμού που καταναλώνουν, εφόσον η ετήσια κατανάλωσή τους υπερβαίνει ένα όριο μεταξύ των 250-500 MWh.

Με την Κοινή Υπουργική Απόφαση καθορίζεται η διαδικασία υποβολής αιτήσεων από δυνητικούς δικαιούχους για υπαγωγή σε μειωμένη χρέωση ΕΤΜΕΑΡ, η διαδικασία ελέγχου των κριτηρίων υπαγωγής, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους προς τον ΔΑΠΕΕΠ για την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, τα πρόστιμα και ο τρόπος επιβολής τους σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων αυτών.

Σύμφωνα με την απόφαση, ο ΔΑΠΕΕΠ θα πρέπει εντός 30 ημερών από την έκδοσή της να ενεργοποιήσει την πλατφόρμα. Πυρήνας της διαδικτυακής πλατφόρμας είναι το ηλεκτρονικό μητρώο δικαιούχων μειωμένων χρεώσεων ΕΤΜΕΑΡ, το οποίο θα ανανεώνεται σε ετήσια βάση ώστε να περιλαμβάνει το πλέον ενημερωμένο αποτύπωμα του συνόλου των δικαιούχων. Η αξιολόγηση των αιτήσεων και η κατάταξη της κατανάλωσης των παροχών ηλεκτρικής ενέργειας των δυνητικών δικαιούχων στις κατηγορίες της απόφασης χρεώσεων ΕΤΜΕΑΡ γίνεται με βάση τους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας (ΚΑΔ).

ΧΡΥΣΑ ΛΙΑΓΓΟΥ

Ηλεκτρονικά φαρμακεία με τζίρο άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ

Ολο και μεγαλύτερο έδαφος κερδίζει το κανάλι του ηλεκτρονικού φαρμακείου, καθώς ιδίως την περίοδο του lockdown αρκετοί καταναλωτές στράφηκαν σε αυτό για να πραγματοποιήσουν τις αγορές τους. Σύμφωνα με την εξαμηνιαία έκθεση της Convert Group, η αγορά των ηλεκτρονικών φαρμακείων κατέγραψε το πρώτο εξάμηνο του 2020 αύξηση 16,9% από 16,7% καθ' όλη την περυσινή χρονιά, με τη συνολική αξία των online αγορών σε τιμές λιανικής (μαζί με τον ΦΠΑ) να αγγίζει τα 109,8 εκατ. ευρώ.

Όπως παρατηρεί η Convert Group, η συνολική ανάπτυξη του κλάδου επιβεβαιώνεται δυσανάλογα από τα μεγάλα και μικρά online φαρμακεία, καθώς οι μεγάλοι παίκτες της αγοράς αύξησαν τη δυναμική τους σε σχέση με πέρυσι όντας καλύτερα προετοιμασμένοι τόσο σε διαθεσιμότητα προϊόντων όσο και σε υποδομές. Έτσι, ενώ η συνολική αγορά αναπτύχθηκε κατά 16,9%, 70 online φαρμακεία τα οποία αντιπροσωπεύουν συνολικά το 50,4% του συνολικού τζίρου της αγοράς, είδαν τις πωλήσεις τους να αυξάνονται κατά 35%.

Τον Απρίλιο, τα ηλεκτρονικά φαρμακεία είδαν τους τζίρους τους να εκτοξεύονται, καθώς η συγκεκριμένη αγορά «έτρεξε» με ρυθμό ανάπτυξης της τάξεως του 80% σε σχέση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Ενα από τα πιο ενδιαφέροντα ευρήματα της έρευνας είναι ότι ο κλάδος των online φαρμακείων κατέγραψε τον Απρίλιο, την περίοδο του lockdown, δεκαπλάσια ανάπτυξη σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2020 (8%). Εξαιτίας και της πανδημίας, εκείνη την περίοδο οι καταναλωτές αγόρασαν αρκετά προϊόντα υγείας καθώς και αναλώσιμα υλικά (π.χ.

70 online φαρμακεία τα οποία αντιπροσωπεύουν συνολικά το 50,4% του συνολικού τζίρου της αγοράς, είδαν τις πωλήσεις τους να αυξάνονται κατά 35%.

προστατευτικές μάσκες), με την κατηγορία να σημειώνει αύξηση πωλήσεων 205% σε σχέση με τον Απρίλιο της προηγούμενης χρονιάς, ενώ μεγάλη άνοδο (+85%) κατέγραψαν οι πωλήσεις προϊόντων ομορφιάς και προσωπικής φροντίδας.

Παράλληλα, άνοδο 50% σημείωσαν οι πωλήσεις συμπληρωμάτων διατροφής -βιταμίνες, ενώ κατά 39% ήταν αυξημένες οι πωλήσεις των βρεφικών και παιδικών ειδών. Σημειώνεται ότι η άνοδος του τζίρου των ηλεκτρονικών φαρμακείων τον Απρίλιο αποτυπώθηκε και στο καλάθι του καταναλωτή, το οποίο διαμορφώθηκε στα 45 ευρώ τον Απρίλιο (+4 ευρώ σε

σχέση με τον Απρίλιο του 2019), επιβεβαιώνοντας κατά μέσον όρο 4,5 τεμάχια, από 3,80 το ίδιο διάστημα την προηγούμενη χρονιά.

Τέλος, η σημαντική αύξηση στη ζήτηση προϊόντων από τα online φαρμακεία οδήγησε τους διαχειριστές τους να συγκαταστήσουν τις μεγάλες εκπτώσεις, με αποτέλεσμα η μέση έκπτωση σε όλα τα προϊόντα το πρώτο εξάμηνο του 2020 να αγγίζει το 34,9% από 37,2% το ίδιο διάστημα πέρυσι. Μάλιστα, προϊόντα που αφορούν την κατηγορία «υγιεινή χειρών» είχαν φέτος 14,4 μονάδες μικρότερη έκπτωση σε σχέση με πέρυσι.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ

Νέο πακέτο 4,5 δισ. ευρώ στήριξης της οικονομίας το φθινόπωρο

Πρόγραμμα επιδότησης των εποχικών υπαλλήλων και τέταρτος γύρος επιστρεπτέας προκαταβολής

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Με τέταρτο γύρο επιστρεπτέας προκαταβολής αλλά και ένα ευρύτατο πρόγραμμα επιδότησης των εποχικών απασχολούμενων, με προτεραιότητα σε αυτούς που θα μείνουν εκτός αγοράς εργασίας για ολόκληρο το καλοκαίρι, σχεδιάζει να «εμπλουτίσει» η κυβέρνηση το φθινοπωρινό πακέτο στήριξης της οικονομίας. Για τους εποχικούς, κρίνεται απαραίτητη η άμεση εισοδηματική ενίσχυση καθώς οι ετήσιες αποδοχές τους κινδυνεύουν πλέον με απόλυτη κατάρρευση. Αυτή μπορεί να έρθει ακόμη και μέσω ενός ανασχεδιασμένου προγράμματος κατάρτισης, σύμφωνα με τα σχέδια που έχουν ήδη πέσει στο τραπέζι μετά και τις προτάσεις της επιτροπής Πισσαρίδη για μετατροπή των επιδομάτων ανεργίας σε επιδόματα κατάρτισης. Για τους τελευταίους μήνες του χρόνου, σχεδιάζεται να πέσουν στην αγορά τουλάχιστον 4,5 δισ. ευρώ κρατικού χρήματος, σε μια προσπάθεια να συγκρατηθεί το ποσοστό της ύφεσης έστω και εις βάρος του δημοσίου χρέους, του δημοσιονομικού ελλείμματος αλλά και των ταμειακών διαθεσίμων της χώρας.

Ενώ πλησιάζει η ημερομηνία ανακοίνωσης του ποσοστού ύφεσης με το οποίο θα βρεθεί αντιμέτωπη η χώρα—στις 4 Σεπτεμβρίου η ΕΛ-ΣΤΑΤ αναμένεται να ανακοινώσει πτώση-ρεκόρ για το β' τρίμηνο, η οποία αναμένεται να κυμανθεί από 12% έως 16%—, η κυβέρνηση θεωρεί πλέον επιβεβλημένο να υπάρξει άλλο ένα πακέτο στήριξης. Άλλωστε, είναι συνεχείς οι τοποθετήσεις των αρμόδιων υπουργών αλλά και του πρωθυπουργού για την αναγκαιότητα να κρατηθούν «πυρομαχικά» για τους τελευταίους μήνες του έτους. Οι υπολογισμοί έχουν ήδη γί- νει: προς το παρόν, έχουν διατεθεί

περί τα 12,5-13 δισ. ευρώ για τη χρηματοδότηση των μέτρων που έχουν ήδη εφαρμοστεί. Ο αναθεωρημένος στόχος, μετά και την απόφαση για την εντός του έτους καταβολή των αναδρομικών στους συνταξιούχους, είναι ο λογαριασμός των μέτρων να φτάσει στα 17 δισ. ευρώ, ποσό που οδηγεί το πρωτογενές έλλειμμα της χώρας κοντά ή και λίγο πάνω από το 6%.

Με αυτά τα 4,5 δισ. ευρώ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν:

- Ένα ευρύ πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης των εποχικών υπαλλήλων, με έμφαση σε αυτούς που δεν θα καταφέρουν να βρουν δουλειά καθ' όλη τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου. Στο οικονομικό επιτελείο αντιλαμβάνονται ότι

Στα σχέδια, ένα ευρύ, «γενναιόδωρο» και αυστηρό πρόγραμμα κατάρτισης για τους εποχικούς.

εποχικοί υπάλληλοι, οι οποίοι θα βγάλουν όλο το καλοκαίρι με μόνο εισόδημα τα 534 ευρώ, δεν θα είναι εφικτό να επιβιώσουν μέχρι του χρόνου τον Μάιο μόνο με τα 360 ευρώ του επιδόματος ανεργίας. Στα σχέδια της κυβέρνησης είναι ένα ευρύ, «γενναιόδωρο», αλλά και αυστηρό πρόγραμμα κατάρτισης, μέσω του οποίου οι εποχικοί υπάλληλοι θα μπορούν να εξασφαλίσουν και πρόσθετες γνώσεις οι οποίες θα «πληθύνουν» το εισόδημα. Οι υποστηρικτές αυτής της λύσης στην κυβέρνηση τονίζουν ότι το επίδομα κατάρτισης θα πρέπει να είναι πολύ «γενναίο», ακόμη και διπλάσιο του επιδόματος ανεργίας, ώστε το κίνητρο συμμετοχής να είναι πολύ ισχυρό. Από

Στο οικονομικό επιτελείο αντιλαμβάνονται ότι εποχικοί υπάλληλοι, οι οποίοι θα βγάλουν όλο το καλοκαίρι με μόνο εισόδημα τα 534 ευρώ, δεν θα είναι εφικτό να επιβιώσουν μέχρι του χρόνου τον Μάιο μόνο με τα 360 ευρώ του επιδόματος ανεργίας.

την άλλη βέβαια, θα πρέπει να στηθεί και ένας αξιόπιστος μηχανισμός εκπαίδευσης και πιστοποίησης γνώσεων προκειμένου να μην επαναληφθούν τα φαινόμενα του «σκού-ελικτικού», που «πλήγωσαν» την προηγούμενη προσπάθεια κατάρτισης (σ.σ.: αυτή των επιστημόνων), οδηγώντας στην πλήρη ακύρωση.

- Ο 3ος αλλά και ο 4ος γύρος ε-

πιστρεπτέας προκαταβολής, ο οποίος θα ενεργοποιηθεί το φθινόπωρο. Η επιστρεπτέα προκαταβολή έχει κερδίσει έδαφος ως μέτρο, καθώς ενσωματώνει δύο βασικά χαρακτηριστικά: άμεση απόδοση των χρημάτων στην αγορά χωρίς γραφειοκρατικά εμπόδια αλλά και αντικειμενικό και αδιάβλητο τρόπο υπολογισμού του ποσού που δικαι-

ούται η κάθε επιχειρηματική μονάδα. Συνολικά, για τον τρίτο και τον τέταρτο γύρο της επιστρεπτέας προκαταβολής, θα διατεθεί περί το 1,5-1,7 δισ. ευρώ. Όπως έχει αναγνωθεί, ο 3ος γύρος της επιστρεπτέας προκαταβολής θα συμπεριλάβει και τις οικονομικές επιδόσεις των επιχειρήσεων κατά τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο. Η υποβολή των αιτήσεων προγραμματίζεται για το τέλος Αυγούστου ή τις αρχές Σεπτεμβρίου, προκειμένου να έχει ολοκληρωθεί η υποβολή των φορολογικών δηλώσεων. Ο 4ος γύρος θα «στοχεύει» κυρίως στην ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων.

• Η επιδότηση των στεγαστικών δανείων. Στον φετινό προϋπολογισμό, η κυβέρνηση έχει προϋπολογίσει ποσό της τάξεως των 200 εκατ. ευρώ. Εκτιμάται όμως ότι η δαπάνη μπορεί να φτάσει σε υψηλότερα επίπεδα, δεδομένου ότι τα κριτήρια είναι αρκετά «ανοικτά», κάτι που σημαίνει ότι μπορεί να συγκεντρωθεί πολύ μεγάλος αριθμός αιτήσεων καθώς το οικονομικό κίνητρο είναι πολύ ισχυρό, ειδικά για τους «πράσινους» δανειολήπτες, όπου το ποσοστό της επιδότησης φτάνει ακόμη και στο 90% κατά το πρώτο τρίμηνο της επιδότησης.

• Η καταβολή των αναδρομικών στους συνταξιούχους. Η διάθεση των 900 εκατ. ευρώ στους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα θα πρέπει να θεωρείται δεδομένο ότι θα γίνει μέσα στο έτος, καθώς η κυβέρνηση αυτοδεσμεύτηκε με την τροπολογία ότι θα πληρώσει μέχρι το τέλος του χρόνου.

Η πολιτική δέσμευση προβλέπει ότι φέτος θα καταβληθούν και τα αναδρομικά στους συνταξιούχους του Δημοσίου, παρά το γεγονός ότι υπάρχει η εκκρεμότητα με την έκδοση της απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Η κρίση της πανδημίας δεν είναι για όλους

Ιδιαίτερο προβληματισμό προκαλεί στην κυβέρνηση και στο οικονομικό επιτελείο το γεγονός ότι οι συνέπειες της ύφεσης δεν διαχέονται στο σύνολο της οικονομίας αλλά εστιάζονται σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες προκαλώντας πολύ μεγάλο πρόβλημα. Με τα μέχρι τώρα δεδομένα, συνταξιούχοι, δημόσιοι υπάλληλοι αλλά και σημαντικός αριθμός ιδιωτικών υπαλλήλων φαίνεται να διανύουν τη χρονιά χωρίς σημαντική μείωση διαθέσιμου εισοδήματος ή χωρίς και καθόλου μείωση διαθέσιμου εισοδήματος. Από την άλλη, εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα που χάνουν τη θέση εργασίας τους, εποχικοί εργαζόμενοι που μένουν χωρίς μεροκάματο αλλά και επιπλέον μειώσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται σε «ευαίσθητους κλάδους» (π.χ. εστίαση και τουρισμό) είναι ήδη αντιμέτωποι με κατακόρυφη μείωση εισοδήματος, η οποία σε πολλές περιπτώσεις υπερβαίνει ακόμη και το 60%-70%. Αυτή η άνοση κατανομή των συνεπειών της ύφεσης—η οποία εκτιμάται ότι θα κινηθεί πλέον ανάμεσα στο 8% και το 10%, δεδομένου ότι η πανδημία επιμένει και στην καρδιά της τουριστικής περιόδου υποχρεώνοντας την κυβέρνηση να λάβει πρόσθετα μέτρα—είναι που καθιστά επιτακτική την ανάγκη

μεγάλο κομμάτι του νέου πακέτου των 4,5 δισ. ευρώ να είναι όσο το δυνατόν πιο «στοχευμένο». Στον 3ο γύρο της επιστρεπτέας προκαταβολής έχει ήδη ανακοινωθεί ότι θα μπορούν να λάβουν μέρος ακόμη και ελεύθεροι επαγγελματίες χωρίς ταμειακές μηχανές και καθόλου προσωπικό, κάτι που σημαίνει ότι «απλώνεται» το πεδίο εφαρμογής του μέτρου σχεδόν στο σύνολο των επαγγελματιών. Δεδομένου μάλιστα ότι από το ποσό του 3ου γύρου θα αφαιρεθεί το ποσό του 2ου, ουσιαστικά τα χρήματα που θα μοιραστούν (τουλάχιστον 1 δισ. ευρώ) θα κατευθυνθούν σχεδόν εξ ολοκλήρου σε επαγγελματίες και επιχειρήσεις που θα είναι σε θέση να αποδείξουν κατακόρυφη μείωση εσόδων και στο δίμηνο Ιουνίου - Ιουλίου. Όσο για τον 4ο γύρο, μπορεί το ποσό που θα μοιραστεί να είναι μικρότερο, ωστόσο θα είναι ακόμη πιο στοχευμένο στις εποχικές επιχειρήσεις, δεδομένου ότι θα χρησιμοποιηθούν και τα οικονομικά στοιχεία των μηνών Ιουλίου και Αυγούστου. Αντιστοίχη είναι η λογική και με το σχέδιο του προγράμματος κατάρτισης εποχικών υπαλλήλων. Η «αποζημίωση» προτείνεται να είναι πολύ υψηλή ειδικά γι' αυτούς που δεν θα καταφέρουν να συγκεντρώσουν πολλά μεροκάματα μέσα στο καλοκαίρι.

Εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα που χάνουν τη θέση εργασίας τους, εποχικοί εργαζόμενοι, αλλά και επιπλέον μειώσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες είναι ήδη αντιμέτωποι με κατακόρυφη μείωση αποδοχών.

Ακούστε μας Παντού!

Ακούστε το **Love FM 100.7** όπου κι αν είστε αυτό το καλοκαίρι μέσα από το **www.lovefm.com.cy** ή μέσα από το application **RADIO LIVE** που κατεβάζετε δωρεάν στο κινητό σας.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Νο1 ειδησεογραφική εφαρμογή στην Κύπρο

Live

Ειδήσεις μου

Live Scores

Φαρμακεία

Έξοδος

Μειωμένες κατά 20% οι τιμές των ξενοδοχείων της Αθήνας

Στα 84 ευρώ το μέσο κόστος διανυκτέρευσης τον Ιούλιο από 106 ευρώ πέρυσι.

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Οι τιμές των ξενοδοχείων στην Αττική συνεχίζουν να παραμένουν υπό πίεση, καθώς οι ξένοι επισκέπτες είναι στην πλειονότητά τους απόντες ενώ οι δύο στους τρεις δηλώνουν πως είναι έτοιμοι να μετακινηθούν τα ταξίδια τους στο εξωτερικό εάν πρέπει να φορούν μάσκες ή να υποβληθούν σε τεστ, πόσο μάλλον σε καραντίνα. Κλίμα που έζηγε καλύτερα και τις ιδιαίτερα χαμηλές πληρότητες στα ελληνικά ενοικιαζόμενα ξενοδοχεία. Από δείχνουν δύο ξεχωριστές έρευνες των πλατφόρμας κρατήσεων τριγώνου και τις εταιρείας δημοσκοπήσεων YouGov που δημοσιεύθηκαν τα τελευταία εικοσιτετράωρα.

Σύμφωνα με τον δείκτη Hotel Price Index της online πλατφόρμας σύγκρισης τιμών trivago, ο οποίος αποτυπώνει τις διακυ-

Χρήση μάσκας, διενέργεια
τεστ και καραντίνα μετά
την επιστροφή αποτρέπουν
τη μεγάλη πλειονότητα
των τουριστών να ταξιδέ-
ψουν στο εξωτερικό.

μάνεις τα μέσων τιμών στα ξενοδοχεία, τον Ιούλιο η Αθήνα καταγράφει πτώση 20% σε ετήσια βάση μετά και τις αντίστοιχες υποχωρήσεις των προηγούμενων μηνών. Οπέντε πόλεις με τις χαμηλότερες μέσες διανυκτερεύσεις είναι η Μόσχα (49 ευρώ), η Βαρσοβία (56 ευρώ), η Κωνσταντινούπολη (58 ευρώ), η Μαδρίτη (78 ευρώ) και η Λισαβόνα με την Αθήνα (84 ευρώ) κυμωότες. Στην Αθήνα οι τιμές υποχωρούν από τα 107 ευρώ του Ιουλίου του 2018 και τα 106 του περυσινού Ιουλίου. Αυτονόητα η πτώση τιμών σε ετήσια βάση καταγράφεται σε όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Στις πέντε πιο ακριβές πρωτεύουσες σύμφωνα

Ερευνα της εταιρείας YouGov δείχνει ότι τουλάχιστον οι μισοί Γερμανοί, Βρετανοί και Γάλλοι ταξιδιώτες -τρεις από τις πέντε πιο σημαντικές αγορές για τον ελληνικό τουρισμό- θα προτιμούν να ακυρώσουν τις διακοπές τους από το να υποστούν κανραντία επιστροφοντας ή ακόμα και από το να κάνουν τεστ κατά την άφιξη τους ή να φορούν μάσκα σε εξωτερικούς χώρους.

με τον δείκτη της τριάγας περιλαμβάνονται η Ζυρίχη (168 ευρώ), το Λονδίνο (126 ευρώ), το Παρίσι (125 ευρώ), το Δουβλίνο (119 ευρώ) και το Ρέικιαβικ (117 ευρώ). Οι μεγαλύτερες μειώσεις τιμών σε ποσοστό ενοπίζονται σε Βαρκελώνη (-30% από 141 στα 99 ευρώ), Αμστερνταμ (-30% από 140 στα 98 ευρώ), Δουβλίνο (-27% από τα 164 στα 119 ευρώ) και Ρέικιαβικ (-25% από τα 156 στα 117 ευρώ). Η Αθήνα, η Κωνσταντινούπολη και το Βερολίνο έχουν τον ίδιο δείκτη (117 ευρώ).

ντινούπολη και το Λονδίνο κινούνται στο
-20% σε ετήσια βάση.

Αυτά ενώ ξεκινούν νέοι περιορισμοί στα ταξίδια σε ολόκληρη την Ευρώπη και έρευνα της εταιρείας έρευνας αγοράς YouGov δείχνει ότι τουλάχιστον οι μισοί Γερμανοί, Βρετανοί και Γάλλοι ταξιδιώτες –τρεις από τις πέντε πιο σημαντικές αγορές για τον ελληνικό τουρισμό– θα προτιμούσαν να ακυρώσουν τις διακοπές τους από το να υποστούν καρραντίνες επιστρέφοντας ή ακόμα και από το να κάνουν τεστ κατά την άφιξή τους ή να φορούν μάσκα σε εξωτερικούς χώρους.

Η έρευνα, που διεξήχθη στις 13-23 Ιουλίου, έδειξε ότι τα δύο τρίτα των Γερμανών που ταξίδευουν συνήθως στο εξωτερικό θα ακυρώσουν διακοπές εάν χρειάζεται να κάνουν τεστ κατά την άφιξη. Στη Γαλλία οι μισοί από αυτούς που συνηθίζουν να κάνουν διακοπές στο εξωτερικό δήλωσαν ότι θα τι ακυρώσουν αν πρέπει να κάνουν τεστ. Το ίδιο ποσοστό θα ανέβαλε τις διακοπές του εάν έπρεπε να φορά μάσκα σε εξωτερικούς χώρους. Σε άλλες χώρες πολίτες των οποίων ρωτήθηκαν σχετικά και συγκεκριμένα τη Δανία, τη Σουηδία, τη Γερμανία και τη Βρετανία, πάνω από τα δύο τρίτα δεν ανέχονταν τη χρήση μάσκας σε εξωτερικούς χώρους.

Ακόμη και μάσκα σε εσωτερικούς χώρους είναι απορριπτική για τα δύο τρίτα των Δανών και των Σουηδών, σύμφωνα με την έρευνα της YouGov, σε σύγκριση με λιγότερο πενήντο το 40% των Βρετανών ταξιδιωτών και τους μισούς από τη Γερμανία. Η προοπτική καραντίνας κατά την επιστροφή είναι ακόμη πιο απορριπτική, με πάνω από το 80% των Δανών, Σουηδών και Γερμανών να δηλώνει ότι θα ακυρώσει το ταξίδι του εάν πρέπει να μείνει στο σπίτι για δύο εβδομάδες μετά τις διακοπές του. Μεταξύ των Βρετανών, που αντιμετωπίζουν δύο εβδομάδες καραντίνας κατά την επιστροφή τους από ταξίδια, συμπεριλαμβανομένης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, το 70% θα ακυρώσει το ταξίδι του, ενώ το 65% των Γάλλων δηλώνει πως θα κάνει το ίδιο.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη				London/Λονδίνο				Paris/Παρίσι			
(Σε δολάρια)				(Σε ευρώ)				(Σε ευρώ)			
Εταιρεία	Πρωτ από	το κλεισίμα	Μετ. %	Εταιρεία	Χθυσανό	Μετ. %		Εταιρεία	Χθυσανό	Μετ. %	
3M COMPANY/d	150.2417	-0.1119		ANGLO AMERICAN/d	1886.6183	-1.591		ACCOR/d	22.30	3.91	
ALCOA CORP/d	13.56	-0.8772		AFL FOOD/d	1799.5	1.344		AIR LIQUIDE/d	142.15	-0.32	
ALLEGHAN CRP/d	529.235	-0.3812		ADMIRAL GRP/d	2471	0.488		ALSTOM/d	1754	-1.39	
ALTRIA GROUP/d	41.395	0.9388		ASHTADE GRP/d	2492	-1.424		AXA/d	47.51	1.13	
AMAZON COM/d	3106.97	-0.1581		ANTOFAGASTA/d	1055.1262	-1.125		BNP PARIBAS/d	36.19	2.04	
AMER EXPRESS C/d	92.97	-0.6094		AVIVA/d	278.4003	1.679		BOUTIQUE/d	31.87	1.76	
AMER INTL GROU/d	29.88	-7.0317		ASTRAZENCA/d	8550.51657	-2.475		CAPEMINI/d	109.70	0	
AMGEN/d	24.32	-1.6818		BABCOCK INTL/d	257.7396	-9.412		CARREFOUR/d	13.56	0.78	
APPLE INC/d	43.9	0.7229		BAE SYS/d	513.2	4.288		CASINO GUICHAR/d	23.95	2	
BANK OF AMERIC/d	248.6	-0.12		BARCLAYS/d	104.5	1.426		CREDIT AGRICOL/d	8.54	1.96	
BAXTER INTL IN/d	81.94	-1.4671		BRAMERTJOB/d	2550	1.015		DANONE/d	56.18	-1.13	
BOEING CO/d	164.5232	1.3885		BARRATT DEVEL/d	515.8	-1.64		DASSAULT SYSTE/d	151.75	-2.82	
BRISTOL MYERS/d	59.2342	0.2271		BERKELEY GRHL/d	4452.7974	-3.224		EDF/d	8.81	2.54	
CAMPBELL SOUP/d	50.36	1.3076		BR/LAND/d	369.9891	2.599		L'OREAL/d	281.60	1.26	
CATERPILLAR IN/d	131.63	-0.1138		BUNZL/d	2265.3528	-0.439		LVMH.H/d	371.65	-0.17	
CIGNA CORP/d	174.32	0.763		BP/d	299.81337	6.476		LACARDERE S.C./d	13.25	0.38	
CHEVRON/d	86	1.4031		BURBERRY GRP/d	1265.63379	0.099		MICHELIN/d	91.68	1.35	
CISCO SYSTEMS/d	47.2127	0.1117		BT GROUP/d	105.3538	8.243		PERNOD RICARD/d	148.30	-1.17	
CITIGROUP/d	49.975	-0.8236		COCACOLA HBC A/d	2024.8833	0.544		PEUGEOT/d	14.41	3.41	
CIVERCIAS/d	15.04	0.5348		CARNIVAL/d	844	5.237		KERING/d	486.55	-0.64	
COLCA-COLA CO/d	46.56	0.5616		CENTRICA/d	48.84	-1.333		PUBLICIS GROUP/d	29.09	2.68	
COLGATE PALMOL/d	76.75	0.2351		COMPASS GROUP/d	1080.2399	1.16		FINITO LTD/d	22.42	6.79	
DANAOS CORP/d	4.22	16.2534		CAPITA GROUP/d	34.85	0.144		HITACHI/d	32.88	0.67	
DIANA SHIPPING/d	14.25	1.0638		CRH/d	2856	-0.868		HONDA MOTOR/d	100.20	-1.43	
DOW INC/d	41.3	3.0182		DIXONS CARPHO/d	79.35	6.51		ISUZU MOTORS/d	13.58	5.27	
DUPONT DE NMUO/d	53.085	1.9194		DCC/d	6970	-1.693		KAWASAKI HWY I/d	1538	4.7	
ENTERGY CP/d	103.68	1.0329		DIAGEO/d	2740	-5.554		KAJIMA CORP/d	1199	3.01	
EXXON MOBIL/d	42.38	2.4379		DIRECT LINE/d	324	5.332		KEIO/d	5630	8.27	
FEDEX CORP/d	170.3	0.6382		EXPERIAN/d	2717.0106	-2.272		KEO STEEL/d	731	7.23	
FORD MOTOR CO/d	6.755	0.9716		ESAVJET/d	556.18	8.754		KONICA MINOLTA/d	313	5.74	
INTL BUS MACH/d	124.24	-0.0563		FRESNILLO/d	1247.999	-0.784		JTEKT/d	761	7.79	
GENERAL DYNAM/d	147.805	0.0592		GLENCORE/d	182.54	0.895		MTSUBI UFJ FG/d	412.4	2.43	
GENERAL ELEC C/d	6.145	0.5728		GLAXOSMITHKLIN/d	1573	-0.782		MTSUBISHI ELEC/d	1241	1.33	
GOLDM SACS GR/d	199.82	0.2157		HKMA/d	2178	-2.664		MTSUBISHI MOT/d	224	7.	

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1765	1,176	1,1764
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4462	7,448	7,4517
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,9034	0,9008	0,9014
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,3025	10,2849	10,292
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	124,78	124,42	124,47
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0761	1,0772	1,0777
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,7568	10,7175	10,7247
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,5773	1,5721	1,5731
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6495	1,6448	1,6458

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ		
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΥΔΑΝΙΑΣ	0,8328	0,8354
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	346,09	346,4
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4434	0,4436
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,7781	1,7798
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,618	1,6189
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	9,1164	9,1189
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	159,9	160,1
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	18,7855	18,8491
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,8997	0,899
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	1477,433	1481,339
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	8,1947	8,2005
NTPRXAM HN, APAB, EMIPATON	4,3203	4,3222
PANT NOTIOY AΦΡΙΚΗΣ	20,4489	20,4633
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,2967	4,3166
ΡΙΑΛ OMAN	0,4528	0,4531
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,4105	4,4146
ΣΕΚΕΛ'Η ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	4,0193	4,0221
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	26,184	26,194

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ	
ΙΟΥΛΙΟΣ 2020	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1232
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8945
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4560
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,5123
ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ	
ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	381,48
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	381,48
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	381,48
ΠΩΛΗΣΗ	459,83

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	628,5	2,18
FTSE Βιομηκ. προϊόντων	2006,41	1,66
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2136,05	1,67
FTSE MME	0	0
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	2840,53	-0,16
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	8593,01	0,41
FTSE Πρώτων Υλών	3997,85	1,15
FTSE Ταξιδιών και Αναψυχής	1252,29	1,01
FTSE Τεχνολογίας	763,94	2,23
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3445,1	1,62
FTSE Τραπεζών	320,23	7,16
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	242,37	7,16
FTSE Τροφίμων και Ποτών	8449,95	1,86
FTSE Υγείας	421,42	-0,22
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	3366,45	0,64
FTSE Χημικών	0	0
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	639,69	1,86
FTSE Χ.Α. LargeCap	1510,87	2,15
FTSE Χ.Α. MidCap	840,87	2,59
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	380,19	2,03

▲ 63	▼ 29	➡ 14
------	------	------

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	11.425.498	34,35%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	7.707.307	23,17%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	3.026.092	9,10%
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.895.476	5,70%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.427.156	4,29%
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	1.169.601	3,52%
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.078.299	3,24%
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	919.000	2,76%
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	702.290	2,11%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	671.149	2,02%
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	449.435	1,35%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	428.600	1,29%
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	302.223	0,91%
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	293.328	0,88%
ΥΔΡΕΥΣΗ	293.191	0,88%
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	275.516	0,83%
ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	135.475	0,41%
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	121.084	0,36%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	118.325	0,36%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	113.154	0,34%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	712.040	2,14%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	33.264.241	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,245	8,26%	ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	1,200	-1,64%
ALPHA BANK (ΚΟ)	0,549	7,90%	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	11,200	-0,71%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,190	7,01%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	2,295	-0,65%
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	1,180	6,31%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	6,600	-0,45%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,372	6,29%	ΔΕΗ (ΚΟ)	3,900	-0,41%
AUTOHELLAS (ΚΟ)	3,440	5,85%	ΤΙΤΑΝ CEMENT INTER. (ΚΑ)	11,260	-0,35%
ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,190	5,56%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	5,660	-0,35%
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,588	4,81%			
ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	0,930	4,73%			
KPI - KPI (ΚΟ)	5,980	3,82%			

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ		
ΟΤΕ (ΚΟ)	7.707.307,13	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,54%
ALPHA BANK (ΚΟ)	4.406.751,23	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	0,46%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	3.209.427,47	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	0,40%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2.997.448,95	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,27%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.878.974,29	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,24%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1.656.536,30	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,19%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	1.169.601,11	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	0,16%
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	1.138.043,18	INTRALOT (ΚΟ)	0,16%
JUMBO (ΚΟ)	919.000,08	ΕΙΔΗΣΟΦΟΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,15%
ΔΕΗ (ΚΟ)	877.794,49	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	0,15%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
43.735,24 (ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)	1,63% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	33.264,24 (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	6,90% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	26.490,42 (ΧΙΛ. ΤΕΜΑΧΙΑ)	4,65% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	141	466	4.757
FTSE/Χ.Α. Large Cap	141	466	4.757
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.646	24.299	277.998
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	14	86	3.460
ALPHA BANK (ΚΟ)	369	8.028	92.948
ΑΤΤΙΚΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	0
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	0	0	111
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	0	0	2.051
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	221	1.589	10.398
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	174	5.689	44.223
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	0	0	99
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	2	55
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	51	172	3.239
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	3	3	1.359
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	0	0	1.319
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	1	10	954
JUMBO (ΚΟ)	7	17	585
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	40	119	2.082
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	21	937	42.366
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	27	56	545
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	34	126	5.252
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	225	3.477	32.742
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	28	137	2.356
ΟΤΕ (ΚΟ)	5	16	2.145
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	359
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	342	3.498	14.066
ΔΕΗ (ΚΟ)	29	151	8.907
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	20	42	2.354
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	26	122	1.814
VIOHALCO SA/ΝΥ (ΚΑ)	8	22	2.209
Δικαιώματα σε Δείκτες	4	23	1.264
FTSE/Χ.Α. Large Cap	4	23	1.264
Δικαιώματα σε Μετοχές	1	20	1.289
ALPHA BANK (ΚΟ)	1	20	120
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	460
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	317
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	147
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	14
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	231
Συνολική Δραστηριότητα	1.792	24.808	285.308

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
AEGEAN AIRLINES	3,52	0,72
ΑΔΜΗΕ	2,24	1,36
ALPHA BANK	0,55	7,9
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,25	8,26
COCACOLA HBC	22,56	1,85
EUROBANK ERGASIAS	0,37	6,29
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,02	2,56
CENERGY HLD	0,94	1,51
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	3	2,22
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	5,3	0,95
ΟΤΕ	12,55	1,63
JUMBO	16,4	0,18
LAMDA DEVELOPMENT	5,66	-0,35
MOTOR OIL	11,2	-0,71
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	7,96	1,73
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,19	7,01
ΟΠΑΠ	7,94	1,02
ΟΛΠ	16,3	0,12
ΔΕΗ	3,9	-0,41
TITAN	11,26	-0,35
VIOHALCO	2,4	1,05
SARANTIS	8,6	2,26
TERNA ENERGY	11,2	1,82
FOURLIS	3,91	0,38
ΕΛΛΑΚΤΟΡ Α.Ε.	1,18	6,31

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 4 Αυγούστου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5800	0,6020	0,5968	0,4670	2.500	0,5900	0,5980	0,6000	4,90
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,5000	0,5170	0,5092	0,3420	101.896	0,5110	0,5200	0,5090	0,79
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0,3700	0,3740	0,3700	-0,6100	4.900	0,3640	0,3740	0,3740	-1,06
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0100		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0735	0,0735	0,0735	-0,0130	10.000	0,0680	0,0735	0,0735	0,00
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,0700	1,0800	1,0720	2,2020	14.590	1,0600	1,0800	1,0700	1,90
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,2200	1,2300	1,2250	0,8330	2.000	1,2200	1,2600	1,2200	0,83
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0330	0,0350		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,0410	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,2880	0,3500		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,0860	0,1050		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PARACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)						0,2080	0,2260		
ΤΟΕΠ	ΤΟΤΟΪΚΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΔΟΣΕ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ *						1,0400	1,1500		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,1000	0,1120		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0195	0,0215		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0780	0,0945		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0535	0,0600		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5400	0,6550		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)						0,8700	0,8900		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0225	0,0275		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0590	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΣΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,8800	0,9700		
ΚΕΤΕ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,2840	0,2980		
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1100	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	2,0600	2,0600	2,0600	6,0000	5.100	2,0000	2,0600	2,0600	3,00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΩΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC (Σ)						1,2100	1,2600		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,2260	0,2600		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,5100	0,5600		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2800	0,2840		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0720	0,0800		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,1700	0,1960		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΔΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,0460	0,0470	0,0467	-0,4320	19.420	0,0470	0,0550	0,0460	-9,80
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
Ενέργεια										
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8250	0,8250	0,8250	0,0000	550	0,7950	0,8250	0,8250	0,00
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	1,2100		
ΑΛΙΕΠ	ΑΛΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (AN, EM, Σ)						0,0020	0,0000		
ΔΩΕΠ	ΔΩΔΟΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΣΕΠ	ΕΣΣΕΛΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,1000		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0185	0,0205		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1460		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0005	0,0010		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΚΙΝΕΣ (Σ)						0,0000	1,8000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (AN)						0,0000	0,0000		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
ΝΤΟΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0,0780	0,0780	0,0780	-0,0370	19.358	0,0760	0,0785	0,0780	-0,64
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΣΑ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0050	0,0090		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						49,0000	53,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						47,0001	50,0000		
ΙΝΓΚΑΡΤ	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ουόλογο) (AN)						0,0000	0,0000		
ΙΝΓΚΑΡΤ2	Pulleney Bond Designated Activity Company (Ουόλογο) (AN)						0,0000	0,0000		
ΑΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουόλογο)						0,0000	0,0000		

Θερινά φεστιβάλ ποδοσφαίρου

Τσάμπιονς Λιγκ και Γιουρόπα Λιγκ γεμίζουν με μπάλα τα ζεστά βράδια του Αυγούστου

Ενα... Euro συλλόγων περιμένει αυτό τον μήνα να ξεδιψάσει τους διψασμένους για ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο φιλάθλους, σε ένα κατ' ανάγκην πυκνό φεστιβάλ νок аουτ αγώνων σε Τσάμπιονς Λιγκ και Γιουρόπα Λιγκ, που μπορεί και να αποτελεί και δοκιμή του μελλοντικού Παγκόσμιου Κυπέλλου Συλλόγων. Το φετινό πείραμα θα φέρει τις οκτώ ομάδες των προημιτελικών του Τσάμπιονς Λιγκ στην Πορτογαλία και αυτές του Γιουρόπα Λιγκ στη Γερμανία, όπου θα δώσουν μονούς αγώνες νок аουτ εντός 12 ημερών ως την ανάδειξη του νικητή, σε φαράτ α λα Euro.

Σε Πορτογαλία και Γερμανία η τελική ευθεία – Η πρόκληση του Ολυμπιακού κόντρα στη Γουλιβς.

Πριν όμως τα προημιτελικά πρέπει να τακτοποιηθούν οι εκκρεμότητες από τις φάσεις των «16». Στο Τσάμπιονς Λιγκ η δεύτερη φάση έμεινε στη μέση των ρεβάνς, με τις Ατλέτικο Μαδρίτης, Λειψία, Παρί Σεν Ζερμέν και Αταλάντα να έχουν πάρει ήδη το εισιτήριο για την οκτάδα, ενώ τέσσερα ζευγάρια θα δώσουν τώρα τους επαναληπτικούς τους. Την Παρασκευή 7 Αυγούστου στο Τορίνο η Γιουβέντους θα προσπαθήσει να ανατρέψει τη νίκη της

Λυών με 1-0 στο πρώτο ματς, την ώρα που η Μάντσεστερ Σίτι θα επικριρεί να εκμεταλλευτεί στην έδρα της τη νίκη με 2-1 επί της Ρεάλ στη Μαδρίτη. Το επόμενο βράδυ η Μπάγερν έχει θεωρητικά εύκολο έργο στο Μόναχο μετά το 3-0 στο Λονδίνο επί της Τσέλι. Επίσης το βράδυ της 8ης Αυγούστου Μπαρτσελόνα και Νάπολι θα ανανεώσουν τη μονομαχία τους μετά το 1-1 στην Ιταλία. Οι νικητές των ζευγαριών αυτών θα πρέπει αμέσως να ετοιμάσουν τις βαλίτσες τους για τη Λισσαβώνα.

Εκεί, στις έδρες της Μπενφίκα και της Σπόρτινγκ, αρχίζουν την Τετάρτη 12 Αυγούστου οι προημιτελικοί του Τσάμπιονς Λιγκ, ξεκινώντας από τις ομάδες που έχουν ήδη φτάσει στην οκτάδα. Ετσι το πρώτο βράδυ θα παίξουν η Αταλάντα με την ΠΣΖ και την επόμενη βραδιά η Λειψία με την Ατλέτικο.

Την Παρασκευή 14 Αυγούστου θα συναντηθούν ο νικητής του ζευγαριού Μπαρτσελόνα - Νάπολι με αυτόν του Μπάγερν - Τσέλι, ενώ το Σάββατο 15 Αυγούστου θα συγκρουστούν η νικήτρια του Μάντσεστερ Σίτι - Ρεάλ με αυτήν του Γιουβέντους - Λυών. Θα ακολουθήσουν στις 18 και 19 Αυγούστου οι δύο ημιτελικοί, με τον τελικό να προγραμματίζεται για τις 23 Αυγούστου στο Ντα Λουζ.

Στο Γιουρόπα Λιγκ εκκρεμούν έξι ρεβάνς που θα γίνουν στις έδρες των γηπεδούχων, περιλαμβανομένου του Γουλιβς - Ολυμπιακός στις 5 και 6 Αυγούστου, αλλά και τα ζευγάρια Ιντερ - Χετάφε και Ρόμα - Σεβίλλη όπου δεν έχει γίνει ούτε ο πρώτος αγώνας, κι έτσι θα δώσουν ένα νок аουτ ματς στη Γερμανία.

Ακολουθως οι οκτώ ομάδες που θα προκύψουν θα δώσουν τους προημιτελικούς στις 10 και 11 Αυγούστου σε Ντίσελντορφ, Κολωνία, Ντούισμπουργκ και Γκελζενκίρκεν, με τους ημιτελικούς να προγραμματίζονται για τις 16 και 17 Αυγούστου και τον τελικό στις 21 του μηνός στην Κολωνία.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τσάμπιονς Λιγκ

Στάδιο Ντα Λουζ, Λισσαβώνα

Προημιτελικοί

15 Αυγούστου

Νικητής του αγώνα 1

Νικητής του αγώνα 3

14 Αυγούστου

Νικητής του αγώνα 4

Νικητής του αγώνα 2

Φάση των 16

1	Μάντσεστερ Σίτι	-	Ρεάλ Μαδρίτης
2	Μπάγερν	-	Τσέλι
3	Γιουβέντους	-	Λυών
4	Μπαρτσελόνα	-	Νάπολι

Α' αγώνας

2-1	7 Αυγ.
3-0	8 Αυγ.
0-1	7 Αυγ.
1-1	8 Αυγ.

Ρεβάνς

7 Αυγ.
8 Αυγ.
7 Αυγ.
8 Αυγ.

Ημιτελικοί

18 Αυγούστου

19 Αυγούστου

23 Αυγούστου

ΤΕΛΙΚΟΣ

Προημιτελικοί

13 Αυγούστου

Λειψία

Ατλέτικο Μαδρίτης

12 Αυγούστου

Αταλάντα

Παρί Σεν Ζερμέν

Γιουρόπα Λιγκ

Στάδιο Ράιν Ενεργκί, Γερμανία

Προημιτελικοί

10-11 Αυγούστου

Νικητής του αγώνα 1

Νικητής του αγώνα 5

21 Αυγούστου

Νικητής του αγώνα 6

Νικητής του αγώνα 2

Φάση των 16

1	Σαχτάρ	-	Βόλφσμπουργκ
2	Μάντσεστερ Γιουν.	-	ΛΑΣΚ
3	Ιντερ	-	Χετάφε
4	Γουλιβς	-	Ολυμπιακός
5	Βασιλεία	-	Αϊντραχτ
6	Κολπεγκάιν	-	Μπασσασκίρ
7	Λεβερκούζεν	-	Ράιντσερς
8	Ρόμα	-	Σεβίλλη

Α' αγώνας

2-1	5 Αυγ.
5-0	5 Αυγ.
-	5 Αυγ.
1-1	6 Αυγ.
3-0	6 Αυγ.
0-1	5 Αυγ.
3-1	6 Αυγ.
-	6 Αυγ.

Ρεβάνς

5 Αυγ.
5 Αυγ.
5 Αυγ.
6 Αυγ.
6 Αυγ.
5 Αυγ.
6 Αυγ.
6 Αυγ.

Προημιτελικοί

10-11 Αυγούστου

Νικητής του αγώνα 3

Νικητής του αγώνα 7

21 Αυγούστου

Νικητής του αγώνα 8

Νικητής του αγώνα 4

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πέρυσι τον Σεπτέμβριο, σε μια εντυπωσιακή τελετή είχαν γίνει τα αποκαλυπτήρια της μασκότ των Αγώνων.

Ο κορωνοϊός απειλεί και τους Χειμερινούς

Η πανδημία COVID-19, μετά τους θερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες, απλώνει σιγά σιγά τα δίκτυα της και στους χειμερινούς Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς που έχει προγραμματιστεί να διεξαχθούν το 2022 στην Κίνα. Η Επιτροπή Συντονισμού της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής ομολόγησε ότι οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί και οι απαγορεύσεις που έχει επιβάλει ο νέος κορωνοϊός θα δημιουργήσουν πρόβλημα στις δοκιμαστικές διοργανώσεις και στους αγώνες προκρισps για τη διοργάνωση.

«Οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί, η καραντίνα κ.λπ. ενδέχεται να αποτελέσουν εμπόδιο για το ταξίδι στην Κίνα των αθλητών, των προπονητών και των κριτών που θέλουν να πάρουν μέρος στους αγώνες του χειμώνα. Οι διοργανωτές, παρά τα εμπόδια της πανδημίας, είναι έτοιμοι σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και κατά τη χειμερινή περίοδο 2020-2021 έχουν προγραμματιστεί δοκιμαστικοί αγώνες», ανέφερε σε έκθεσή του προς τη ΔΟΕ ο Χουάν Αντόνιο Σάμαρανκ (τζούνιορ), ο οποίος είναι επικεφαλής της Επιτροπής Συντονισμού της ΔΟΕ.

Οι 24οι Χειμερινοί έχει προγραμματιστεί να διεξαχθούν στο Πεκίνο από τις 4 έως τις 20 Φεβρουαρίου 2022. Είναι η πρώτη φορά που θα πραγματοποιηθεί αντίστοιχη διοργάνωση στην Κίνα

Σε κίνδυνο οι Αγώνες του 2022 στην Κίνα, αφού έχει δημιουργηθεί πρόβλημα στις δοκιμαστικές διοργανώσεις.

και, σύμφωνα με το πρόγραμμα, αυτόν τον χειμώνα έχουν προγραμματιστεί οι δοκιμαστικές διοργανώσεις στο πατινάζ ταχύτητας, στο αλπικό σκι, στο βόρειο σύνθετο και σε άλλα χειμερινά αθλήματα. Στην Κίνα, εξαιτίας της πανδημίας, έχουν ακυρωθεί οι περισσότερες από τις αθλητικές διοργανώσεις, με εξαίρεση ό,τι αφορά τους Ολυμπιακούς και τους Παραολυμπιακούς. Οι Κινέζοι θεωρούν τη διοργάνωση σημείο-σταθμό για τον πολιτισμό τους. Θα χρησιμοποιήσουν την τεχνολογία από τους θερινούς Αγώνες του 2008 καθώς και κάποιες εγκαταστάσεις που χρησιμοποιήθηκαν σε αυτούς και τώρα θα μετατραπούν σε χειμερινές. Ετσι το «Water Cube», όπου είχαν διεξαχθεί τα αθλήματα του υγρού στίβου, μετατράπηκε σε «Ice Cube», όπου θα γίνουν οι αγώνες κέρλινγκ. Επίσης, θα εκμεταλλευθούν εναλλακτικές πηγές ενέργειας και πολλές εγκαταστάσεις θα εξοπλιστούν με αντικείμενα που προέρχονται από ανακυκλωμένα υλικά.

PRESSING

Λούης Νικολλάου | Αντρέας Βιοιάρης

ING

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
14:00 - 16:00

Listen Live
Radio Live

24sports.com.cy

ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

οι άντρες ακούν ΣΠΟΡ FM 95.0!

ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	23.5
ΚΑΝΑΛΙ 6	19.4
ΡΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ	15.9
ΣΠΟΡ FM 95	13.0
SUPER ΣΠΟΡ	13.5
ACTIVE	12.8
MIX FM	12.0
POLITIS	10.0
SFERA	9.8
ANT1	9.6
KAIK FM	8.8
ASTRA	8.4
DEE JAY RADIO	7.9
SUPER FM	7.7
KISS FM	7.7
LOVE FM	7.7
ΔΙΕΞΗ	7.6
ΠΡΩΤΟ/PIK	7.3
PIK CLASSIC	3.6
ENERGY	3.5

Listen Live
Radio Live

24sports.com.cy

Επίσημη έρευνα ακροαματικότητας Μάιος 2020
Καθημερινές

ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Το πρωτοποριακό στέγαστρο, τοποθετημένο σε καλλιέργεια με μύρtila στην Ολλανδία. Το διαφανές ηλιακό πάνελ φέρει ειδική επίστρωση από νανοϋλικά.

Παραγωγή καθαρής ενέργειας από θερμοκήπια

Ελληνική καινοτομία με διαφανές ηλιακό γυαλί, το οποίο παράλληλα ενισχύει την αποδοτικότητα της καλλιέργειας

Της ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Μια ελληνική εταιρεία με έδρα τη Θεσσαλονίκη συγκαταλέγεται ανάμεσα στις 64 νεοσύστατες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν χρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας (ΕΣΚ) με περισσότερα από 307 εκατομμύρια ευρώ για να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας και του ευρωπαϊκού Σχεδίου Ανάκαμψης.

Για τις 38 από αυτές η χρηματοδότηση είναι μεικτή, δηλαδή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όχι μόνο τις επικορνηεί αλλά και μετρέπει με ίδια κεφάλαια στο μετοχικό κεφάλαιό τους. Η ελληνική περιλαμβάνεται σε αυτές.

Η εταιρεία αυτή είναι η Brite Hellas (www.britesolar.com), μια επιχείρηση νανοϋλικών, η οποία αναπτύσσει μια καινοτόμο τεχνολογία ηλιακού γυαλιού που παράγει καθαρή ενέργεια. Το ηλιακό αυτό πάνελ φέρει ειδική επίστρωση από νανοϋλικά και είναι διαφανές άνω του 80%, δηλαδή αφήνει το φως να το διαπερνά, καθιστώντας το ιδανικό για κτίρια, αλλά

Η πρωτοποριακή τεχνολογία επιχείρησης που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας.

και θερμοκήπια. «Αυτή τη στιγμή αναπτύσσουμε δύο προϊόντα, το ένα για παραγωγή καθαρής ενέργειας και το άλλο για εξοικονόμηση ενέργειας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας χρηματοδοτεί το πρώτο. Είναι ένα διαφανές φωτοβολταϊκό γυαλί, το οποίο δεν εκπρεάζει τη φωτοσύνθεση και παράλληλα παράγει ενέργεια, άρα είναι ιδανικό για θερμοκήπια» σημειώνει στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας κ. Νίκος Κανόπουλος.

«Αυτό που το κάνει μοναδικό είναι το νανοϋλικό που έχουμε εφεύρει, το οποίο όταν επιστρώνεται πάνω στο γυαλί αυξάνει τόσο την απόδοση των ηλιακών κυψελίδων όσο και την ενεργή φωτοσυνθετική ακτινοβολία. Το γυαλί απορ-

ροφά την περιώδη ακτινοβολία, η οποία δεν είναι χρήσιμη για τα φυτά και τις ηλιακές κυψελίδες και την εκπέμπει στην κόκκινη περιοχή του ορατού φωτός. Έτσι, αφενός συγκεντρώνεται περισσότερο κόκκινο φως που ενισχύει στα φυτά την αντίδραση της φωτοσύνθεσης και αφετέρου ευαισθητοποιούνται περαιτέρω οι ηλιακές κυψελίδες παράγοντας ενέργεια που μετατρέπεται σε ηλεκτρισμό».

Δηλαδή το θερμοκήπιο μετατρέπεται σε ένα φωτοβολταϊκό πάρκο για την παραγωγή ρεύματος προς ιδιοκατανάλωση ή προς πώληση, μειώνοντας δραστικά (έως και κατά 80%) το ενεργειακό κόστος λειτουργίας της μονάδας (θέρμανση, εξαερισμός, φωτισμός κ.λπ.). «Με την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση θα δημιουργηθεί μια πιλοτική γραμμή παραγωγής αυτής της τεχνολογίας σε ένα σήμερα ανενεργό εργοστάσιο παραγωγής φωτοβολταϊκών πάνελ στην Πάτρα», αναφέρει ο κ. Κανόπουλος.

Πέρα από τα θερμοκήπια, αυτά τα διαφανή ηλιακά πάνελ χρησιμοποιούνται και σε στέγαστρα καλλιεργιών. «Τρέχουμε αυτή τη στιγμή ένα πιλοτικό πρό-

γραμμα στην Ολλανδία, με προστατευτικές ανοικτές κατασκευές από φωτοβολταϊκό γυαλί σε καλλιέργειες με μύρtila, ένα μαλακό ευαίσθητο φρούτο που επηρεάζεται δυσμενώς από τις καιρικές συνθήκες και χρειάζεται προστασία. Η χρησιμοποίηση της ίδιας επιφάνειας γης για αποδοτική καλλιέργεια και ταυτόχρονα για παραγωγή ενέργειας είναι ένα νέο μοντέλο αγροτικής παραγωγής σε χώρες κυρίως με περιορισμένη καλλιεργήσιμη γη όπως η Ολλανδία. Στην Ελλάδα, με έναν άλλο τύπο διαφανούς θερμοκηπίου (υαλοπinaκες υψηλής διαφάνειας με φωτοβολταϊκά στοιχεία στο 20% της επιφάνειας τους), επιχειρούμε τον έλεγχο του μικροκλίματος και τον διπλασιασμό της σοδειάς».

Η δεύτερη καινοτόμος τεχνολογία της Brite αφορά κτίρια και βασίζεται σε ένα «δυναμικό αρχιτεκτονικό γυαλί από νανοϋλικά, για τη δημιουργία μιας «ηλεκτρικής κουρτίνας». Δηλαδή, ενός έξιπνου παραθύρου ή γυάλινου τοίχου, με θερμική και οπτική μόνωση. Με έναν ηλεκτρικό διακόπτη μπορεί κάποιος να ρυθμίζει την ποσότητα του φωτός που διαπερνά

τη γυάλινη επιφάνεια. Και μόνο μια μείωση του φωτός κατά 20% μπορεί να εκπνεδνίζει την υπέρυθρη ακτινοβολία, που θερμαίνει στο κτίριο, με αποτέλεσμα πολύ μεγάλες εξοικονομήσεις σε κλιματισμό.

Καταργούνται οι κουρτίνες και τα στόρια σκίασης, μειώνεται η κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση, ψύξη και φωτισμό, άρα και το ενεργειακό αποτύπωμα του κτιρίου, παράγεται ενέργεια από την ηλιακή ακτινοβολία».

Η Brite έχει αποσπάσει τουλάχιστον δέκα εθνικά και διεθνή βραβεία στους τομείς της καινοτομίας, αειφορίας, καθαρές ενέργειας κ.ά.

«Ανταγωνιστικό πρόγραμμα»

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας στηρίζει καινοτόμες ιδέες νεοσύστατων ή μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δίνουν πρωτοποριακές λύσεις σε κοινωνικές και περιβαλλοντικές πιέσεις. «Η Πράσινη Συμφωνία είναι ένα πολύ ανταγωνιστικό πρόγραμμα, από τις 2.200 προτάσεις που κατατέθηκαν χρηματοδοτήθηκαν μόνο

οι 64» παρατηρεί ο κ. Κανόπουλος, η εταιρεία του οποίου όχι μόνο είναι η μοναδική από την Ελλάδα που χρηματοδοτήθηκε, αλλά και μία από τις 38, όπου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετέχει ως μέτοχος μέσω του νεοσύστατου Ταμείου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας.

Οι εταιρείες αυτές, από τους τομείς της αυτοκινητοβιομηχανίας, της αεροδιαστημικής, της ναυτιλίας, των προηγμένων υλικών, των τεχνολογιών του Διαδικτύου των Πραγμάτων κ.ά. αναμένεται να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας και να δώσουν στην Ευρώπη το πρόβλεψη στις πράσινες τεχνολογίες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι πάνω από το ένα τρίτο των επιλεγμένων εταιρειών διευθύνεται από γυναίκες, αριθμός τριπλάσιος από εκείνον των προηγούμενων γύρων χρηματοδότησης του ΕΣΚ. Οφείλεται στην εισαγωγή από το ΕΣΚ ενός νέου όρου, σύμφωνα με τον οποίο τουλάχιστον το ένα τέταρτο των εταιρειών που περνούν στην τελική φάση επιλογής θα πρέπει να έχει γυναίκες διευθύνουσες συμβούλους.

Διάσωση των φρούτων από τους «εχθρούς»

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ

Πόσες φορές δεν σας έχει τύχει να πιάσετε όλο λαχτάρα ένα ζουμερό ροδάκινο, αλλά στην πρώτη μπουκιά να αντιληφθείτε την ύπαρξη σκουληκιών και να το πετάξετε μετά βδελυγμίας; Φανταστείτε το εύρος της απογοήτευσης όταν η δυσάρεστη αυτή αποκάλυψη δεν γίνεται από τον καταναλωτή, αλλά από τον ίδιο τον παραγωγό ή τον έμπορο, όταν εκείνος ετοιμάζεται να εξαγάγει μια μεγάλη ποσότητα φρούτων, η οποία τελικά έχει ολοσχερώς καταστραφεί.

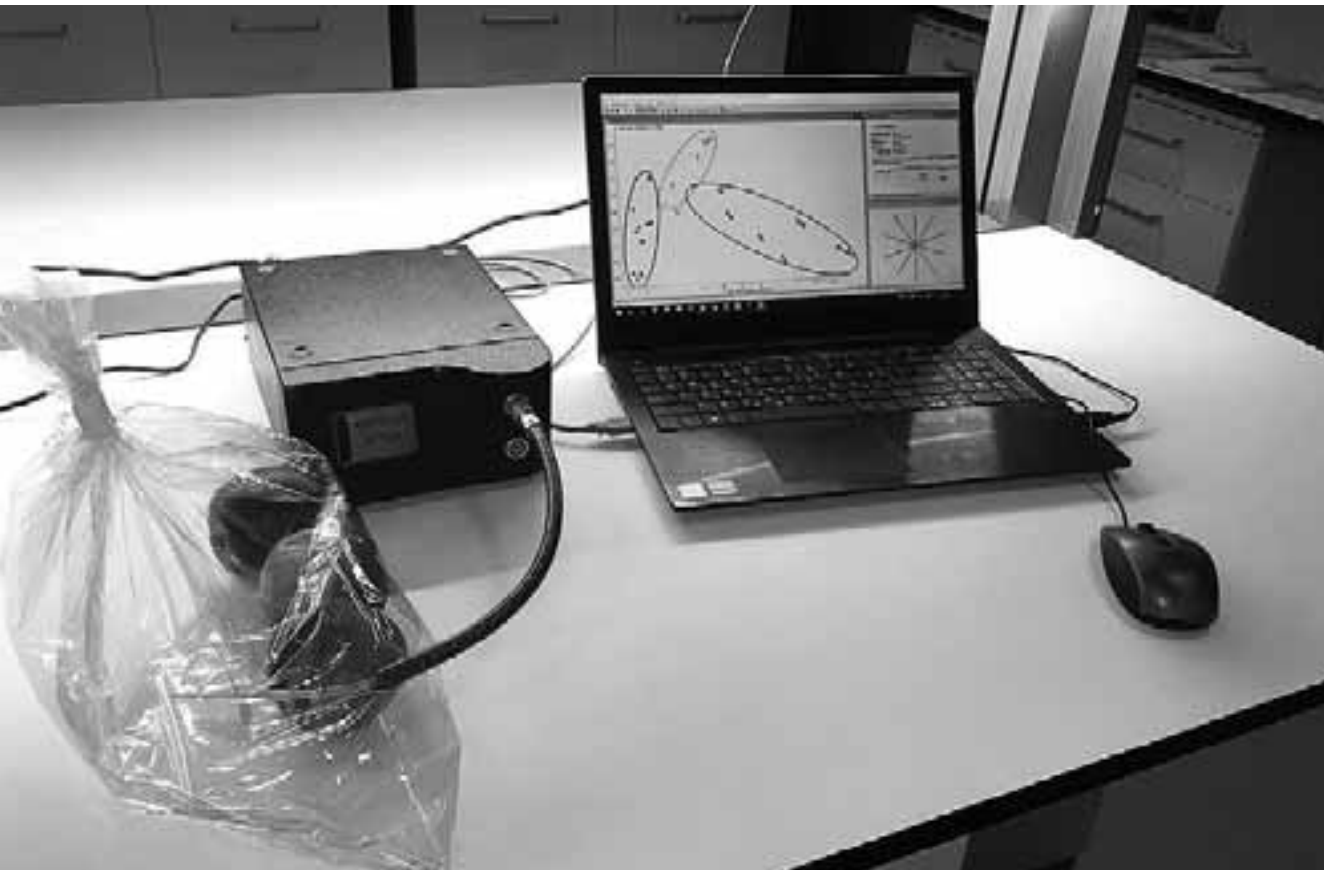
Εν προκειμένω, οι οικονομικές επιπτώσεις είναι εξαιρετικά μεγάλες, εξ ου και ένα νέο ευρωπαϊκό πρόγραμμα το «Fruit Flies - In silico» έχει θέσει ως στόχο τον γρήγορο εντοπισμό του κατεξοχήν υπαίτιου τέτοιων καταστάσεων – της μύγας της Μεσογείου· όπως και την αποτροπή «εισαγωγής» άλλων δύο ειδών μύ-

Ανάπτυξη συσκευής που μπορεί να ανιχνεύει έγκαιρα την προσβολή τους από έντομο και θα αποφέρει μεγάλο κέρδος για εμπόρους και παραγωγούς.

γας, που εμπίπτουν σε καραντίνα εντός της Ε.Ε. βάσει του κοινοτικού δικαίου.

Η μύγα της Μεσογείου (Ceratitis Capitata) αποτελεί έναν από τους πιο επικίνδυνους εχθρούς των καρποφόρων δένδρων διεθνώς, αλλά και στη χώρα μας, όπου πλήττει εσπεριδοειδή, αχλάδια, μήλα, ροδάκινα, βερικοκα και σύκα.

«Όπως φανερώνει το όνομά της, ενδημεί στις μεσογειακές χώρες και δη στις παράκτιες περιοχές τους, αν και λόγω της κλιματικής αλλαγής παρατηρούνται πλέον κρούσματα και βορειότερα» εξηγεί στην «Κ» ο κ. Παναγιώτης Μυλωνάς, προϊστάμενος στο τμήμα Εντομολογίας και αναπληρωτής διευθυντής στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, ο οποίος μαζί με την ομάδα του εξελίσσουν τις δυνατότητες του e-noise, της συσκευής που μπορεί να ανιχνεύει έγκαιρα την προσβολή των φρούτων από το έντομο.

Η ομάδα του Μπενακειού Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου πειραματίζεται αυτή την περίοδο με το ροδάκινο. Η συσκευή διαθέτει δέκα διαφορετικούς αισθητήρες, προκειμένου να βρίσκει το πρόβλημα από την πρώτη στιγμή.

«Το προσβεβλημένο φρούτο εκλύει, εν είδει άμυνας, πτητικές ουσίες, τις οποίες η συσκευή μας μπορεί να ανιχνεύει» εξηγεί ο κ. Μυλωνάς, «μάλιστα, οι πτητικές ουσίες μεταβάλλονται ανάλογα με το στάδιο της προσβολής, που καθορίζεται από την ανάπτυξη του εντόμου στο φρούτο: την ωοτοκία, την ανάπτυξη προνύμφης κ.ά.». Η συσκευή, που αποτελεί μετεξέλιξη εκείνης που ανιχνεύει τα εκπνεκτικά στο αεροδρόμιο, διαθέτει δέκα διαφορετικούς αισθητήρες, προκειμένου να βρίσκει το πρόβλημα από την πρώτη κιόλας στιγμή. «Έχει ακόμα έναν υποδοχέα, ο οποίος προσροφά τον αέρα που αιωρείται γύρω από τα φρούτα, εξ ου και σκοπεύουμε να το τοποθετούμε σε αποθήκες, στο τελωνείο ή όπου αλλού συγκεντρώνονται μεγάλες ποσότητες φρούτων».

Η ομάδα του Μπενακειού τη δεδομένη

στιγμή πειραματίζεται με το ροδάκινο, στο οποίο η προσβολή εξελίσσεται ραγδαία, ενώ το φθινόπωρο θα συνεχίσει με το μήλο και το αχλάδι. «Το κάθε φρούτο έχει το προφίλ του, στο μήλο για παράδειγμα η ζημιά προχωράει πιο αργά, αφού ο χρόνος ανάπτυξης της προνύμφης διαφέρει σε κάθε είδος» λέει στην «Κ» ο κ. Μυλωνάς, που τη δεδομένη στιγμή εστιάζει στο «machine learning», «είναι σημαντικό να εκπαιδευτεί σωστά το μηχανήμα, ώστε να προσδιορίζει με ακρίβεια μέσω των αλγορίθμων το επίπεδο της ζημιάς».

Ηλεκτρονική παγίδα

Το πρόγραμμα, για το οποίο έχει εκπλώσει μεγάλο ενδιαφέρον ο δημόσιος τομέας πολλών χωρών της Ε.Ε., έχει 22 εταίρους, ενώ συντονιστής είναι το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. «Προ ημερών πα-

ράλάβαμε μια ιδιαίτερα καινοτόμο συσκευή από τους εταίρους στο Ισραήλ, την e-trap, μια ηλεκτρονική παγίδα, που έχει ενσωματωμένη κάμερα, η οποία κατόπιν σχετικής ρύθμισης φωτογραφίζει μια φορά την ημέρα ένα σημείο με συγκεκριμένη ουσία, όπου το έντομο, αν υπάρχει, παγιδεύεται αυτόματα». Επομένως, όσο η φωτογραφία, η οποία στέλνεται απευθείας στο cloud του ενδιαφερομένου, είναι κενή, εκείνος μπορεί να κοιμάται... ήσυχος.

«Το κέρδος για τον εμπορικό κόσμο θα είναι μεγάλο, ειδικά για τη χώρα μας που εξαγει συστηματικά φρούτα, ακόμα και αν απλώς μειωθεί η έκταση της ζημιάς από τη μύγα Μεσογείου», καταλήγει ο κ. Μυλωνάς, που δεν αποκλείει μελλοντικά να εφαρμοστεί η ίδια τεχνολογία και για τα κηπευτικά ή άλλα είδη της αγροτικής μας παραγωγής.

Επιστήμονες κατά του ανεπιθύμητου και επίμονου γαργαλητού

Της JENNY MARDER
THE NEW YORK TIMES

Ως μαρτύριο θυμούνται το γαργαλητό κάποια παιδιά που, ως ενήλικες πια, διηγήθηκαν τη σχετική εμπειρία τους. «Ενιωθα πολύ άβολα όταν ο πατέρας μου με γαργαλούσε, αλλά η κοινωνία έμοιαζε να απαιτεί από μένα να το χαιρόμαι. Οι μεγάλοι σχεδόν όφειλαν να γαργαλούν τα παιδιά και αυτά ήταν υποχρεωμένα να το χαιρόνται», λέει η δημοσιογράφος Άσλεϊ Οστρου.

Η συζήτηση για το ανεπιθύμητο γαργαλητό καταγράφεται για πρώτη φορά στους πλατωνικούς διαλόγους, με τον Σωκράτη να υποστηρίζει ότι προκαλεί περισσότερο πόνο παρά απόλαυση. Πάμπολλα παιδιά, όμως, το χαιρόνται και το αποζητούν με κάθε ευκαιρία.

Οι πολέμιοι της πρακτικής καταθέτουν πειστικά επιχειρήματα. Ο δρ Λόρενς Κόεν εξηγεί ότι το γαργαλητό είναι ικανό να προκαλέσει κορεσμό του νευρικού συστήματος, κάνοντας το παιδί να νιώσει εκτός ελέγχου. Το αντανakaστικό γέλιο του «θύματος» μπορεί να κρύβει δυσφορία, ακόμη και πόνο. Το γαργαλητό αποτελεί επίσης σαφή υπέρβαση ορίων, καθώς διδάσκει στο παιδί ότι ένας ενήλικας μπορεί να χειρονομεί επάνω του χωρίς να έχει εξασφαλίσει τη συγκατάθεσή του.

Το χειρότερο είδος γαργαλητού είναι το επίμονο και διαρκές, λέει ο δρ Κόεν, εξηγώντας ότι πολλοί γονείς συνεχίζουν να γαργαλούν το παιδί ακόμη και όταν αυτό τους εκλιπαρεί να σταματήσουν. Συνεπώς πρόκειται για μια μορφή εκφοβισμού, ακόμη και κακοποίησης. Το φαινόμενο είναι τόσο κοινό, που η αμερικανική ψυχολογία του έχει αφιερώσει ειδικό όρο: «βασανιστήριο του γαργαλητού».

Η καθηγήτρια Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας, στο Σαν Ντιέγκο, Κριστίν Χάρις, που έχει δημοσιεύσει έξι μελέτες επάνω στο

Μέλη οικογένειας στο Λος Άντζελες γαργαλούν τον μικρότερο γιο.

θέμα, χαρακτηρίζει το γαργαλητό «ένα από τα πιο μυστηριώδη ανθρώπινα φαινόμενα», καθώς ο άνθρωπος είναι ικανός να γαργαλήσει ακόμη και τον εαυτό του. Η δρ Χάρις υπογραμμίζει ότι ακόμη και όταν ένα παιδί γελάει την ώρα που το γαργαλούν, αν λέει ότι δεν το χαιρείται, τότε πρέπει να σταματάμε.

Ορισμένοι γονείς, ωστόσο, δεν είναι πρόθυμοι να εγκαταλείψουν αυτή τη συνήθεια, καθώς είναι μία από τις λίγες στιγμές έντονου σωματικής άσκησης και αλληλεπίδρασης με τα παιδιά τους. Ο δρ Κόεν επιμένει ότι υπάρχουν άλλοι τρόποι για την κάλυψη αυτού του κενού. Γονείς και παιδιά μπορούν να παίζουν μαζιλαροπόλεμο ή να παλεύουν, αφήνοντας το παιδί να νικά.

«Το ιδανικό σενάριο είναι το παιδί να έχει τον έλεγχο του παιχνιδιού. Αν ο γονιός είναι πιο επιδεδίος και σωματώδης, τότε θα έχει τον έλεγχο και το παιχνίδι θα πάψει να είναι χαρούμενο», λέει ο δρ Κόεν, επισημαίνοντας ότι δεν θέλει με κανένα τρόπο να στερήσει τη χαρά του γαργαλητού από τους γονείς και τα παιδιά τους. «Αν καθηλώσετε μία φορά το παιδί σας και το γαργαλήσετε επίμονα, αυτό δεν πρόκειται να του δημιουργήσει τραύματα ούτε θα καταστρέψει τη ζωή του», εξηγεί.

